

адміністрації

_____ Іван

« _____ » _____

« » 2024 року

This map illustrates the administrative divisions of the Zaporizhzhia Oblast. The districts are labeled with their names in Ukrainian. Major cities and towns are also indicated, including Zaporizhzhia, Myrnohorod, and Berdiansk. The map shows the geographical layout of the region, including its coastline along the Black Sea.

2024 рік

Зміст

Назва	Зміст, сторінка
1. Загальна характеристика	3
2. Чисельність населення	3
3. Фізико-географічна характеристика	4
4. Атмосферне повітря	6
5. Водні ресурси	13
6. Земельні ресурси	27
7. Лісові ресурси	33
8. Рослинний світ	39
9. Тваринний світ	44
10. Природно-заповідний фонд	57
11. Формування екологічної мережі	113
12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами	116
13. Радіаційна безпека	138
14. Корисні копалини	140
15. Моніторинг навколишнього природного середовища	141
16. Міжнародне співробітництво	143
17. Планування природоохоронної діяльності	145
18. Найважливіші екологічні проблеми регіону	155
18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем	155
18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем	165
Примітки	170

В умовах повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України та введенням в Україні воєнного стану (Указ Президента України від 24.02.2022 № 64 «Про введення воєнного стану в Україні»), а також згідно з положеннями Закону України від 03.03.2022 № 2115-ІХ «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, органи державної статистики призупиняють оприлюднення статистичної інформації (за деяким винятком). Враховуючи, що значна частина території Запорізької області знаходиться в районі проведення воєнних (бойових) дій, або які перебувають у тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), унеможливорює проведення повного та об'єктивного аналізу.

Екологічний паспорт сформовано за наявною інформацією, отриманою з відкритих джерел у період дії воєнного стану.

1. Загальна характеристика

Дата утворення 10 січня 1939 року

Територія, тис. км² 27,267

Кількість адміністративно-територіальних одиниць:

Райони 5

Територіальні громади 67

з них: сільські 36

селищні 17

міські 14

Населені пункти 950

з них:

міські 36

сільські 914

Чисельність наявного населення, тис. осіб* 1636,32

Щільність населення, тис. осіб на 1 км² 0,06

* за даними офіційного вебсайту Головного управління статистики у Запорізькій області на 01 лютого 2022 року.

2. Чисельність населення Запорізької області станом на 1 січня звітного року*

Таблиця 1

Назва одиниці адміністративно-територіального устрою	Чисельність наявного населення, тис. осіб		
	усього	міське	сільське
1	2	3	4
Міста обласного значення			
Запоріжжя			
Усього			
Міста районного значення			
Бердянськ			
Василівка			
Мелітополь			
Пологи			
Усього			
Райони			
Запорізький			
Бердянський			
Василівський			
Мелітопольський			
Пологівський			
Усього			

* останні офіційні дані Головного управління статистики у Запорізькій області станом на 01 лютого 2022 року.

3. Фізико-географічна характеристика

Запорізька область розташована на південному сході України та займає, головним чином, лівобережну частину басейну нижньої течії Дніпра. Область знаходиться на півдні Східноєвропейської рівнини в степовій зоні з характерним рівнинним ландшафтом з домінуванням чорноземних ґрунтів.

Межує:

на півночі і північному заході з Дніпропетровською областю;

на заході з Херсонською областю;

на сході з Донецькою областю;

на півдні її побережжя омиває Азовське море.

Площа області - 27,2 тис. км² (4,5 % площі України, 9-е місце серед областей), але вона співставима з площею деяких країн Європи (Албанія – 29 тис. км², Бельгія – 31 тис. км², Молдова – 34 тис. км², Швейцарія – 41 тис. км², Нідерланди – 42 тис. км², Данія - 43 тис. км²).

Рельєф Запорізької області складається з двох виразних геоморфологічних частин: окраїн Приазовської і Придніпровської височин, що геоструктурно відповідають південно-східній частині Українського кристалічного масиву і окраїн приморських (Приазовської та Причорноморської) рівнин, які розташовані в межах Причорноморської западини. Ці дві геоморфологічні одиниці ніби зв'язуються третьою — Запорізькою внутрішньою рівниною.

Умовно область поділяється на три природно-сільськогосподарські зони:

зону степу (50,8 %),

степну посушливу (34,8 %),

сухостепову (14,4 %).

Для області характерні переважно чорноземні ґрунти.

Клімат області – степовий атлантико-континентальний. Характер атмосферної циркуляції визначається частою зміною циклонів та антициклонів. Циклони приходять протягом року із заходу, північного та південного заходу та з півдня. Вони приносять з собою морські повітряні маси з Атлантики і Арктики.

Вторгнення континентальних повітряних мас із Азії (антициклони) обумовлює взимку різкі похолодання, а влітку – засуху.

Зима починається наприкінці листопада – на початку грудня. Вона помірно-холодна, малосніжна, переважає нестійка погода з чисельними відлигами, після яких відбуваються різкі похолодання. Весна зазвичай наступає в першій декаді березня. Характерною особливістю весни є інтенсивне наростання тепла, завдяки цьому весняні процеси розвиваються швидко і весна зазвичай буває короткою. Літо переважно спекотне та сухе. В окремі періоди переміщення холодніших повітряних мас супроводжується активною грозовою діяльністю, виникають небезпечні метеорологічні явища: сильні зливи, шквали, град. Осінь

зазвичай настапує у третій декаді вересня. Для осені характерне повернення тепла на загальному фоні зниження температури та початок заморозків.

На півдні області виділяється приморська кліматична зона, яка охоплює вузьку смугу від узбережжя Азовського моря до границі розповсюдження морського бризу. Ширина цієї смуги в середньому 50 км. Завдяки бризовій циркуляції більше безхмарних днів, внаслідок чого збільшується кількість сумарної сонячної радіації. В холодний період року Азовське море сприяє послабленню морозів, а влітку – зниженню температури, підвищенню вологості повітря, посиленню вітру.

Середньорічна температура повітря в північній половині області коливається від $+8,2$ до $+9,4^{\circ}$, в південній – від $+9,6$ до $+10,2^{\circ}$. Середня температура повітря найтеплішого місяця (липня) $+22,0^{\circ}$ (максимальні температури $+39-40^{\circ}$), а найбільш холодного (січня) – $4,1^{\circ}$ морозу (мінімальні температури $31-33^{\circ}$ морозу). В лютому можливі морози до $27-30^{\circ}$.

Середньорічна швидкість вітру 3 м/с. Переважають вітри північного та північно-східного напрямків.

Річна кількість опадів в північній половині області – 480-510 мм, в південній – 430-475 мм. Випадіння опадів взагалі відрізняється нерівномірністю і значними коливаннями їх кількості, що приводить до нерівномірного зволоження в різні роки. Протягом року опади теж випадають нерівномірно: за рахунок сильних злив більше їх у теплий період року. Середньорічна відносна вологість повітря становить 71-77 %.

Територія Запорізької області розділена на два водозабірні басейни: басейн р. Дніпро та басейн Азовського моря.

Головна річка регіону Дніпро - третя за величиною річка в Європі, яка є важливою транспортною артерією України.

Берегова лінія Азовського моря в межах області перевищує 300 км. Басейн р. Дніпро займає північно-західну частину області і складається з Каховського та Дніпровського водосховищ. Басейн Азовського моря знаходиться у південно-західній частині Приазовської височини та східній частині Причорноморської низини. Ріка Дніпро є основним джерелом водопостачання промислових об'єктів області, задоволення питних потреб населення області, зрошення земель та інших потреб. Крім того, р. Дніпро є джерелом енергії (Дніпровська ГЕС), використовується як транспортна артерія і є цінним рекреаційним ресурсом. Басейн Азовського моря, зокрема його північна частина, має цінність як рибогосподарська та туристично-курортна зони.

Підземні води широко використовуються в економіці Запорізької області і є важливим резервом для забезпечення економічного та соціального розвитку.

За різноманітністю та багатством мінерально-сировинних ресурсів область займає одне з провідних місць в Україні. Запорізька область – визначний геологічний регіон, який щедро наділений розмаїттям геологічних споруд та потужними мінеральними ресурсами.

Регіон спроможний забезпечити державу рудами марганцю, багатими рудами заліза, гірничо-хімічними корисними копалинами, нерудними корисними копалинами.

Матеріально-сировинна база області складається із сировини для виробництва будівельних матеріалів, питних, технічних та мінеральних підземних вод, руд чорних та рідкоземельних металів, газу природного, гірничорудних, гірничо-хімічних корисних копалин та нерудних корисних копалин для металургії.

Мінеральні ресурси представлені багатими покладами рудних корисних копалини, зокрема залізних і марганцевих. Із Запорізької області в інші регіони України поставляється польовий шпат, залізна руда, каолін, вогнетривка глина, камінь облицювальний та будівельний.

4. Атмосферне повітря

Запорізька область відноситься до регіонів, де зосереджена значна кількість підприємств важкої промисловості. Велика кількість промислових підприємств та їх концентрація призводять до значного забруднення повітряного басейну, що спричиняє техногенне навантаження на довкілля області.

Найбільшими забруднювачами атмосферного повітря в області залишаються підприємства чорної та кольорової металургії, теплоенергетики, машинобудування, хімічної та харчової промисловості.

Слід зазначити, що у 2023 році спостерігається зменшення загальних обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря по області. Це обумовлене, головним чином тим, що значна частина території Запорізької області опинилася в тимчасовій окупації, частина підприємств регіону зазнала руйнувань, а частина зменшила обсяги виробництва, оскільки були порушені ланцюги постачання, збуту продукції та відбувались перебої з електропостачанням.

**Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
за 2023 рік та два попередніх**

Таблиця 2

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	3	4	
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	257	74	40
другої групи	62	13	13
третьої групи	195	61	27
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т*	148,2	64,071**	52,1**
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	5,44	***	***
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	88,93	***	***

* - без урахування викидів діоксиду вуглецю;

** - дані наведено без урахування тимчасово окупованих російською федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії. Інформація сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів (рівень звітування у 2022 році становив 63,3%, у 2023 році – 66,9%). Дані можуть бути уточнені.

*** - не розраховується у зв'язку з відсутністю повних даних щодо тимчасово окупованих російською федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії.

**Рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі агломерації Запоріжжя
за 2023 рік**

Таблиця 3

Назва забруднюючої речовини*	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднюючої речовини**	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин****	Зафіксовані перевищення інформаційного або порогів небезпеки забруднюючих речовин*****
1	2	3	4	5
Зона «Запорізька»***				
-	-	-	-	-
Агломерація «Запоріжжя»				
Тверді частки (пил)	ПСЗ №9	0,1	-	
	ПСЗ №10	0,1	-	
	ПСЗ № 11	0,2	-	
	ПСЗ № 12	0,08	-	
	ПСЗ № 13	0,05	-	
Двооксид сірки (діоксид сірки*)	ПСЗ №9	0,007	-	
	ПСЗ №10	0,007	-	

Назва забруднюючої речовини*	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднюючої речовини**	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин****	Зафіксовані перевищення інформаційного або порогів небезпеки забруднюючих речовин*****
1	2	3	4	5
	ПСЗ № 11	0,009	-	
	ПСЗ № 12	0,007	-	
	ПСЗ № 13	0,004	-	
Розчинені сульфати	ПСЗ №9	0,01	-	
Оксид вуглецю*	ПСЗ №9	1,2	-	
	ПСЗ №10	1,1	-	
	ПСЗ № 11	1,3	-	
	ПСЗ № 12	1,2	-	
	ПСЗ № 13	1,0	-	
Двооксид азоту(діоксид азоту та оксиди азоту*)	ПСЗ №9	0,06	-	
	ПСЗ №10	0,06	-	
	ПСЗ № 11	0,08	-	
	ПСЗ № 12	0,05	-	
	ПСЗ № 13	0,03	-	
Оксид азоту (діоксид азоту та оксиди азоту*)	ПСЗ № 11	0,04	-	
Сірководень *	ПСЗ №9	0,003	-	
	ПСЗ №10	0,003	-	
	ПСЗ № 11	0,004	1 (0,1%)	
Фенол*	ПСЗ №10	0,005	-	
	ПСЗ № 11	0,006	49 (4,5%)	
	ПСЗ № 12	0,004	9 (1%)	
Фтористий водень*	ПСЗ №9	0,0	-	
Хлористий водень (водень хлористий)*	ПСЗ № 12	0,04	-	
	ПСЗ № 13	0,03	-	
Формальдегід	ПСЗ № 11	0,006	-	

* - наводиться перелік забруднюючих речовин, визначених у додатку 2 до Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827.

** - рівні забруднюючих речовин наводяться у одиницях вимірювання маси, визначених у додатку 2 до Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827.

***спостереження не проводились.

****- зафіксовані перевищення максимально-разових ГДК (кількість випадків та у відсотках від числа проб).

*****- не розраховуються через відсутність автоматичного відбору проб повітря.

Основні забруднювачі атмосферного повітря за 2023 рік

Таблиця 4

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів газоочисними установками (ГОУ), %	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік	
		усього викидів, т/рік*	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, %***			очікуване	фактичне
1	ПАТ «Запоріжсталь»	45728,820	100	87,760	_**	_**	_**	_**
	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	1972,939	4,314	3,786				
	Сполуки азоту	2489,887	5,445	4,778				
	Діоксид та інші сполуки сірки	3628,655	7,935	6,964				
	Оксид вуглецю	37574,673	82,168	72,111				
	Інші речовини	62,666	0,137	0,120				
2	АТ «Запорізький завод феросплавів»	589,674	100	1,132	_**	_**	_**	_**
	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	23,754	4,028	0,046				
	Сполуки азоту	30,083	5,102	0,058				
	Діоксид та інші сполуки сірки	79,704	13,517	0,153				
	Оксид вуглецю	452,706	76,772	0,869				
	Інші речовини	3,427	0,581	0,007				
3	ПрАТ «Запоріжжкокс»	1609,284	100,000	3,088	_**	_**	_**	_**
	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	217,737	13,53	0,418				
	Сполуки азоту	558,898	34,73	1,073				
	Діоксид та інші сполуки сірки	94,552	5,875	0,181				
	Оксид вуглецю	691,542	42,9720	1,327				

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів газочисними установками (ГОУ), %	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік	
		усього викидів, т/рік*	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, %***			очікуване	фактичне
	Інші речовини	46,555	2,893	0,089				
4	ПрАТ «Український графіт»	408,730	100	0,784	_**	_**	_**	_**
	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	41,524	10,159	0,080				
	Сполуки азоту	27,96	6,841	0,054				
	Діоксид та інші сполуки сірки	67,977	16,631	0,130				
	Оксид вуглецю	220,268	53,891	0,423				
	Інші речовини	51,001	12,478	0,098				
5	ПрАТ «Запорізький абразивний комбінат»	1376,071	100	2,641	_**	_**	_**	_**
	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	166,682	12,113	0,320				
	Сполуки азоту	60,977	4,431	0,117				
	Діоксид та інші сполуки сірки	115,382	8,385	0,221				
	Оксид вуглецю	971,071	70,568	1,864				
	Інші речовини	61,959	4,503	0,119				

* - без урахування викидів діоксиду вуглецю;

** - державним статистичним спостереженням 2-ТП (повітря) інформація не передбачена;

*** - до загального обсягу викидів по Запорізькій області, без урахування тимчасово окупованих російською федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії. Інформація сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів (рівень звітування у 2023 становив 66,9%). Дані можуть бути уточнені.

Викиди інших суб'єктів господарювання становлять менше 1% від загального обсягу викидів населеного пункту та не внесені до таблиці.

**Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря
за видами економічної діяльності***

Таблиця 5

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис. т	відсотків до 2022 року
1	2	3	4
	Усього	52,107	100
1	Сільське, лісове та рибне господарство	0,065	89,7
2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	0,094	66,9
2.1	добування металевих руд	–	–
2.2	добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	0,094	66,9
3	Переробна промисловість	51,411	116,6
	у тому числі		
3.1	виробництво харчових продуктів	0,309	66,0
3.2	виробництво напоїв	0,023	117,3
3.3	виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	1,621	120,8
3.4	виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	0,018	58,9
3.5	виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	1,787	86,7
3.6	металургійне виробництво	466,368	120,7
3.7	виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	0,104	123,3
3.8	виробництво машин та устаткування, н.в.і.у.	0,024	112,6
4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	0,248	1,4
5	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	0,029	96,7
6	Будівництво	0,026	99,5
7	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	0,024	49,0
8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	0,093	5,8
	у тому числі		
8.1	наземний транспорт і трубопровідний транспорт	0,043	2,8
9	Тимчасове розміщування й організація харчування	-	-
10	Інформація та телекомунікації	-	-
11	Фінансова та страхова діяльність	0,0	20,5
12	Операції з нерухомим майном	-	-
13	Професійна, наукова та технічна діяльність	0,016	84,1
14	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	-	-
15	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	0,014	32,0
16	Освіта	0,084	72,1
17	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	0,004	36,3

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис. т	відсотків до 2022 року
18	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	-	-
19	Надання інших видів послуг	-	-

* - дані наведено без урахування тимчасово окупованих російською федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії. Інформація сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів (рівень звітування у 2023 становив 66,9%). Дані можуть бути уточнені.

Виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідно до дозволів на викиди за звітний період

Таблиця 6

№ з/п	Назва об'єкта та фактична адреса промислового майданчика	Код виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу*	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6	7
1						

* - згідно з інформацією, наданою найбільшими забруднювачами атмосферного повітря Запорізької області, умовами дозволів не передбачено виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин, крім постійного виконання заходів щодо охорони атмосферного повітря при настанні несприятливих метеорологічних умов.

5. Водні ресурси

Водний фонд Запорізької області складають ріка Дніпро, розташовані на ній Дніпровське водосховища, 3 середні, 62 малі річки (довжиною більше 10 км), на яких створено 1276 водосховищ та ставків. Загальна довжина річок складає 2 877,6 км, в т.ч. в межах області 2 648,7 км, із них середніх річок – 459 км, малих 2 189,7 км, крім того нараховується 3 151,5 км притоків та яруг.

На півдні Запорізька область омивається водами Азовського моря, берегова лінія якого у межах області складає більше ніж 300 км. На території Запорізької області розташовані 4 лимани: Білозерський, Утлюкський, Тубальський та Молочний, загальна площа водного дзеркала яких становить 655,5 км² (станом на 01.01.2024 берегова лінія Азовського моря і всі лимани знаходяться на тимчасово окупованій території).

Середній багаторічний об'єм поверхневого стоку р. Дніпро, що транзитом проходить по території області, складає 53,0 км³/рік, а в межах області у середньому формується 0,425 км³/рік поверхневих вод. Стік малих річок області за 2023 рік орієнтовно відповідає 70% забезпеченості, тобто 0,296 км³/рік.

Експлуатаційні запаси підземних вод по 14 розвіданих родовищах складають 110,7 млн.м³/рік (302,669 тис. м³/добу).

Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Таблиця 7

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
видано	509	64	25
анульовано*	26	1	0

Дозволи на спеціальне водокористування видані територіальним органом Державного агентства водних ресурсів України у Запорізькій області.

* - підстави для анулювання дозволу на спеціальне водокористування: заяви самих водокористувачів.

Водні об'єкти регіону

Таблиця 8

Водні об'єкти	Кількість одиниць	Примітка
Усього	1276/681**	ставки та водосховища
з них передано в оренду, зокрема:	198/149**	відповідно до діючого законодавства
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	5/1**	
ставків	193/148**	
озер		
замкнених природних водойм		

*- за даними Басейнового управління річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України.

** - інформація щодо водних об'єктів розташованих на підконтрольній Україні території Запорізької області.

Динаміка водокористування за 2023 рік та два попередніх

Таблиця 9

Показники	Одиниця виміру	2020 рік	2021 рік	2023 рік*
1	2	3	4	5
Забрано води з природних джерел, усього	млн. м ³	995,844	320,597	152,53
у тому числі:				
поверхневої	млн. м ³	952,318	317,609	149,755
підземної	млн. м ³	43,526	2,988	2,398
морської	млн. м ³	0	0	0
Використано свіжої води, усього	млн. м ³	1001,682	234,397	123,403
у тому числі на потреби:				
питні і санітарно-гігієнічні	млн. м ³	57,330	33,364	32,546
виробничі	млн. м ³	852,059	196,751	87,868
зрошення	млн. м ³	89,958	2,696	1,501
Втрачено води при транспортуванні	млн. м ³	36,552	28,914	26,944
	% до забраної води	3,6	9,01	17,71
Скинуто зворотних вод, усього	млн. м ³	764,856	164,482	99,010

Показники	Одиниця виміру	2020 рік	2021 рік	2023 рік*
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти,				
усього	млн. м ³	742,331	163,542	98,371
з них:				
нормативно очищених, усього	млн. м ³	102,088	79,558	81,765
у тому числі:				
на спорудах біологічного очищення	млн. м ³	50,221	37,082	35,825
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн. м ³	0,083	0,039	0,061
на спорудах механічного очищення	млн. м ³	51,785	42,437	45,879
нормативно (умовно) чистих без очищення	млн. м ³	633,127	82,891	15,321
забруднених, усього	млн. м ³	7,116	1,093	1,285
у тому числі:				
недостатньо очищених	млн. м ³	7,083	0,960	0,911
без очищення	млн. м ³	0,033	0,133	0,375

* - за даними Басейнового управління річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України.

Використання води за видами економічної діяльності у 2023 році та двох попередніх

Таблиця 10

Види економічної діяльності	2021 рік		2022 рік		2023 рік	
	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
Усього по регіону	1001,682	82,77	234,397	60,69	123,403	74,08
За видами економічної діяльності						
у тому числі:						
Електроенергетика	734,043	83,73	106,495	36,56	0,05	-
Чорна металургія	89,206	79,75	71,877	76,03	70,697	77,93
Кольорова металургія	2,272	68,60	0,804	51,22	0,04	93,03
Хімічна та нафтохімічна промисловість	0,606	96,64	0,702	95,75	0,640	95,99
Машинобудування та металообробка	5,301	81,03	2,467	76,87	2,845	76,456
Житлово- комунальне господарство	59,771	-	39,362	-	41,747	
Сільське господарство	90,358	-	2,694	-	1,641	
Харчова промисловість	2,532	80,30	1,134	74,56	1,228	74,145
Транспорт	0,340	30,82	0,158	6,896	0,170	6,83
Промисловість будівельних матеріалів	0,337	15,55	0,132	-	0,206	

*- за даними Басейнового управління річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України.

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин основними водокористувачами – забруднювачами поверхневих водних об’єктів

Таблица 11

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м³/добу), ефективність використання (використання потужності) очисних споруд*	2021 рік			2022 рік			2023 рік		
		об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	у тому числі об'єм скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод, тис. м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	у тому числі об'єм скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод, тис. м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	у тому числі об'єм скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод, тис. м³	кількість забруднюючих речовин, що, скидаються разом із зворотними водами, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Район басейну річки Дніпро										
р. Дніпро										
ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат», м. Запоріжжя	-	751,9	511,9	1858,817	179,0	138,0	348,67	***	***	***
ДОО «Комбінат Зірка» м. Запоріжжя	-	13,1	13,1	1,154	13,0	13,0	1,154	13,1	13,1	0,9
ФОП «Сосков Ю.Є.» м. Запоріжжя	-	4,5	4,5	4,7	3,0	3,0	2,4	2,3	2,3	1,0
КП «Облводоканал» ЗОР (Василівський ЕЦВВ)**		175,6	175,6	656,98	158,0	158,0	***	151,4	151,4	***
р. Суха Московка										
ТОВ «Розторгнафта» М. Запоріжжя	-	1,1	1,1	1,0	0,2	0,2	0,106	***	***	***
р. Верхня Хортиця										

ТОВ «Нова лінія 1» Запорізький район, Долинська територіальна громада	-	-	-	12,0-	12,0	6,0	12,0	-	-	-
ПАТ «Запорізький кабельний завод»	-	-	-	-	-	-	-	1,2	1,2	0,7
р. Конка										
КП «Оріхівський водоканал» ОМР м. Оріхів	-	141,1	141,1	234,79	***	***	***	***	***	***
р. Солона										
КУ «Любомирівський психоневрологічний інтернат» ЗОР Вільнянський район	-	-	-	-	5,0	5,0	19,83	***	***	***
р. Вільнянка										
Виконавчий комітет Вільнянської міської ради	-	-	-	-	-	-	-	51,5	51,5	36,7
р. Мокра Московка										
Виконавчий комітет Вільнянської міської ради	-	-	-	-	-	-	-	170,6	170,6	128,85
р. Томаківка										
КУ «Веселівський психоневрологічний інтернат» ЗОР		16,4	16,4	76,2	***	***	***	21,7	21,7	102,0
Б. Білозерська										
КП «Облводоканал» ЗОР (Таврійський ЕЦВВ)		524,4	524,4	435,84	743,8	743,8	****	873,6	873,6	****
район басейну річок Приазов'я*****										

*- використана інформація Басейнового управління річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України

**- програмою узагальнення звітності за формою 2-тп водгосп – визначення річної потужності (м³/добу), ефективності, використання (використання потужності) очисних споруд не передбачено;

***- підприємство не звітувало за формою 2-тп водгосп (річна);

****-за інформацією КП «Облводоканал» ЗОР у 2022 та 2023 роках контроль за якістю води та змістом забруднюючих речовин у зворотних водах на структурних підрозділах, розташованих на тимчасово окупованій території Запорізької області не відбувся;

*****- район басейну річок Приазов'я знаходиться на тимчасово окупованій території Запорізької області.

Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами
у поверхневі водні об'єкти

Таблиця 12

Забруднююча речовина, що скидається разом із зворотними водами	2021 рік	2022 рік	2023 рік
	обсяг забруднюючих речовин, тис.т	обсяг забруднюючих речовин, тис.т	обсяг забруднюючих речовин, тис.т
1	2	3	4
Азот амонійний	0,244	0,168	0,178
БСК5,	0,767	0,487	0,473
Завислі речовини	0,884	0,547	0,540
Нітрати	3,669	2,390	2,382
Нітрити	0,115	0,098	0,093
Сульфати	9,54	3,83	4,527
Сухий залишок	31,99	13,69	9,859
Хлориди	13,86	6,33	6,387
ХСК	3,809	2,402	2,297
Алюміній	0,000105	0,000088	0,0000843
Залізо	0,03299	0,02280	0,0242677
Калій	0,000138	0,000033	0,0001031
Кальцій	1,6133	0,51129	0,66730
Магній	0,1809	0,0759	0,085464
Марганець	0,001065	0,000476	0,0002974
Мідь	0,000361	0,000273	0,0002106
Натрій	0,1658	0,1151	0,1016867
Нафтопродукти	0,01486	0,0107	0,0097519
Нікель	0,000187	0,000132	0,000099
Роданідит	0,001204	0,000755	0,0007869
Свинець	0,000036	0,000031	0,00003
СПАР	0,02312	0,01730	0,0155561
Феноли	0,000105	0,000078	0,0000762
Фосфати	0,3974	0,2297	0,2175829
Фтор	40,56	0,0240	0,018727
Хром загальний	0,000021	0,000018	0,0000196
Хром 6+,	0,000006	0,000001	0,0000013
Цинк	0,000050	0,000015	0,000016
Ціаніди	0,000100	0,0000	0,0000001

*- за даними Басейнового управління річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України.

Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів регіону за звітний рік (мг/л)

Таблиця 13

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей																
	завислі речовини	БСК5	мінералізація	сульфати	хлориди	Азот амонійний	нітри	нафтопродукти	ХСК	розчинений кисень	фосфати	цинк	марганець	фториди	залізо	нітри	мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
ПАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь»																	
Дніпровське водосховище, верхній б'єф Дніпровської ГЕС, в межах м. Запоріжжя КС випуску №1 (б. Маркусова)	<5,0	2,91	282,5	45,3	29,2	0,20	2,1	0,03	20,7	7,8	0,19	-	0,036	-	0,14	0,04	-
Дніпровське водосховище, верхній б'єф Дніпровської ГЕС, в межах м. Запоріжжя КС випуску №2 (Південний)	<5,0	2,87	265,0	39,1	30,5	0,17	2,1	0,03	20,8	7,9	0,19	-	0,039	-	0,12	0,04	-
р. Дніпро, нижній б'єф Дніпровської ГЕС, в межах м. Запоріжжя КС випуску №3 (б. Капустяна)	<5,0	2,90	338,3	60,5	39,3	0,30	2,8	0,03	18,9	7,46	0,18	-	0,044	0,25	0,4	0,25	<0,01

Дніпровське водосховище, берегова насосна станція випуск № 4,5	9,1	2,5	260,0	35,0	27,7	0,15	1,7	0,03	20,2	7,9	0,15	-	-	-	0,14	0,03	-
Дніпровське водосховище, затока Осогорова, в межах м. Запоріжжя КС випуску полігона промислових відходів «Балка Середня»	9,1	2,9	319,0	70,0	54,68	0,30	2,175	0,031	25,0	-	0,13	-	0,037	-	0,2	0,05	<0,01
ПАТ «Український графіт»																	
Дніпровське водосховище, верхній б'єф Дніпровської ГЕС, в межах м. Запоріжжя КС випуску №1 («мокрый» період)	<5,0	2,77	-	83,39	88,69	0,29	1,132	нчм	27,82	-	0,332	-	-	0,252	0,139	нчм	-
Дніпровське водосховище, верхній б'єф Дніпровської ГЕС, в межах м. Запоріжжя КС випуску №1 («сухий» період)	<5,0	2,74	-	84,312	93,412	0,27	нчм	нчм	27,58	-	нчм	-	-	0,257	0,122	нчм	-

Дніпровське водосховище, верхній б'єф Дніпровської ГЕС, в межах м. Запоріжжя КС випуску №2 («мокрый» період)	<5,0	2,747	-	83,385		0,272	нчм	нчм	27,62	-	0,11	-	-	0,255	0,128	нчм	-
АТ «Запорізький завод феросплавів																	
р. Дніпро, нижній б'єф Дніпровської ГЕС, в межах м. Запоріжжя КС випуску № 1 (район б. Алюмінієва) («мокрый» період)	8,57	3,03	535,0	101,63	64,523	0,41	8,22	0,093	26,83	-	1,72	-	0,03	0,28	0,24	0,19	
Дніпровське водосховище, затока Осокорова, в межах м. Запоріжжя КС випуску полігона промислових відходів «Балка Середня»	9,1	2,9	319,0	70,1	54,068	0,3	2,175	0,03	25,0	-	0,13	-	0,037	-	0,2	0,05	<0,01
ПрАТ «Запорізьке кар'єроуправління»																	
р. Старий Дніпро в межах м. Запоріжжя контрольного створу 500 м нижче випуску № 1	5,725	2,5	327,75	49,55	39,087	0,278	2,403	0,019	23,37	-	0,308	-	-	-	0,181	0,021	-

КП «НВК «ІСКРА»																	
р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випуску № 1 («сухий» період)	9,79	3,63	1703,88	395,1	382,47	0,73	3,17	0,103	27,18	-	0,198	-	-	-	0,21	0,135	-
р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випуску № 1 («мокрый» період)	9,8	4,2	291,13	74,31	44,21	0,386	7,038	0,189	23,87	-	1,64	-	-	-	0,165	0,051	-
р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випуску № 2 («сухий» період)	9,75	40,7	1708,5	397,5	389,2	0,74	3,18	0,106	27,68	-	0,2	0,081	-	0,24	0,22	0,135	0,018
р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випуску № 2 («мокрый» період)	9,8	3,98	291,05	75,86	43,88	0,388	7,0	0,188	24,38	-	1,65	0,002	-	0,039	0,164	0,051	0,001
р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випуску № 3 («сухий» період)	9,79	3,63	1703,88	395,2	382,47	0,73	3,17	0,103	27,18	-	0,198	-	-	-	0,21	0,135	-
р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випуску № 3 («мокрый» період)	9,8	4,2	291,3	74,31	44,21	0,386	7,038	0,189	23,87	-	1,64	-	-	-	0,165	0,051	-
ПрАТ «Запорізький абразивний комбінат»																	
р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випуску № 1 («сухий» період)	11,45	3,6	-	1121,7	427,21	0,668	9,32		31,5		0,132	-	-	-	0,196	0,088	-

р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випуску № 1 («мокрый» період)	8,1	2,24	-	145,38	77,55	0,292	19,7	0,026	17,5	-	0,308	-	-	-	0,193	0,054	-
ПрАТ «Карлсберг Україна»																	
р. Середня Хортиця 1 км вище гирла в межах м. Запоріжжя	4,95	3,03	-	62,24	33,08	0,35	3,18	0,034	23,25	-	0,3	-	-	-	0,127	0,082	-
р. Дніпро в районі гирла р. Середня Хортиця	5,21	3,28	-	64,8	34,23	0,38	3,35	0,037	25,95	-	0,36	-	-	-	0,16	0,091	-
р. Дніпро 500 м нижче гирла р. Середня Хортиця	4,91	3,13	-	61,45	33,1	0,35	3,22	0,033	23,38	-	0,31	-	-	-	0,13	0,084	-
р. Дніпро 1 км вище скиду випуску № 5 в межах м. Запоріжжя	4,68	2,88	-	61,0	32,93	0,34	3,2	0,032	22,68	-	0,30	-	-	-	0,12	0,081	-
Затока Вирви, р. Старий Дніпро в районі випуску № 5	5,03	3,28	-	62,43	34,78	0,365	3,36	0,038	25,8	-	0,352	-	-	-	0,15	0,089	-
р. Старий Дніпро в межах м. Запоріжжя контрольний створ 500 м нижче випуску № 5	4,725	2,91	-	61,29	32,98	0,34	3,21	0,033	22,84	-	0,31	-	-	-	0,126	0,082	-
КП «Облводоканал» ЗОР Вільнянський експлуатаційний цех водопостачання та водовідведення																	
Р. Верхня Терса, каналізаційні очисні споруди смт Новоми-колаївка Запорізького району КС 500 м нижче скиду	14,81	4,8	-	170,13	184,04	1,88	2,51	0,026	37,93	-	0,55	-	-	-	0,092	0,032	-

р. Мокра Московка каналізаційні очисні споруди м. Вільнянськ Запорізького району КС 500 м нижче скиду	9,13	4,6	3674,65	924,04	380,15	1,07	13,03	0,065	38,89	-	0,218	-	-	-	0,141	0,081	-
АТ «Мотор Січ»																	
р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випусків № 1 (ЗОС-54), № 2 (ЗОС-53) («сухий» період)	11,05	4,15	1478,8	425,1	350,6	0,47	6,6	0,179	26,7	-	1,15	0,011	-	0,45	0,25	0,3	0,001
р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випусків № 1 (ЗОС-54), № 2 (ЗОС-53) («мокрый» період)	13,5	4,65	2143,8	467,8	275,7	0,3	6,1	0,268	27,7	-	0,58	0,021	-	0,35	0,26	0,26	0,0043
р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випуск № 3 (ЗОС-57) («сухий» період)	10,3	3,67	1047,8	261,5	117,9	0,45	5,9	0,112	24,9	-	1,09	0,098	-	0,39	0,22	0,29	0,0095
р. Мокра Московка в межах м. Запоріжжя КС випуск № 3 (ЗОС-57) («мокрый» період)	13,3	4,63	1865,8	457,2	152,9	0,3	5,6	0,266	24,7	-	0,55	0,019	-	0,27	0,2	0,23	0,003
р. Суха Московка в межах м. Запоріжжя КС випуску	20,1	4,59	1881,0	726,3	204,5	0,7	7,0	0,225	26,5	-	0,58	-	-	0,22	0,37	0,43	-

№ 4 (площадка «Мокра») («сухий» період)																	
р. Суха Московка в межах м. Запоріжжя КС випуску № 4 (площадка «Мокра») («мокрый» період)	22,4	4,04	3094,0	558,2	218,9	1,15	2,8	0,209	31,1	-	0,63	-	-	0,17	0,96	0,2	

Через заборону переміщення маломірних суден всім юридичним та фізичним особам на водних об'єктах області, (розпорядження голови Запорізької обласної державної адміністрації від 26.03.2022 №134 «Про заборону навігації для маломірних суден та вилову водних біоресурсів на водних об'єктах у межах Запорізької області на час воєнного стану»), частина водокористувачів не здійснювало відбір проб у контрольних створах випусків для контролю якості поверхневих вод.

Результати державного моніторингу вод

Таблиця 14

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	Усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
1	2	3	4	5	6
Басейнове управління водних ресурсів річок Приазов'я					
р. Дніпро, 328 км, верхній б'єф Дніпровської ГЕС, питний ввводозабор м. Запоріжжя	1	-	12	23	-
Запорізький обласний центр з гідрометеорології					
р. Мокра Московка залізничний міст м. Запоріжжя	2	-	21	18	Мінералізація - 21 БПК ₅ - 14 ХСК - 21 Нітроген (азот) амонійний – 17 Нітроген (азот) нітритний - 18

Зворотні води, що скидаються у моря*

Таблиця 15

Скидання зворотних вод	
1	2
усього, тис. м3	з них неочищених, %

* - у зв'язку з тимчасовою окупацією частини Запорізької області інформація щодо обсягів зворотних вод, що скидаються у морське середовище, відсутня.

Основні водоносні горизонти*

Таблиця 16

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних ресурсів, тис. м3/добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис. м3/добу
1	2	3
Запорізька область	1550,7	302,669
Причорноморський артезіанський басейн	1073,6	120,469
Q	-	-
N	693,8	32,208
PG	306,9	41,450
K	72,9	46,811
PR2	-	-
Область тріщинних вод Українського щита	477,1	182,2
Q	141,3	70,5
N	4,2	0,7
PG	269,2	87,07
K	41,8	12,8
PR2	20,6	11,13

У 2023 році забруднення водних об'єктів, пов'язаних з аварійними залповими скидами та іншими фактами надзвичайних екологічних ситуацій, не виявлено.

6. Земельні ресурси

Надзвичайно високий рівень господарського освоєння земель області обумовлений наявністю у земельному фонді угідь із родючими ґрунтами, високою щільністю населення та значною концентрацією продуктивних сил.

Територія Запорізької області розташована в межах типового та сухого степу. Ґрунтовий покрив представлений чорноземом, темно-каштановими ґрунтами, які характеризуються деякою солонуватістю, особливо в приморській частині.

В залежності від мікро- і мезорельєфу тут можна спостерігати велику кількість ґрунтових різновидів: від слабосолонцюватих ґрунтів і солончакових солонців на підвищеннях до хлоридно-сульфатних солончаків у пониженнях.

Екстенсивне використання земель викликало зниження їх продуктивності, посилило залежність сільського господарства від погодних умов. На даний час серед основних проблем родючості ґрунтів області є: висока ступінь розораності земель, розвиток ерозійних процесів, агрохімічна деградація ґрунтів, збільшення площ солонцюватих та засолених ґрунтів, вплив активних бойових дій, особливо на лінії зіткнення.

Основними чинниками антропогенного впливу на земельні ресурси області є сільське господарство, промисловість, енергетика, транспорт, гірничодобувна промисловість, військові дії, викликані збройною агресією РФ.

З 2016 Державна служба статистики України скасувала ведення форм державної статистичної звітності (форми №№ 6-зем, ба-зем, бб-зем, 2-зем). На

цей час по Україні функція з ведення форм адміністративної звітності так технічно і не реалізована.

За формами державної статистичної звітності з земельних ресурсів станом на 01.01.2016 загальний земельний фонд Запорізької області становить 2718,3 тис. га. Переважну більшість з них – 2241,7 тис. га складають сільськогосподарські угіддя (82,5%), з яких рілля – 1903,6 тис. га (70%). Площа лісів та інших лісових земель в області становить 119,3 тис. га (4,4%), забудовані землі – 95,7 тис. га (3,5%), інші землі – 261,6 тис. га (9,6%).

У 2023 році Запорізькою філією ДУ «Держґрунтохорона» проведено агрохімічне обстеження на площі 24 тис. га. Згідно з планом обстежено сільськогосподарські угіддя в Запорізькому районі (обстежено 9 господарств).

Усього відібрано 1,2 тис. змішаних ґрунтових зразків, проведено 5,325 тис. аналізів для визначення показників родючості, забруднення важкими металами, радіонуклідами і залишковими кількостями пестицидів.

Структура земельного фонду регіону*

Таблиця 17

Основні види земель та угідь	01.01.2016		2022 рік		2023 рік	
	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7
Загальна територія	2718,3	100	-	-	-	-
у тому числі:			-	-	-	-
1. Сільськогосподарські угіддя, з них:	2241,7	82,5	-	-	-	-
рілля	1903,6	70	-	-	-	-
перелоги	-	-	-	-	-	-
багаторічні насадження	-	-	-	-	-	-
сіножаті	-	-	-	-	-	-
пасовища	-	-	-	-	-	-
2. Ліси та інші лісовкриті площі	119,3	4,4	-	-	-	-
з них вкриті лісовою рослинністю	-	-	-	-	-	-
3. Забудовані землі	95,7	3,5	-	-	-	-
4. Відкриті заболочені землі	-	-	-	-	-	-
5. Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	-	-	-	-	-	-
6. Інші землі	261,6	9,6	-	-	-	-
Усього земель (суша)	-	-	-	-	-	-
Території, що покриті поверхневими водами	-	-	-	-	-	-

* з 01.01.2016 наказом Державної служби статистики України від 19.08.2015 № 190 скасовано ведення форм державної статистичної звітності (форми №№ 6-зем, 6а-зем, 6б-зем, 2-зем). На цей час, функція з ведення форм адміністративної звітності технічно не реалізована.

Рекультивация порушених земель*

Таблиця 18

Рік	Всього порушених земель		Всього відпрацьованих земель		Здійснено рекультивацию, га		Перебувають у стадії рекультивации, га	
	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2021								
2022								
2023								

* - за інформацією Головного управління Держгеокадастру у Запорізькій області у зв'язку з введенням в країні воєнного стану, тимчасовою окупацією територій Запорізької області, встановленням простою у роботі Головного управління для окремих працівників, інформацію за 2021, 2022, 2023 роки щодо рекультивации порушених земель, консервації земель, водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів надати не є можливим.

Консервация земель*

Таблиця 19

Рік	Види земель, що потребують консервації	Усього земель, що потребують консервації		Проведено консервацію		Перебувають у стані консервації	
		тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8
2021	-	-	-	-	-	-	-
2022							
2023	-	-	-	-	-	-	-

* - за інформацією Головного управління Держгеокадастру у Запорізькій області у зв'язку з введенням в країні воєнного стану, тимчасовою окупацією територій Запорізької області, встановленням простою у роботі Головного управління для окремих працівників, інформацію за 2021, 2022, 2023 роки щодо рекультивации порушених земель, консервації земель, водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів надати не є можливим

Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об'єктів*

Таблиця 20

Водоохоронні зони та прибережні захисні	Загальна площа, га	з них протягом року		
		2021 рік	2022 рік	2023 рік
Встановлено межі водоохоронних зон водних об'єктів	114338,40	-	-	-
з них внесено до Державного земельного кадастру	1569,00	-	-	-
Встановлено межі прибережних захисних смуг водних об'єктів	36295,20	-	-	-
з них внесено до Державного земельного кадастру	1254,80	-	-	-

* - за інформацією Головного управління Держгеокадастру у Запорізькій області у зв'язку з введенням в країні воєнного стану, тимчасовою окупацією територій Запорізької області, встановленням простою у роботі Головного управління для окремих працівників,

інформацію за 2021, 2022, 2023 роки щодо рекультивації порушених земель, консервації земель, водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів надати не є можливим

Поширеність процесів деградації земель на сільськогосподарських угіддях*

Таблиця 21

Види деградованих земель	Площа земель, підданих впливу, тис. га	% від загальної площі території
1	2	3
Дефляційно небезпечні землі (с/г угіддя)	-	-
Землі, піддані водній ерозії	-	-
Землі, піддані сумісній дії водної та вітрової ерозії	-	-
Землі із кислими ґрунтами	-	-
Землі із засоленими ґрунтами	-	-
Землі із солонцюватими ґрунтами	-	-
Землі із солонцевими комплексами	-	-
Землі осолоділі	-	-
Землі перезволожені	-	-
Землі заболочені	-	-
Землі кам'яністі	-	-
Забруднені землі, що не використовуються	-	-

* - дані відсутні.

Будівництво (реконструкція) протиерозійних гідротехнічних споруд*

Таблиця 22

Рік	Необхідно здійснити будівництво (реконструкцію) протиерозійних гідротехнічних споруд			Здійснено будівництво (реконструкцію) протиерозійних гідротехнічних споруд			Об'єкти, що перебувають у стадії будівництва, шт.	Об'єкти незавершеного будівництва, шт.
	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2021	-	-	-	-	-	-	-	-
2022	-	-	-	-	-	-	-	-
2023	-	-	-	-	-	-	-	-

* - дані відсутні.

Зрошувані землі

Таблиця 23

Зрошувальні землі	2020 рік		2022 рік*		2023 рік	
	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем,	74,5	30,9	31,0*	12,8	2,1*	0,9

у тому числі систем крапельного зрошення**	4,0	1,7	1,4	0,5		
---	-----	-----	-----	-----	--	--

* - на підконтрольній владі України території області.

** - за даними Басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я. Станом на 01.01.2023 зрошувальні системи передані на баланс Державного агентства меліорації та рибного господарства.

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення (1 раз на 5 років)*

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Таблиця 24

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1-2,0	середній 2,1-3,0	підвищений 3,1-4,0	високий 4,1-5,0	дуже високий > 5,0	
		6,8	62,1	31,1		3,65

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Таблиця 24.1

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0-150,0	середній 151,0-200,0	підвищений > 200	
93,2	6,8			93,7

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Таблиця 24.2

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5-8	середній 9-15	підвищений 16-30	високий 31-60	дуже високий > 60	

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Таблиця 24.3

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21-50	середній 51-100	підвищений 101-150	високий 151-200	дуже високий > 200	
		45,7	49,3	5,0		105,6

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Таблиця 24.4

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21-40	середній 41-80	підвищений 81-120	високий 121-180	дуже високий > 180	
			12,0	69,7	18,3	156,5

* - За інформацією Запорізької філії ДУ «Держґрунтохорона»

**Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів
(за останні 5 років)**

Таблиця 25

Рік	Підтоплення*		Карст			Зсуви					
	площа, тис. км ²	% від площі території регіону	площа поширення порід, здатних до карстування, тис. км ²	%	кількість карстопроявів, од.	загальна кількість, од.	площа, км ²	%	Кількість активних, од.	площа активних, км ²	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2019	0,072	0,0003	-	-	-	205	3,6	0,013	-	-	-
2020	0,039	0,0001	-	-	-	205	3,6	0,013	-	-	-
2021	0,081	0,0003	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2022	0,075**	0,0003	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* - інформація за даними Басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я.

** - інформація станом на 23.02.2022.

7. Лісові ресурси

Загальна площа лісових земель області з урахуванням площ полезахисних смуг складає 120,13 тис. га, з них для ведення лісового господарства державним лісогосподарським підприємствам надано 76,8 тис. га.

При загальній площі області 2727 тис. га, лісистість з урахуванням полезахисних лісових смуг складає – 4,0 %, при загальній по Україні – 15,9 %.

Загальна лісовпорядкована площа лісового фонду області складає 68,5 тис. га. Наразі майже 70% області знаходиться в тимчасовій окупації російською федерацією. Отже, більша частина площ лісового фонду також знаходиться на тимчасово окупованій рф території.

Основними лісоутворюючими породами є робінія звичайна, сосна кримська, дуб звичайний.

Для поновлення породного складу насаджень, підвищення їх стійкості регулярно проводяться роботи по догляду за лісом. У 2023 році рубки формування і оздоровлення лісів та інші заходи проведені на площі 44,08 га.

При проведенні цих рубок вибрано загальний об'єм деревини 854 м³.

У 2023 році створено лісових культур на площі 2,0 га з метою лісорозведення, головною породою є дуб звичайний.

Для попередження виникнення лісових пожеж створено 110 км мінералізованих смуг, проведено догляд за ними в обсязі 608 км, позапланові дороги не перекривались. Проводилась робота по застосуванню адміністративних заходів до порушників правил пожежної безпеки в лісах: проведено 2143 рейди, складено 13 протоколів, всі сплачені.

У 2023 році встановлено ліміти на спеціальне використання лісових ресурсів при заготівлі другорядних лісових матеріалів - деревної зелені

(новорічних ялинок) - 900 шт, заготовлено новорічних ялинок - 588 шт. Заготівля лісових ресурсів побічного користування не проводилася.

Станом на 01 січня 2024 року на території Запорізької області зареєстровано 35 користувачів мисливських угідь, 2 - з яких в стані припинення. Загальна площа мисливських угідь, які надані в користування, складає 1825477 га (з урахуванням тимчасово окупованої території області). Згідно розпорядження голови Запорізької обласної державної адміністрації від 13.07.2022 № 312 «Про заборону проведення полювання, таксації, біотехнічних заходів в межах Запорізької області на час дії воєнного стану» забороняється на час дії воєнного стану проведення полювання, таксації, біотехнічних заходів в межах мисливських угідь, наданих в користування для ведення мисливського господарства на території Запорізької області.

Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення
та категорій земель
(станом на 01.01.2024 року)

Таблиця 26

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис. га							Інші (лісові розсадн, згарища)	усього лісових земель
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю						
			усього	із них лісові культури	незімкнуті лісові культури	зруби	галявини, біопляни	лісові дороги, просіки, розриви			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
І. Землі лісгосподарського призначення											
1	ДП «Бердянське ЛГ»*	21,988	11,208	10,0997	0,7823	0,0626	2,7383	0,0766	0,148	15,0158	
2	ДП «Мелітопольське ЛГ»*	19,6331	11,6216	9,8824	0,5486	0,1574	3,33444	0,2152	0,1069	15,9841	
3	Філія «Запорізьке лісове господарство» ДП «Ліси України»**	26,8877	17,1511	14,0246	0,427	0,01758	2,5070	0,1479	0,1983	20,4489	
ІІ. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення											
	-	-	-	-	-	-	-	-		-	
ІІІ. Землі іншого призначення											
	-	-	-	-	-	-	-	-		-	

* - повністю окуповано;

** - частково окуповано.

**Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення
(станом на 01.01.2024 року)**

Таблиця 27

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	ДП «Бердянське ЛГ»*	0,1129	-	0,0061	0,1135	1,9718	0,7308	1,1789	2,8582	6,9722
2	ДП «Мелітопольське ЛГ»*	0,7894	-	-	0,1952	0,2438	0,0756	-	2,345	3,649
3	ДП «Пологівське ЛМГ» (філія «Запорізьке лісове господарство» ДП «Ліси України»)**	0,3518	0,0253	-	0,0271	1,4774	0,5091	-	4,0481	6,4388

* - повністю окуповано.

** - частково окуповано.

Проведення рубок головного користування за 2023 рік*

Таблиця 28

Назва лісокористувача	Категорія лісів	Усього, тис. м ³	У тому числі за господарствами (ліквідна деревина, тис. м ³)					
			хвойні		твердолистяні		м'яколистяні	
			площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-

* - в області рубки головного користування не проводяться.

**Лісовідновлення за 2023 рік
(у розрізі лісокористувачів, власників лісів)**

Таблиця 29

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне відновлення лісу, га	
1	ДП «Бердянське ЛГ»*	-	-	-	-
2	ДП «Мелітопольське ЛГ»*	-	-	-	-
3	ДП «Пологівське ЛМГ» (філія «Запорізьке лісове господарство» ДП «Ліси України»)**	-	-	-	-

* - повністю окуповано.

** - частково окуповано.

Лісорозведення (створення нових лісових насаджень) за 2023 рік
(у розрізі лісогосподарських підприємств)

Таблиця 30

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Створення нових лісових насаджень, га						
		лісорозведення, га					природне самозаліснення земель, га	усього обліковано нових лісів, га
		у тому числі посадка/посів, га				усього		
		заліснення непродуктивних земель, га	заліснення ярів, балок, кар'єрів, га	заліснення інших земель, га	створення полезахисних лісових смуг, га			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ДП «Бердянське ЛГ»*	-	-	-	-	-	-	-
2	ДП «Мелітопольське ЛГ»*	-	-	-	-	-	-	-
3	ДП «Пологівське ЛМГ» (філія «Запорізьке лісове господарство» ДП «Ліси України»)**			2		2		2

* - повністю окуповано;

** - частково окуповано.

Проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних із
вирубанням деревини, за 2023 рік

Таблиця 31

Лісокористувачі, власники лісів	Площа, га/ліквідна деревина, тис. м3						
	рубки догляду	лісовідновні рубки	санітарні рубки	розрубка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	розчистка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	інші рубки	усього рубок
2	3	4	5	6	7	8	9
ДП «Бердянське ЛГ»*	-	-	-	-		-	-
ДП «Мелітопольське ЛГ»*	-	-	-	-		-	-
ДП «Пологівське ЛМГ» (філія «Запорізьке лісове господарство» ДП «Ліси України»)**	-	-	42,8/576	-	-	1,28/278	44,08/854
Усього	-	-	42,8/576	-	-	1,28/278	44,08/854

* - повністю окуповано

** - частково окуповано

Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті
лісові культури природного відновлення за 2023 рік

Таблиця 32

Назва	Лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки					Усього
1	2	3	4	5	6	7
1. Усього загиблих лісових насаджень, га	-					
у тому числі від:	-					
пожеж	-					
несприятливих погодних умов	-					
хвороб та шкідників лісу	-					
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередач, затоплення, газопроводи тощо)	-					
з них загиблих лісових культур, га	-					
у тому числі від:	-					
пожеж	-					
несприятливих погодних умов	-					
хвороб та шкідників лісу	-					
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередач, кар'єри, газопроводи тощо)	-					
Інше	-					
2. Усього загиблих незімкнутих лісових насаджень, га	27,1					27,1
3. Усього пошкоджених, загиблих ділянок природного поновлення, га	-					

Заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів
за лісокористувачами в розрізі місцевих рад

Таблиця 33

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, органи місцевого самоврядування	Лісові ресурси побічного користування, встановлений ліміт/фактично заготовлено										Другорядні лісові матеріали, встановлений ліміт/фактично заготовлено						
		гриби	ягоди	лікарські рослини	плоди	горіхи	випас худоби	сінокосіння	підстилка	очерет	тощо	живиця	пні	луб	деревні соки	деревна зелень	новорічні ялинки	тощо
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	ДП «Бердянське ЛГ»*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
2	ДП «Мелітопольське ЛМГ»*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
3	ДП «Пологівське ЛМГ» (філія «Запорізьке лісове господарство» ДП «Ліси України»)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	900/588	-

* - повністю окуповано.

** - частково окуповано.

8. Рослинний світ

Для Запорізької області, яка знаходиться у степовій зоні, характерне безлісся. Природні ліси майже не збереглися, їх зовсім мало – це, переважно ліси в долинах річок, а також штучні лісові насадження. Панівна роль у рослинному покриві області належить травам. Невеликі цілинні площі збереглися на заплавах і схилах річкових долин і балок у тих місцях, які непридатні для обробітку і використовуються як пасовища. У рослинному покриві переважають дернові злаки – типчак, ковила пірчаста і волосиста, тонконіг лучний, пирій гребінчастий і костер прямий. Серед різнотрав'я поширені кермеки, ферула, бедринець, ромашка, а серед ефемерів – тюльпани, рястка, гусяча цибулька та ін.

Види рослин та грибів, що охороняються

Таблиця 34

Види рослин та грибів	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів рослин та грибів регіону, од.	1559	1559	1559
Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	59	59	59
Кількість видів рослин, занесених до Переліку видів рослин, що підлягають особливій охороні на території регіону, од.	8	8	8
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, од.	14	14	14
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	2	2	2

Динаміка охорони, невиснажливого використання та відтворення дикорослих рослин та грибів

Таблиця 35

Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворених на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
1	2	3	4
62	27	-	-

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні
на території області (станом на 01.01.2024 року)

Таблиця 36

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	Європей- ський Червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6
Рослини					
Деревій голий (<i>Achillea glaberrima</i> Klokov)	+			+	+
Горицвіт весняний (<i>Adonis vernalis</i> L.)	+		+		
Горицвіт волзький (<i>Adonis wolgensis</i> Stevenex DC.)	+				
Волошка великопридаткова (<i>Centaurea appendicata</i> Klokov)	+			+	
Волошка конки (<i>Centaurea konkai</i> Klokov)	+			+	
Волошка Талієва (<i>Centaurea taliewii</i> Kleopow)	+				+
Альдрованда пухирчаста (<i>Aldrovanda vesiculosa</i> L.)	+				
Цибуля перевдягнена (<i>Allium pervestitum</i> Klokov)	+				+
Цибуля савранська (<i>Allium savranicum</i> Besser)	+				
Холодок Палласа (<i>Asparagus pallasii</i> Misch.)	+				
Морквіниця прибережна (<i>Astragalus littoralis</i> (M. Bieb.) Drude)	+				
Астрагал дніпровський (<i>Astragalus borysthenicus</i> Klokov)	+			+	
Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.)	+			+	+
Астрагал Геннінга (<i>Astragalus henningii</i> (Steven) Klokov)	+			+	+
Астрагал одеський (<i>Astragalus odessanus</i> Besser)	+				
Астрагал понтійський (<i>Astragalus ponticus</i> Pall.)	+				
Ласкавець тонкий (<i>Bupleurum tenuissimum</i> L.)	+				
Береза дніпровська (<i>Betula borysthenica</i> Klokov)	+			+	
Брандушка різнобарвна (<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker Gawl.) Spreng.)	+				
Калофака волзька (<i>Calophaca wolgarica</i> (L. f.) DC.)	+			+	
Карагана скіфська (<i>Caragana scythica</i> (Kom.) Pojark.)	+			+	
Золотобородник цикадовий (<i>Chrysogonum gryllus</i> (L.) Trin.)	+				
Косарика черепитчасті (<i>Gladiolus imbricatus</i> L.)	+				
Пізнюцвіт анкарський (<i>Colchicum ancyrense</i> B.L. Burtt)	+				
Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulatus</i> Stevenex Adams)	+				
Катран морський (<i>Crambe maritima</i> L.)	+				

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	Європейський Червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6
Цимбохазма дніпровська (<i>Cymbochasmodon</i> (Pall. ex Schlecht.) Klok. & Zoz)	+			+	
Зірководник частуховий (<i>Damasonium alisma</i> Mill.)	+				
Пирій ковилолистий (<i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern. ex Nevski) Nevski)	+			+	+
Залізник скифський (<i>Phlomis scythica</i> Klok. & Zoz)	+			+	
Франкенія припорошена (<i>Frankenia pulverulenta</i> L.)	+				+
Рябчик малий (<i>Fritillaria meleagroides</i> Partin. ex Schult. & Schult.)	+				
Рябчик руський (<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.)	+				
Солодка гола (<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.)	+				
Кермечник злаколистий (<i>Goniolimon graminifolium</i> (Aiton) Boiss.)	+			+	
Гіацинт Палласів (<i>Hyacinthus pallasianus</i> (Steven) Losinsk.)	+				+
Плодоріжка блощицна (<i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon & M.W. Chase)	+		+		
Рястка Буше (<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.)	+				
Рястка меланхолічна (<i>Ornithogalum melancholicum</i> Klok. & Zoz)	+			+	
Плавун щитолистий (<i>Nymphoides peltata</i> (S.G. Gmel.) O. Kuntze)	+				
Півонія тонколиста (<i>Paeonia tenuifolia</i> L.)	+				
Ламкоколосник ситниковий (<i>Psathyrostachys juncea</i> (Fisch.) Nevski)	+				
Сон лучний (<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.)	+				
Сальвінія плаваюча (<i>Salvinia natans</i> L.)	+	+			
Курай туполистий (<i>Salsola mutica</i> C. A. Mey.)	+				
Ковила дніпровська (<i>Stipa borysthenica</i> Klok. & Zoz)	+				
Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i> L.)	+				
Ковила найкрасивіша (<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch)	+				
Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i> Trin. & Rupr.)	+				
Ковила відокремлена (<i>Stipa disjuncta</i> Klok.)	+				
Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i> L.)	+				
Ковила вузьколиста (<i>Stipa tirsa</i> Steven)	+				
Ковила українська (<i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.)	+				
Тамарикс стрункий (<i>Tamarix gracilis</i> Willd.)	+				
Водяний горіх плаваючий (<i>Trapa natans</i> L. s.l.)	+	+			
Тюльпан гранітний (<i>Tulipa graniticola</i> (Klok. & Zoz) Klok.)	+				

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	Європейський Червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6
Тюльпан змілистий (TulipaophiophyllaKlokov&Zoz)	+				
Тюльпан дібровний (TulipaquercetorumKlokov&Zoz)	+				
Тюльпан Шренка (TulipaschrenkiiRegel)	+				
Zosteramarina L.		+			
Усього	59	3	2	14	8
Лишайники і гриби					
Цетрарія степова (Cetrariasteppae (Savicz) Kärnef.)	+				
Ксантопармеліягрубозморшкувата (Xanthoparmeliarysssolea (Ach.) O. Blancoetal.)	+				
Ксантопармелія загорнута (Xanthoparmeliaconvoluta (Krempelh.) Hale)	+				
Зморшок степовий (MorchellasteppicolaZerova)	+				
Печериця таблитчаста (AgaricustabularisPeck)	+				
БілопечерицяМозера (Leucoagaricusmoseri (Wasser) Wasser)	+				
Ентолома смердюча (Entolomanidorosum (Fr.) Quél.)	+				
Міріостома шийкова (Myriostomacoliforme (With.: Pers.) Corda)	+				
Усього	8	0	0	0	0

Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин

Таблиця 37

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдженню виду
Айлант найвищий (Ailanthus altissima M.)	Регульований некарантинний шкідливий організм	Виявлення та знешкодження порості
Амброзія полинолиста (Ambrosia artemisifolia L.)	Карантинний організм, обмежено поширений в Україні	Механічне, хімічне, біологічне знищення
Аморфа кущова Amorfa fruticosa L.	-	Виявлення та знешкодження порості
Анізанта покрівельна Anisantha tektorum L.	-	Механічне, хімічне знищення
Волошка розлога Centaurea diffusa L.	-	Прокошування ділянок
В'яз низький (в'яз карликовий) Ulmus pumila L.	-	Виявлення та знешкодження порості
Гірчак повзучий (Acroptilon repens (L.) DS.	Карантинний організм, обмежено поширений в Україні	Механічне, хімічне, біологічне знищення
Гринделія розчепірина Grindelia sguarrosaP.	-	Прокошування ділянок

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдженню виду
Дикий виноград п'ятилисточковий (<i>Parthenocissus quinquefolia</i> L.)	-	Виявлення та знешкодження порості
Злінка канадська <i>Conyza Canadensis</i> L.	-	Прокошування ділянок
Елодея канадська (<i>Elodea Canadensis</i> Mich.)	-	Прокошування ділянок
Клен ясенелистий <i>Acer negundo</i> L.	-	Виявлення та знешкодження порості
Кудрявець Софії <i>Descurania Sophia</i> L.	-	Механічне, хімічне знищення
Нетреба ельбінська (<i>Xanthium albinum</i> H.	-	Механічне, хімічне знищення
Маслинка вузьколиста <i>Eleagnus angustifolia</i> L.	-	Виявлення та знешкодження порості
Повитиця польова (<i>Cuscuta campestris</i> Y.	Карантинний організм, обмежено поширений в Україні	Механічне, хімічне знищення, боротьба з бур'янами, на яких паразитує організм
Оксибахус нічноцвітний <i>Oxybaphus nystagineus</i> M.	-	Механічне, хімічне знищення
Робінія звичайна, акація біла <i>Robinia pseudoacacia</i> L.	-	Виявлення та знешкодження порості
Сухоребрик Льозеліїв <i>Sisymbrium loeselii</i> L.	-	Механічне, хімічне знищення
Ценхрус малоквітковий (<i>Cenchrus pauciflorus</i> Benth.)	Карантинний організм, обмежено поширений в Україні	Механічне, хімічне знищення
Чорношир нетроболистий (<i>Cyclachaena xanthiifolia</i> (Nutt.) Fresen.)	-	Механічне, хімічне знищення
Шовковиця чорна (<i>Morus nigra</i> L.)	-	Виявлення та знешкодження порості
Щириця звичайна <i>Amaranthus retroflexus</i> L.	-	Механічне, хімічне знищення
Якірці сланкі <i>Tribulus terrestris</i> L.	-	Механічне, хімічне знищення
Ясен пенсільванський (<i>Fraxinus pensylvanica</i> L.)	-	Виявлення та знешкодження порості

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень
щодо стану рослинного світу*

Таблиця 37.1

Назва, терміни та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, надається посилання)
---	-----------------------	--------------------------	---

* - дослідження не проводились у зв'язку зі збройною агресією російської федерації та тимчасовою окупацією більшої частини області.

Спеціальне використання природних рослинних ресурсів*

Таблиця 37.2

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій сільських, селищних рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт		Кількість виданих дозволів, шт.
			встановлений	фактично використаний	

* - ліміти на спеціальне використання природних рослинних ресурсів не встановлювались у зв'язку зі збройною агресією російської федерації та тимчасовою окупацією більшої частини області

9. Тваринний світ

Тваринний світ Запорізької області різноманітний і включає в себе різні види тварин, які проживають у природних умовах цього регіону. Основне різноманіття тварин спостерігається у межах Приазовського національного природного парку та національного природного парку «Великий Луг», які забезпечують збереження природних комплексів і видів рослин і тварин як степових, так і лучних та водно-болотних. Але зазначені природоохоронні установи знаходяться на тимчасово окупованій території рф.

У Запорізькій області можна зустріти різноманітних представників фауни, серед яких:

ссавці: у регіоні поширені зайці, лисиці, борсуки, кабани, козулі, олені, єноти, куниці та інші. Також тут можна зустріти багато видів гризунів, у тому числі бобрів.

птахи: в області можна спостерігати багато видів птахів, як мігруючих, так і місцевих. Серед них є лелекі, журавлі, качки, гуси, лебеді, яструби, сови, жайворонки, сороки, синиці та інші.

рептилії та амфібії: у Запорізькій області зустрічаються різні види змій, ящірок, черепах, а також жаби і кваки.

риби: область має розвинуту річкову мережу, тому багато видів риб населяють річки та водосховища Запорізької області. До них належать окунь, карась, лин, щука, судак, сом та інші.

комахи та інші безхребетні: у регіоні можна знайти багато видів комах, таких як бджоли, метелики, жуки, а також різноманітних безхребетних, таких як павуки, равлики, черв'яки.

В межах області мешкає 113 видів тварин, занесених до Червоної книги України.

Види тваринного світу, що охороняються

Таблиця 38

Види тваринного світу	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од.	119	113	113
Загальна кількість видів тваринного світу на території області, що охороняються, од.	322	322	322
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	46	46	46
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	350	350	350
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	159	159	159
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	89	89	89
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	11	11	11

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні (станом на 01.01.2024 року)

Таблиця 39

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO BATS	Європей- ський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Мінога українська	ЗН	3						V
Ромбовий скат колючий								NT
Севрюга звичайна	ВР	3	2	2				EN
Стерлядь прісноводна	ЗН	3	2	2				VU
Білуга звичайна	ЗН	3	2	2				CR
Осетер російський			2	2				EN
Річковий вугор європейський								CR
Оселедець чорноморсько- азовський прохідний		3						VU
Короп звичайний								VU
Верховка звичайна	ВР	3						
Шемая азовська	ВР	3						
Гірчак європейський		3						
Чехоня звичайна		3						
Карась звичайний	ВР							
Білизна європейська		3						
Бистрянкa російська	ЗН							
Марена дніпровська	ЗН							

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Вирезуб причорноморський	ЗН	3						
Рибець звичайний		3						
Шемая азовська	ВР	3						
Щипавка звичайна		3						
В'юн звичайний		3						
Сом європейський		3						
Багатооголкова колючка південна		3						
Морська голка товсторила	ВР							
Морський коник довгорилий	ВР		2					
Морська голка пухлощока		3						DD
Тригла жовта	РІД							
Чоп звичайний	РІД	3						V
Зубарик звичайний	НЦ							
Бичок сірман		3						
Бичок-пуголовок зірчастий	РІД							
Бичок-пуголовочок Браунера	РІД							DD
Бичок-лисун малий		3						
Тупоносий бичок цуцик		3						
Бичок пісочник		3						
Бичок-трав'яник змієголовий		3						DD
Джерлянка червоночерева		2						
Землянка звичайна		2						
Ропуха зелена		2						
Жаба озерна		3						
Тритон звичайний		3						
Черепаха болотяна		2					NT	NT
Ящірка піщана		3					NT	
Ящірка зелена		2						
Ящірка прудка		2						
Полоз каспійський	ВР	2						
Полоз сарматський	ВР	2						
Мідянка	ВР	2						
Вуж звичайний		3						
Вуж водяний		2						
Гадюка степова	ВР	2	Дод.1				VU	EN
Гагара червоношия		2		2	+			
Гагара чорношия		2		2	+			
Пірникоза мала		2						
Пірникозачорношия		2					VU	
Пірникозачервоношия		2		2	+			

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Пірникозасірощока		2		2	+			
Пірникоза велика		3						
Буревісник середземноморський		2					VU	
Буревісник малий		2						
Пелікан рожевий	ЗН	2		1,2	+			LC
Пелікан кучерявий	ЗН	2	1	1,2	+			VU
Баклан великий		3						
Баклан чубатий	ЗН	2						LC
Баклан малий	ЗН	2		2	+			NT
Бугай		2		2	+			
Бугайчик		2		2	+			
Квак		2						
Чапля жовта	ЗН	2						LC
Чепура велика		2		2	+			
Чепура мала		2						
Чапля сіра		3		2				
Чапля руда		2			+			
Косар	ВР	2	2	2	+			LC
Коровайка	ВР	2		2	+			LC
Лелека білий		2		2	+			
Лелека чорний	РІД	2	2	2	+			LC
Фламінго		2	2	2	+			
Казарка білощока		2		1,2	+			
Казарка чорна		3		1,2	+			VU
Казарка червоновола	ВР	2	2	1,2	+		EN	VU
Гуска сіра		3		1,2	+			
Гуска білолоба		3		1,2	+			
Гуска мала	ВР	2		1,2	+		EN	VU
Гуменник		3		1,2	+			
Лебідь-шипун		3		1,2	+			
Лебідь-кликун		2		1,2	+			
Лебідь малий	РІД	2		1,2			VU	LC
Огар	ВР	2		1,2	+		VU	LC
Галагаз		2		1,2	+			
Крижень		3		1,2	+			
Чирянка мала		3		1,2	+			
Нерозень	РІД	3		1,2	+			LC
Свищ		3		1,2	+			
Шилохвіст		3		1,2	+			
Чирянка велика		3		1,2	+			
Широконоска		3		1,2	+			
Чернь червонодзьоба	РІД	3		1,2	+			LC
Попелюх		3		1,2	+			
Чернь білоока	ВР	3		1,2	+		VU	NT
Чернь чубата		3		1,2	+			
Чернь морська		3		1,2	+		EN	
Морянка		3		1,2	+			
Гоголь		3		1,2	+			LC

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO BATS	Європей- ський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Пухівка		3		1,2	+			
Синьга		3		1,2	+			
Гурпан		3		1,2	+			
Савка		2	2	1,2			EN	VU
Крех малий		2		1,2	+			
Крех середній	BP	3		1,2	+			LC
Крех великий		3		1,2	+			
Скопа	ЗН	2	2	2				LC
Осоїд		2	2	1,2				
Шуліка чорний	BP	2	2	1,2			VU	LC
Лунь польовий	РІД	2	2	1,2				LC
Лунь степовий	ЗН	2	2	1,2			EN	NT
Лунь лучний	BP	2	2	1,2				NT
Лунь очеретяний		2	2	1,2				
Яструб великий		2	2	1,2				
Яструб малий		2	2	1,2				
Яструб коротконогий	ЗН	2	2	1,2			VU	LC
Зимняк	РІД	2	2	1,2			VU	LC
Канюк степовий		2	2	1,2				
Канюк звичайний		2	2	1,2				
Зміїд	РІД	2	2	1,2				LC
Орел-карлик	РІД	2	2	1,2				LC
Орел степовий	ЗН	2	2	1,2			EN	LC
Підорлик великий	РІД	2	2	1,2			EN	VU
Підорлик малий	РІД	2	2	1,2				LC
Могильник	РІД	2	1	1,2				VU
Беркут	BP	2	2	1,2				LC
Орлан-білохвіст	РІД	2	1	1,2				LC
Балабан	BP	2	2	2			EN	VU
Сапсан	РІД	2	1	2				LC
Підсоколик великий		2	2	2				
Підсоколик малий		2	2	2				
Кібчик		2	2	2				VU
Боривітер степовий	ЗН	2	2	2				VU
Боривітер звичайний		2	2	2				
Куріпкасіра		3						VU
Перепілка		3		2				
Фазан		3						
Журавель сірий	РІД	2	2	1,2	+			LC
Журавель степовий	ЗН	2	2	2	+			LC
Пастушок		3						
Погонич звичайний		2		2	+			
Погонич малий		2		2	+			
Погонич-крихітка		2		2				
Деркач		2						
Курочка водяна		3						
Лиска		3		2	+			
Дрохва	ЗН	2	2	1,2			VU	VU

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Хохітва	ЗН	2	2				VU	NT
Лежень	НЦ	2		2			VU	LC
Сивка морська		3		2	+			
Сивка бурукрила		3		2	+			
Сивка звичайна		3		2	+			
Пісочник великий	РІД	2		2				LC
Пісочник малий		2		2				
Пісочник морський	ВР	2		2				LC
Чайка		3		2	+			VU
Крем'яшник		2		2	+			
Кулик-довгоніг	ВР	2		2	+			LC
Чоботар	РІД	2		2	+			LC
Кулик-сорока	ВР	3						LC
Коловодник лісовий		2		1,2	+			
Коловодник болотяний		2		1,2	+			
Коловодник великий		3		1,2	+			
Коловодник звичайний		3		1,2	+			
Коловодник чорний		3		1,2	+			
Коловодник ставковий	ЗН	2		1,2	+			LC
Набережник		2		1,2				
Мородунка		2		1,2	+			
Плавунець круглодзьобий		2		2	+			
Брижач		3		1,2	+			
Побережник малий		2		1,2	+			
Побережник червоногрудий		2		1,2	+			
Побережник чорногрудий		2		1,2	+			
Побережник білий		2		1,2	+			
Побережник болотяний		2		1,2	+			
Баранець звичайний		3		1,2				
Слуква		3		1,2				
Кроншнеп великий	ЗН	3		1,2	+			NT
Кроншнеп середній	ЗН	3		1,2	+			LC
Грицик великий		3		1,2	+		VU	
Грицик малий		3		1,2	+			
Дерихвіст лучний	РІД	2		2	+			NT
Дерихвіст степовий	ЗН	2		2	+		EN	NT
Поморник великий		3						
Поморник середній		3						
Поморник короткохвостий		3						
Поморник довгохвостий		3						

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO BATS	Європей- ський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Мартин каспійський	ЗН	3		2	+			LC
Мартин середземно- морський		2		2	+			
Мартин малий		2						
Мартин звичайний		3						
Мартин тонкодзьобий		2		2	+			
Мартин сивий		3						
Крячок чорний		2		2	+			
Крячок білокрилий		2		2	+			
Крячок білощокий		2						
Крячок чорнодзьобий		2		2	+		VU	
Крячок каспійський	ВР	2		2	+			LC
Крячок рябодзьобий		2		2	+			
Крячок річковий		2		2	+			
Крячок малий	РІД	2		2	+			LC
Голуб-синяк	ВР	3						LC
Голуб сизий		3						
Горлиця садова		3						
Горлиця звичайна		3						
Зозуля звичайна		3						
Зозуля глуха		3						
Сова вухата		2	2					
Сова болотяна	РІД	2	2					LC
Совка	РІД	2	2					LC
Сич хатній		2	2					
Сова сіра		2	2					
Сипуха	ЗН	2	2					LC
Дрімлюга		2						
Серпокрилець чорний		3						
Сиворакша	ЗН	2		2			VU	NT
Рибалочка звичайний		2						
Бджолоїдка звичайна		2		2				
Бджолоїдка зелена		3						
Одуд		2						
Крутиголовка		2						
Жовна зелена	ВР	2						LC
Жовна сива		2						
Дятел звичайний		2						
Дятел сирійський		2						
Ластівка берегова		2						
Ластівкасіньська		2						
Ластівкаміська		2						
Посмітюха		3						
Жайворонок малий		3						
Жайворонок сірий	НЦ	2						LC

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Жайворонок степовий		2						
Жайворонок білокрилий		2						
Жайворонок чорний		2						
Жайворонок рогатий		2						
Жайворонок польовий		3						
Щеврик польовий		2						
Щеврик лісовий		2						
Щеврик лучний		2						
Щеврик червоногрудий		2						
Плиска жовта		2						
Плиска чорноголова		2						
Плиска жовтоголова		2						
Плиска гірська		2						
Плиска біла		2						
Сорокопуд терновий		2						
Сорокопуд червоноголовий	РІД	2						LC
Сорокопуд чорнолобий		2						
Сорокопуд сірий	РІД	2						LC
Вивільга		2						
Шпак звичайний		2						
Шпак рожевий	РІД	2						LC
Сойка		2						
Сорока		2						
Горіхівка		2						
Галка		2						
Грак		2						
Ворона сіра		2						
Крук		3						
Омелюх		2						
Волове очко		2						
Тинівка лісова		2						
Очеретянка середземноморська		2						
Кобилочка солов'їна		2						
Кобилочка річкова		2						
Кобилочка-цвіркун		2						
Очеретянка тонкодзьоба		2						
Очеретянка прудка	ЗН	2					VU	VU
Очеретянка лучна		2						
Очеретянка індійська		2						
Очеретянка ставкова		2						

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Очеретянка велика		2						
Берестянка звичайна		2						
Кропив'янка рябогруда		2						
Кропив'янка чорноголова		2						
Кропив'янка садова		2						
Кропив'янка сіра		2						
Кропив'янка прудка		2						
Вівчарик весняний		2						
Вівчарик-ковалик		2						
Вівчарик жовтобровий		2						
Золотомушка жовточуба		2						
Золотомушка червоначуба	НЦ	2						LC
Мухоловка строката		2						
Мухоловка білошия		2						
Мухоловка мала		2						
Мухоловка сіра		2						
Трав'янка лучна		2		2				
Трав'янка чорноголова		2		2				
Кам'янка звичайна		2						
Кам'янка лиса		2						
Кам'янка попеляста		2						
Горихвістка звичайна		2		2				
Горихвістка чорна		2		2				
Соловейко західний		2		2				
Соловейко східний		2		2				
Синьошийка		2		2				
Чикотень		3		2				
Дрізд чорний		3		2				
Дріздбілобровий		3		2				
Дрізд співочий		3		2				
Дрізд-омелюх		3		2				
Синиця вусата		2						
Синиця довгохвоста		3						
Ремез		2						
Гаїчка болотяна		2						
Гаїчка-пухляк		2						
Синиця чорна		2						
Синиця блакитна		2						
Синиця велика		2						
Повзик		2						
Підкоришник звичайний		2						

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Горобець хатній		2						
Горобець чорногрудий		3						
Горобець польовий		3						
Зяблик		3						
В'юрок		2						
Зеленяк		2						
Чиж		2						
Щиглик		2						
Коноплянка		2						
Чечітка звичайна		2						
Снігур		3						
Костогриз		2						
Просянка		3						
Вівсянка звичайна		2						
Вівсянка очеретяна		2						
Вівсянка садова		3						
Пуночка		2						
Білозубка білочерева	ЗН	3						
Білозубка мала		3						
Бурозубка мала		3						
Бурозубка звичайна		3						
Вечірниця руда	ВР	2		2		+		
Вечірниця велетенська	ЗН	2		2		+	DD	
Нічниця вусата	ВР	2		2		+		
Вухань сірий	РІД	2		2		+		
Лилик пізній	ВР	2		2		+		
Лилик двоколірний	ВР	2		2		+		
Нетопир карлик	ВР	3		2		+		
Нетопир лісовий	ВР	2		2		+		
Нетопир середземно-морський	ВР	2		2		+		
Нічниця водяна	ВР	2		2		+		
Заєць сірий		3						
Вовк		2		2			VU	
Видра	НЦ	2		1			VU	
Борсук звичайний		3						
Ласка звичайна		3						
Тхір степовий	ЗН	2						
Тхір лісовий	НЦ	3						
Куниця кам'яна		3						
Перев'язка звичайна	РІД	2						
Мишівка степова	ЗН	2					R	
Земляний заєць	РІД						R	
Хом'ячок сірий	НЦ							
Строкатка звичайна (степова)	ЗН							

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сліпушок (сліпачок) звичайний	ЗН							
Козуля європейська		3						

Примітки: статус: м – вид зустрічається під час сезонних міграцій;
з – вид зустрічається в зимовий період;
г – вид зустрічається в гніздовий період.

ЧКУ – охоронний статус Червоної книги України:

ЗН – зникаючий;
ВР – вразливий;
РІД – рідкісний;
НЦ – неоцінений.

IUCN – МСОП – Охоронний статус Міжнародного союзу охорони природи:

«DD» – вид недостатньо вивчений;
«CR» – вид перебуває у критичному стані;
«NT» – вид близький до стану загрози зникнення;
«EN» – вид перебуває у небезпечному стані.

ЄЧС – Охоронний статус Європейського червоного списку:

VU – (Vulnerable) вразливий, види, які можуть у найближчому майбутньому бути віднесені до категорії «зникаючих», якщо продовжиться дія факторів, що впливають на їхній стан;

EN – (Endangered) зникаючий, види, що перебувають під загрозою зникнення; збереження їх малоймовірне, відтворення неможливе без здійснення спеціальних заходів.

БОНН – Боннська конвенція Додаток II (2) включає види, стан яких є несприятливим, збереження та регулювання використання яких потребує міжнародних угод, а також ті види, стан яких міг би істотно покращитись в результаті міжнародного співробітництва, яке може бути здійснено на основі міжнародних угод. Додаток II (2) включає види, стан яких є несприятливим, збереження та регулювання використання яких потребує міжнародних угод, а також ті види, стан яких міг би істотно покращитись в результаті міжнародного співробітництва, яке може бути здійснено на основі міжнародних угод. Один і той самий вид може бути включеним як до Додатку I, так і до Додатку II.

БЕРН – Бернська конвенція, або Конвенцію про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, включає чотири додатки:

Додаток II (2) - перелік видів фауни, що підлягають особливій охороні;

Додаток III (3) - види фауни, що підлягають охороні.

CITES – Вашингтонська конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни та флори, що знаходяться під загрозою зникнення (CITES), містить три додатки:

Додаток I (1) включає види, «що знаходяться під загрозою зникнення, торгівля якими спричинює чи може спричинити на їхнє існування негативний вплив. Торгівля зразками таких видів має бути особливо суворо регульована з тією метою, щоб не ставити надалі під загрозу їхнє виживання, й має бути дозволена лише у виняткових випадках»;

Додаток II (2) включає: «а) всі види, які на даний час не обов'язково перебувають під загрозою зникнення, але можуть опинитися під такою загрозою, якщо торгівля зразками таких видів не буде строго регулюватися з метою уникнення такого використання, що несумісне з їхнім виживанням; та б) які мають підлягати регулюванню для того, щоб за торгівлею зразками деяких видів, згаданих в підпункті (а) даного пункту, міг бути встановлений ефективний контроль».

Перелік видів тварин, які охороняються і
які з'явилися чи зникли в регіоні за останні три роки*

Таблиця 40

Назва виду	З'явилися	Зникли	Причина
Тритон звичайний <i>Lissotriton vulgaris</i>		2023 рік	Осушення плавнів о. Хортиця після підризу дамби Каховської ГЕС
Кумка червоночерева <i>Bombina bombina</i>		2023 рік	Осушення Каховського водосховища після підризу дамби Каховської ГЕС
Полоз каспійський <i>Dolichophis caspius</i>	2021 рік		Інтродукція і подальше розповсюдження
Полоз сарматський <i>Elaphe sauromates</i>	2021 рік		Інтродукція і подальше розповсюдження
Мідянка звичайна <i>Coronella austriaca</i>	2021 рік		Інтродукція і подальше розповсюдження

Інформація про чужорідні види тварин

Таблиця 41

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
Єнотоподібний собака <i>Nyctereutes procyonoides</i> Grey	Збільшення чисельності не спостерігається, надзвичайної ситуації не спостерігається, ведеться моніторинг
Сонячний окунь <i>Lepomis auritus</i> L.	Збільшення чисельності не спостерігається, надзвичайної ситуації не спостерігається, ведеться моніторинг
Червоновуха черепаха <i>Trachemys scripta elegans</i>	Можливе розповсюдження по р. Дніпро з парків та штучних ставків, потрібні додаткових досліджень і моніторингу, щодо зимівлі та розмноження в регіоні

Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 42

Види мисливських тварин	2021 рік	2022 рік*	2023 рік*
Олень благородний	116	0	0
Кабан	765	0	0
Козуля європейська	996	0	0
Заєць-русак	122424	0	0
Фазан	57424	0	0
Сіра куріпка	98291	0	0

* - у зв'язку зі збройною агресією російської федерації користувачі мисливських угідь за 2022, 2023 роки не звітували.

Розпорядженням голови облдержадміністрації від 13.07.2022 № 312 на час дії воєнного стану заборонено проведення полювання, таксації, біотехнічних заходів в межах мисливських угідь наданих у користування для ведення мисливського господарства на території Запорізької області.

Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 43

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання
1	2	3	4	5	6	7
2021	кабан	35	35	14	13	Несприятливі та погані погодні умови, невеликий попит
	козуля	7	7	0	7	
2022	-	-	-	-	-	Розпорядження голови облдержадміністрації від 13.07.2022 № 312 «Про заборону проведення полювання, таксації, біотехнічних заходів в межах Запорізької області на час дії воєнного стану»
2023	-	-	-	-	-	Розпорядження голови облдержадміністрації від 13.07.2022 № 312 «Про заборону проведення полювання, таксації, біотехнічних заходів в межах Запорізької області на час дії воєнного стану»

Динаміка вилову водних біоресурсів

Таблиця 44

Рік	Назва водного об'єкта	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік
2021	Каховське водосховище	3794,2*	2519,535**/ 959,835
	Дніпровське водосховище	1532,5*	166,542**
2022	Каховське водосховище	1071,5*	190,003**/124,469
	Дніпровське водосховище	844,7*	9,610**
2023	Каховське водосховище	0	0***
	Дніпровське водосховище	2576,85	0***

* - лімітуються усі види риб окрім карася сріблястого, верховодки, тюльки, рослиноїдних видів риб;

** - вилов в межах водосховища.

*** - на час воєнного стану відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 26.03.2022 № 134 заборонено навігацію маломірних суден на водних об'єктах Запорізької області (великі, середні, малі річки, Каховське та Дніпровське водосховища), вилов водних біоресурсів шляхом промислового та любительського (спортивного) рибальства на водних об'єктах Запорізької області (Каховське та Дніпровське водосховища, річка Дніпро).

Кількість виявлених фактів браконьєрства

Таблиця 45

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
2021	1963
2022	867
2023	1492

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану дикої фауни і заходів, вжитих щодо охорони тваринного світу, у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України у галузі дикої фауни та рішень її керівних органів*

Таблиця 46

Назва, терміни та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4

* - дослідження не проводяться, території національного природного парку «Великий Луг» та Приазовського національного природного парку тимчасово окуповані.

10. Природно-заповідний фонд

На території Запорізької області на 01.01.2024 розташовано 348 територій та об'єктів природно-заповідного фонду (далі – ПЗФ) загальною площею 138183,4433 га, з них 24 - території загальнодержавного значення та 324 – місцевого значення. Відсоток заповідності області становить 5,07 %.

Станом на 01.01.2024 визначено межі 154 об'єктів ПЗФ місцевого значення на площі 12103,585 га, що становить 64,3 % від їх загальної площі, та 18 територій ПЗФ загальнодержавного значення площею 44638,2 га, що становить 30,26 % від їх загальної площі.

Встановлення в натурі (на місцевості) меж територій та об'єктів ПЗФ, які передані під охорону державним лісгосподарським підприємствам, здійснюється відповідно до матеріалів лісовпорядкування. Роботи по встановленню меж інших територій та об'єктів ПЗФ проводяться відповідно до вимог ст. 47 Закону України «Про землеустрій».

На сьогодні під тимчасовою окупацією рф знаходяться 2 найбільші заповідні установи ПЗФ - національні природні парки: «Приазовський» та «Великий Луг». Окуповано 20 з 24 територій загальнодержавного значення площею 117,9 тис. га з 119,4 тис. га та 223 з 324 заповідних територій місцевого значення площею 14,451 тис. га з 18,824 тис. га.

Загалом загальна площа окупованих територій природно-заповідного фонду області становить майже 95,7 % від її загальної площі.

**Перелік цінних природних територій, що резервуються для
створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ***

Таблиця 47

Рішення про резервування	Назва території/ об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5

* - відповідно до клопотання землевласника/землекористувача Департаментом захисту довкілля Запорізької облдержадміністрації здійснюється підготовка рішень про створення території природно-заповідного фонду без попереднього резервування території.

**Динаміка структури природно-заповідного фонду
Запорізька область**

Таблиця 48

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2022		На 01.01.2023	
	Кількість, шт.	Площа, га	Кількість, шт.	Площа, га
1	2	3	4	5
Природні заповідники	1	100	1	100
Біосферні заповідники	-	-	-	-
Національні природні парки	2	94882,92	2	94882,92
Регіональні ландшафтні парки	1	1025	1	1025
Заказники загальнодержавного значення	13	52113,1	13	52113,1
Заказники місцевого значення	226	16658,7824	226	16658,7824
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	7	412	7	412
Пам'ятки природи місцевого значення	77	580,415	77	580,415
Заповідні урочища	2	95	2	95
Ботанічні сади загальнодержавного значення	-	-	-	-
Ботанічні сади місцевого значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки місцевого значення	1	7,5	1	7,5
Зоологічні парки загальнодержавного значення	-	-	-	-
Зоологічні парки місцевого значення	1	290	1	290
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	1	31	1	31
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	16	167,7259	16	167,7259
РАЗОМ:	348	166363,4433	348	166363,4433
в тому числі, загальнодержавного значення	24	147539,02	24	147539,02

1	2	3	4	5
в тому числі, місцевого значення	324	18824,4233	324	18824,4233
Фактична площа ПЗФ		138183,4433		138183,4433
% фактичної площі ПЗФ від площі адміністративно-територіальної одиниці		5,07		5,07

**Звіт про зміни складу територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення
в 2023 році, розташованих на території Запорізької області**

Таблиця 49

№ п/п	Категорія, значення	Тип	Назва	Площа, га	Обґрунтування причини ліквідації статусу	№, дата, назва документу, яким було створено (оголошено) об'єкт ПЗФ, ліквідовано статус або внесені зміни, ким прийнятий
1	2	3	4	5	6	7
Створено (оголошено)						
	-	-	-	-	-	-
Ліквідовано статус						
	-	-	-	-	-	-
Змінено категорію, тип, значення, площу тощо						
	-	-	-	-	-	-

Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу територій інших об'єктів ПЗФ станом на 01.01.2024
Запорізька область

Таблиця 50

Категорія, значення та назва об'єкту ПЗФ, до складу території якого входять інші об'єкти ПЗФ	Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу території іншого об'єкту ПЗФ	
	Категорія, значення, назва, тип	Площа, га
1. Національний природний парк «Великий Луг»*	1. Ботанічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка».	2
	2. Ботанічний заказник місцевого значення «Ділянка Ясне».	5
	3. Ботанічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка».	5
	4. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Крутосхили Каховського водосховища» (заг. площа 522,2 га)	311
	5. Орнітологічний заказник загальнодержавного значення «Великі і Малі Кучугури» (заг. площа 400 га)	334
	6. Регіональний ландшафтний парк «Панай»	1025
Разом в межах НПП	Кількість об'єктів, шт.: 6	Площа, га 1682
2. Приазовський національний природний парк*	1. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Коса Федотова»	1910
	2. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Сивашик»	2800
	3. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Заплава р. Берда» (1416,9 га)	796,9
	4. Гідрологічний заказник загальнодержавного значення «Молочний лиман»	19000
	5. Комплексна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Верхів'я Утлюкського лиману»	280
	6. Ботанічний заказник місцевого значення «Правий берег Молочного лиману»	5
	7. Ботанічний заказник місцевого значення «Правий берег Молочного лиману»	4
	8. Ботанічний заказник місцевого значення «Правий берег Молочного лиману»	7

	9. Ботанічний заказник місцевого значення «Степовий схил Молочного лиману»	7,7
	8. Орнітологічний заказник місцевого значення «Ташенакський под»	370,4
	9. Ландшафтний заказник місцевого значення «Степанівська коса»	200
	10. Ландшафтний заказник місцевого значення «Гирло р. Корсак» (заг. площа 800 га)*	465
	11. Ландшафтний заказник місцевого значення «Оголовок Бердянської коси»	221
	12. Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Острів Малий Дзендик з архіпелагом Астапіха»	36
	13. Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Острів Великий Дзендик»	15
	14. Ботанічний заказник місцевого значення «Дальні Макорти»	5
	15. Ботанічний заказник місцевого значення «Ближні Макорти»	5
	16. Ботанічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка» 2 га	2
	17. Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка» 30 га	30
	18. Ботанічний заказник місцевого значення «Лисяча балка»	3
Разом в межах НПП	Кількість об'єктів, шт: 18	Площа, га 26163
ВСЬОГО	Кількість об'єктів, шт.: 24	Площа, га 27845

* - територія НПП «Великий Луг» та Приазовського НПП повністю знаходяться під тимчасовою окупацією РФ.

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення,
розташованих у Запорізькій області станом на 01.01.2024 року

Таблиця 51

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Назва підприємства, організації, установи – землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
Території та об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення								
Природні заповідники								
1	«Кам'яні могили» (частина ПЗ Український степовий – Донецька обл.)		100	Пологівський р-н, Комиш-Зорянська селищна рада, по кордону з Донецькою областю	Академія наук України	Постанова Ради Міністрів України від 08.05.1964р. №451, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
	<i>Всього природних заповідників</i>		100					
Національні природні парки								
1	«Великий Луг»		16756	Василівський район, м. Дніпрорудне, с. Скельки, Маячка, акваторія Каховського водосховища	Адміністрація НПП	Указ Президента України від 10.08.2006 № 121/2006		є
2	«Приазовський національний природний парк»		78126,92	Бердянський, Мелітопольський райони, міста Бердянськ та Мелітополь	Адміністрація НПП	Указу Президента України від 10.02.2010 № 154/2010 «Про створення Приазовського національного природного парку»		є

	<i>Всього національних природних парків</i>		94882,92					
Заказники								
1	«Молочний лиман»	гідрологічний	19000	Мелітопольський район	Приазовський НПП	Постанова Ради Мініст- рів України від 28.10.1974 № 500 повністю увійшов до складу Приазовського НПП		є
2	«Приморський»	гідрологічний	13115	Бердянський р-н	Приазовський НПП	Указ Президента України від 11.04.2019 № 132/2019		є
	<i>Разом заказників гідрологічних</i>		32115					
1	«Дніпровські пороги»	загально- геологічний	1383	м. Запоріжжя, о.Хортиця, о. Байда та скелі посеред р. Дніпро	Національний заповідник «Хортиця»	Постанова Ради Міністрів України від 28.10.1974 № 500		є
	<i>Разом заказників загальногеологічних</i>		1383					
1	«Алтагирський»	загально- зоологічний	950	Мелітопольський р-н, околиця с.Радивонівка, Богатирське лісництво, кв. від 1 до 117, без кв. 33, 40, 47, 54, 61	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Постанова Ради Міністрів України від 28.10.1974 № 500		є
	<i>Разом заказників загальнозоологічних</i>		950					
1	«Старобердянсь- кий»	ландшафтний	993	Мелітопольський р-н с. Ново- Пилипівка по лівому берегу р.Молочна	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Постанова Ради Міністрів України від 28.10.1974 № 500, Рішення Запорізької облради від 25.07.1989 № 205 (зміна площі)		є

2	«Заплава р.Берда»	ландшафтний	1416,9	Бердянська міська рада - 796,9 га, ДП «Бердянське ЛГ» - 620 га	Бердянська міська рада, ДП «Бердянське ЛГ»	Указ Президента України від 10.12. 1994 № 750/94 частково увійшов до складу Приазовського НПП		є
3	«Сівашик»	ландшафтний	2800	Мелітопольський р-н на схід від с.Атманай	Приазовський НПП	Указ Президента України від 20.08.1996 № 715/96 повністю увійшов до складу Приазовського НПП		є
4	«Коса Федотова»	ландшафтний	1910	Мелітопольський р-н, на захід від смт Кирилівка, півострів Азовського моря	Приазовський НПП	Указ Президента України від 20.08.1996 № 715/96 повністю увійшов до складу Приазовського НПП		є
5	«Коса Обіточна»	ландшафтний	8863	Бердянський р-н, Ногайське лісництво ДП «Бердянське ЛГ», кв. № 1-56	ДП «Бердянське ЛГ», Приазовський НПП	Постанова Ради Міністрів України від 11.09.1980 № 524		є
6	«Крутосхили Каховського водосховища» (522,2 га)	ландшафтний	522,2	Василівський р-н, НПП «Великий Луг», ДП «Пологівське ЛМГ» Василівське лісництво, квартали 17-20	НПП «Великий Луг», ДП «Пологівське ЛМГ»	Указ Президента України від 21.02.2002 № 167/2002 частково увійшов до складу НПП «Великий Луг»		є
7	«Урочище Білозірське»	ландшафтний	390	Василівський р-н, АТ племзавод «Степной» 130га, АРК «Прибой»-80га, ДП «Мелітопольське ЛГ» -	ПрАТ Племзавод «Степной», ТОВ АРК «Прибой», ДП "Мелітопольське ЛГ"	Указ Президента України від 21.02.2002 № 167/2002		є

				180га 14кв, кв. 31 вид. 11-14, 17, кв. 32				
	<i>Разом заказників ландшафтних</i>		16895,1					
1	«Радіонівський»	лісовий	370	Мелітопольський р-н, с.Радивонівка, правий берег Молочного лиману, Богатирське лісництво, кв. № 76 -108	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Ради Міністрів України від 28.10.1974р. № 500, Рішення Запорізької облради від 25.07.1989 № 205 (зміна площі)		є
	<i>Разом заказників лісових</i>		370					
1	«Великі і Малі Кучугури» (400 га)	орнітологічний	400	Василівський р-н, Каховське водосховище, Василівське лісництво кв. 26	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Постанова Ради Міністрів України від 28.10.1974 № 500 частково увійшов до складу НПП «Великий Луг», наказ Держлісагентства від 07.04.2016 № 110		є
	<i>Разом заказників орнітологічних</i>		400					
	<i>Всього заказників загальнодержавно го значення</i>		52113,1					
Пам'ятки природи								
1	«Балка Бальчанська»	ботанічна	28	Запорізький р-н, біля с.Орловське і Ворварівка	Петро-Михайлівська с.р.	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-Р		є

2	«Балка Россоховата»	ботанічна	27	Запорізький р-н, на північ від с. Ясинувате	Петро-Михайлівська с.р.	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-Р		є
3	«Урочище Пристіни»	ботанічна	17	Олександрівське лісництво, кв. 37, вид. 2	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-Р		є
	<i>Разом пам'яток природи ботанічних</i>		72					
1	«Кам'яна могила над р. Молочна»	геологічна	15	Мелітопольський р-н 1 км від с.Терпіння	Національна Академія наук України	Постанова Ради міністрів від 7.08.1963 № 1180		є
2	«Гранітні скелі»	геологічна	15	Бердянський р-н, в межах земель Берестівської с/р	Берестівська с/р	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-Р		є
	<i>Разом пам'яток природи геологічних</i>		30					
1	«Балка Скотовата»	комплексна	30	Новомиколаївська с.р. Пологівського р-ну, ДП «Пологівське ЛМГ» Гуляйпільське лісництво кв. 8 вид. 1-4	Новомиколаївська сільська рада, ДП «Пологівське ЛМГ»	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-Р		є
2	«Верхів'я Утлюкського лиману»	комплексна	280	Мелітопольський р-н, с. Давидівка	Якимівська селищна рада	Указ Президента України від 20.08.1996 № 715/96 повністю увійшов до складу Приазовського НПП		є
	<i>Разом пам'яток природи комплексних</i>		310					

	<i>Всього пам'яток природи загальнодержавного значення</i>		412					
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва								
1	«Парк Новоолександрівський»		31	м.Мелітополь, вул.Богдана Хмельницького	Дирекція парку	Постанова Ради Міністрів УРСР від 29.01.1960 № 105, Постанова КМУ від 9 жовтня 2020 р. № 951		є
	<i>Всього парків-пам'яток садово-паркового мистецтва</i>		31					
	<i>Всього територій та об'єктів загальнодержавного значення</i>		147539,02					
Території та об'єкти місцевого значення								
Регіональні ландшафтні парки								
1	«Панай»		1025	Василівський р-н	Дирекція НПП «Великий Луг»	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
	<i>Всього регіональних ландшафтних парків</i>		1025			повністю увійшов до складу НПП «Великий Луг»		
Дендрологічні парки								
1	«Золотий берег»		7,5	Мелітопольський р-н, Федотова коса, територія б/в «Золотий берег»	ТОВ «Селенга»	Організовано за рішенням № 19 від 18.01.2006 Запорізької обласної ради		є

	<i>Всього дендрологічних парків</i>		7,5					
Зоологічні парки								
1	«Таврія»		290	Запорізький район, в 2 км від с. Тернуватого	ЗАТ «ЗАЗ»	Розпорядження голови обласної державної адміністрації від 09.07.1997 № 338		є
	<i>Всього зоологічних парків</i>		290					
Заказники								
1	«Цілинна ділянка»	ботанічний	0,5	Пологівський р-н, с.Заможне	Токмацька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
2	«Балка Пушинська»	ботанічний	1	Запорізький р-н, с.Біленьке	Біленьківська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
3	«Цілинна балка»	ботанічний	1	Пологівський р-н, біля с. Покровське	Токмацька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
4	«Цілинна ділянка»	ботанічний	1	Бердянський р-н, східна сторона смт Чернігівка	Чернігівська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
5	«Троїцька балка»	ботанічний	1	Мелітопольський район, ДП «Мелітопольське ЛПГ», Семенівське лісництво, кв. 98 вид. 10	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
6	«Балка Вовча»	ботанічний	1,5	Запорізький р-н, с.Біленьке	Біленьківська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980р. №253		є

7	«Цілинна ділянка»	ботанічний	1,5	Запорізький р-н, околиця с. Смоляне, Крутоярівське лісництво, кв.28 вид. 6	ДП «Пологівське ЛМГ»	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
8	«Балка «Голубовка» (охоронна зона 30 м)	ботанічний	2	Запорізький район, біля поля №8 сівообігу №1	Новомиколаївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента від 02.10.1992 № 321		є
9	«Цілинна ділянка»	ботанічний	2	Запорізький район. с.Любицьке	Тернуватська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
10	«Цілинні пришляхові смуги»	ботанічний	2	Пологівський р-н біля с. Гуляйпільське	Гуляйпільська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
11	«Балка Данилівська»	ботанічний	2	ДП Пологівське ЛМГ, кв. 8 вид. 6 Гуляйпільське л- во	ДП Пологівське ЛМГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
12	«Цілинна ділянка»	ботанічний	2	Пологівський р-н с.Любимівка	Малинівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
13	«Цілинна ділянка»	ботанічний	2	Василівський р-н, набережна Каховського водосховища біля м.Дніпрорудного	Міськрада м.Дніпрорудний	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
14	«Цілинна ділянка»	ботанічний	2	Бердянський р-н, околиця с.Карла Маркса	Берестівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
15	«Берег старого русла р.Обіточна»	ботанічний	2	Бердянський р-н, околиця м.Приморськ	Приморська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 22.09.1982 № 431		є

16	«Цілинна ділянка»	ботанічний	2	Василівський р-н, біля с.Приморське	Степногірська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
17	«Балка Гончари» (охоронна зона 30 м)	ботанічний	2,2	Запорізький район, в польовому сівобігу №1, с. Веселий Гай	Новомиколаївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента від 02.10.1992 № 321		є
18	«Лісосмуга з підліском глоду»	ботанічний	2,3	Пологівський р-н, біля с. Покровське	Токмацька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
19	«Балка Голубівка»	ботанічний	3	Запорізький район, околиця с. Голубівка, біля кінного заводу	Запорізький кінзавод № 86	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
20	«Водянські і Іванівські Кічугури»	ботанічний	3	Василівський р-н, околиця с. Водяне	Водянська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
21	«Балка Трушевська»	ботанічний	3	Запорізький р-н, с. Біленьке	Біленьківська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
22	«Цілинна ділянка»	ботанічний	3	Василівський р-н, біля смт Степногірськ	Степногірська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
23	«Водоохоронна зона»	ботанічний	3	Бердянський р-н, північний бік с.Кам'янка	Чернігівська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
24	«Цілинна ділянка»	ботанічний	3	Пологівський р-н, біля с. Конські Роздори, водоохоронна зона р. Конки	Воскресенська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
25	«Шайтанова балка»	ботанічний	3	Бердянський р-н, біля с.Андровка	Андріївська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є

26	«Захисна смуга»	ботанічний	3	Мелітопольський район, в межах земель с. Дунаївка	Олександрівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
27	«Цілинна ділянка»	ботанічний	3,1	Пологівський р-н, поблизу с. Кінські Роздори	Воскресенська сільська рада	Рішення Запорізької ради від 17.08.99 № 7		є
28	«Урочище Церкви»	ботанічний	4	Бердянський р-н, с. Могиляни	Чернігівська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
29	«Правий берег Молочного лиману»	ботанічний	4	Мелітопольський р-н, околиця с. Шелюги	Приазовський НПП	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
30	«Цілинна балка»	ботанічний	5	Запорізький р-н, Широківська сільська рада	Широківська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 02.06.1987 № 207		є
31	«Балка Виноградна»	ботанічний	5	Запорізький р-н, обласна сільськогосподарська дослідницька станція	Запорізька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 02.06.1987 № 207		є
32	«Цілинна ділянка»	ботанічний	5	Василівський р-н, біля с. Кам'янське	Василівська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
33	«Балка Янчур»	ботанічний	5	Пологівський р-н, с.Сміле	Більмацька селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
34	Ділянка «Ясне»	ботанічний	5	Василівський р-н, біля с.Ясна Поляна і с.Орлянське	Малобілозерська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
35	«Балка Тупік»	ботанічний	5	Василівський р-н, околиця м.Василівка	Василівська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є

36	«Правий берег Молочного лиману»	ботанічний	5	Мелітопольський р-н	Приазовський НПП	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
37	«Балка Домузгла»	ботанічний	5	Мелітопольський р-н, с. Добрівка,	Приазовська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
38	«Цілинна ділянка»	ботанічний	5	Василівський р-н, біля с.Скельки	Василівська міська рада	Рішення виконкому Запорізької облради від 28.05.98 № 253		є
39	«Балка з степовою рослинністю»	ботанічний	5,7	Василівський р-н, ПрАТ «Племзавод Степной»	ПрАТ «Племзавод Степной»	Рішення Запо-різького обл-виконкому від 09.10.1990 № 281		є
40	«Балка безімена» (охоронна зона 30 м)	ботанічний	5,7	Запорізький район, на межі сівообігів № 1 і № 2	Тернуватська селищна рада	Розпорядження Представника Президента від 02.10.1992 № 321		є
41	«Цілинна ділянка Могили» (охоронна зона 30 м)	ботанічний	6	Запорізький р-н, на північний захід від с.Терсянка	Михайло-Лукашівська сільська рада	Розпорядження Представника Президента від 02.10.1992 № 321		є
42	«Балка Тисина» (охоронна зона 30 м)	ботанічний	6	Запорізький р-н, 3 км на північ від с.Василькове	Привільненська сільська рада	Розпорядження Представника Президента від 02.10.1992 № 321		є
43	Цілинні водоохоронні землі	ботанічний	7	Василівський р-н, околиця с.Велика Знам'янка	Кам'яно-Дніпровська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
44	«Степова балка»	ботанічний	7	Бердянський р-н, біля с.Розівка	Чернігівська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 09.10.1990 № 281		є
45	«Правий берег Молочного лиману»	ботанічний	7	Мелітопольський р-н, околиця с. Охримівка	Приазовський НПП	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є

46	«Відріг Чебрецовий»	ботанічний	7,5	Мелітопольський район, біля поля № 8 сівобігу № 5	Терпіннівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 09.10.1990 № 281		є
47	«Степовий схил Молочного лиману»	ботанічний	7,7	Мелітопольський р-н, біля поля № 5 сівобігу № 2, смт. Кирилівка	Приазовський НПП	Розпорядження Представника Президента від 02.10.1992 № 321		є
48	«Цілинна ділянка»	ботанічний	8	ДП Пологівське ЛМГ, кв. 9 вид. 3 Гуляйпільське л-во	ДП Пологівське ЛМГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
49	«Май-гора»	ботанічний	8	Василівський р-н, біля с. Велика Знам'янка	Кам'яно-Дніпровська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
50	«Цілинна балка Вербова»	ботанічний	10	Запорізький р-н, околиця с. Георгіївка	Михайлівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 02.06.1987 № 207		є
51	«Балка Кащенко»	ботанічний	10	Запорізький р-н, Московська сільська рада	Михайло-Лукашівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 09.10.1990 № 281		є
52	«Балка Рівна»	ботанічний	10	Пологівський р-н, на південний схід від с. Рівне 2 км	Токмацька міська рада	Рішенням Запорізького облвиконкому від 02.06.1987 № 207		є
53	«Цілинна ділянка вздовж залізниці»	ботанічний	10	Василівський р-н, між залізничними станціями «Пришиб» і «Плодородіє»	Михайлівська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
54	«Балка Гайчур»	ботанічний	10	Пологівський р-н, с. Новоукраїнка	Більмацька селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є

55	«Балка Безводна»	ботанічний	10	Пологівський р-н, біля с.Білоцерковка	Комиш-Зорянська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
56	«Урочище Винцевський сад» (охоронна зона 30 м)	ботанічний	12	Запорізький р-н, 2,2 км від с. Терсянка	Михайло- Лукашівська сільська рада	Розпорядження Представника Президента від 02.10.1992 № 321		є
57	«Балка Казача»	ботанічний	12	Запорізький р-н, біля с. Казаче	Михайло- Лукашівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
58	«Цілинна ділянка вздовж балки»	ботанічний	14	Пологівський р-н, околиця с.Трудове	Токмацька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
59	«Цілинна балка з ділянкою лісу»	ботанічний	15	ДП Бердянське ЛГ, кв. 29 вид. 1-7,10 Токмацьке л-во	ДП Бердянське ЛГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 02.06.1987 № 207		є
60	«Балка Берда»	ботанічний	15	Пологівський р-н, с. Олексіївка	Смирнівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
61	«Балка Молодецька»	ботанічний	15	Пологівський р-н, с. Тітове	Смирнівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
62	«Цілинна ділянка»	ботанічний	15	Бердянський р-н, водоохоронна зона р.Обіточної	Коларівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є

63	«Балка Ульянівка»	ботанічний	16	Запорізький р-н, біля с. Ульянівка	Петромихайлівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
64	«Балка Годинова» (охоронна зона 30 м)	ботанічний	17,1	Запорізький р-н, Привільненський старостинський округ	Михайло- Лукашівська сільська рада	Розпорядження Представника Президента від 2.10.1992 № 321		є
65	«Цілинна ділянка»	ботанічний	18	Пологівський р-н с. Воздвижівка, вздовж залізниці	Воздвижівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
66	«Цілинна ділянка»	ботанічний	18	Бердянський р-н, біля с. Єлисеївка	Коларівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
67	«Балка Канцерівська»	ботанічний	20	Запорізький р-н, біля с. Бабурка	Долинська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
68	«Балка Чистопільська»	ботанічний	20	Пологівський район, біля с. Чистопілля	Токмацька міська рада	Рішенням Запорізького облвиконкому від 02.06.1987 № 207		є
69	«Балка Мирнівська»	ботанічний	20	Пологівський район, біля с. Мирне	Токмацька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
70	«Степногірський»	ботанічний	22,8	Василівський р-н, біля смт Степногірська	Степногірська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 17.08.1999 № 7		є
71	«Балка Чапаївка»	ботанічний	25	Запорізький р-н, на захід від с. Чапаївка	Петро-Михайлівська с.р.	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
72	«Цілинна ділянка вздовж залізниці»	ботанічний	25	Василівський р-н, між залізничними станціями «Пришиб» і «Бурчак»	Михайлівська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є

73	«Балка Конькова»	ботанічний	25	Пологівський р-н, околиця с. Благовіщенка	Комиш-Зорянська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
74	«Вишнева балка»	ботанічний	25	Бердянський р-н, околиця с. Троїцьке	Берестівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
75	«Байраки»	ботанічний	26	ДП Пологівське ЛМГ, кв. 12 вид. 1 Гуляйпільське л-во	ДП Пологівське ЛМГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 09.10.1990 № 281		є
76	«Урочище Старобогданівське »	ботанічний	26	Мелітопольський р-н, с. Старобогданівка, бік м. Молочанськ	Новобогданівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
77	«Балка Вознесенівка»	ботанічний	30	Запорізький р-н, біля с. Осокорівка, південний схил балки	Вільнянська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
78	«Малиш»	ботанічний	30	ДП Бердянське ЛГ, кв. 40 вид. 1 Андріївське л-во	ДП Бердянське ЛГ	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
79	«Схил балки»	ботанічний	30	Василівський р-н, біля с. Підгірне	Василівська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 9.10.1990 № 281		є
80	«Цілинна балка»	ботанічний	30	Бердянський р-н, с. Новоолексіївка	Приморська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
81	«Зелена гора»	ботанічний	35	Бердянський р-н, смт Андріївка	Андріївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента України від 31.12.1993 № 665		є

82	«Острів Таволжанін»	ботанічний	31	Крутоярівське (Хортицьке) лісництво, кв. 47	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
83	«Солов'їний гай»	ботанічний	45	Крутоярівське (Хортицьке) л-во, кв. № 36	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
84	«Цілинна балка»	ботанічний	50	Пологівський р-н, біля с. Новофедорівка	Пологівська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 17.08.99 № 7		є
85	«Цілинна ділянка»	ботанічний	58,3	Пологівський р-н с. Дорожнянка	Гуляйпільська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
86	Балка Сухі Яли	ботанічний	65	Пологівський р-н, с. Новомлиновка	Розівська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
87	«Урочище Преображенське»	ботанічний	89	Пологівський р-н, околиця с. Преображенка, кв. № 16 Оріхівське лісництво	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
88	«Балка Бабакова» (охоронна зона 30 м)	ботанічний	99,4	Пологівський р-н, на північ від с.Мала Токмачка, Оріхівське л-во, кв. 104.	Мала Токмачненська сільська рада, ДП «Пологівське ЛМГ»	Розпорядження Представника Президента від 02.10.1992 № 321		є
89	«Балка Білоглинка»	ботанічний	127	Пологівський р-н, околиця с. Новоданилівка, кв.17 вид. 1-9, кв. 18 вид. 1-19, кв. 19 Оріхівське лісництво	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є

90	«Цілинна ділянка»	ботанічний	150	Мелітопольський район, правий берег р. Молочна, на захід від ст. Мордвинівка	Новенська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
91	«Урочище Мала Токмачка»	ботанічний	159	Пологівський р-н, с. Мала Токмачка, кв. 20-22 Оріхівське лісництво	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
92	«Цілинна ділянка»	ботанічний	249	Мелітопольський район, лівий берег р. Молочна, на південний захід від с. Константинівка	Костянтинівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
93	«Юрківська гора»	ботанічний	373	Запорізьке р-н, кв.1 вид. 5-41 кв.2. кв.3 вид. 5-19, кв. 4 вид. 1-7, кв. 5, кв.6 вид. 1-39, кв. 7 вид. 1-12 Оріхівське лісництво	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
94	«Цілинна ділянка»	ботанічний	10	Мелітопольський район, біля с. Мордвиновка	Новенська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є
95	«Цілинна ділянка»	ботанічний	502	Мелітопольський район, пойма р. Молочна, околиця с. Мордвинівка	Новенська сільська рада, Приазовський НПП	Рішення Запорізького облвиконкому від 28.05.1980 № 253		є

96	«Грушева балка»	ботанічний	52,1	Пологівський район, Гуляйпільська міська та Малинівська сільська ради, лівий берег р. Гайчур	Гуляйпільська міська рада, Малинівська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 28.03.2013 № 31		€
97	«Роздольненська цілинна балка»	ботанічний	53,8	Пологівський район, Воздвижівська сільська та Гуляйпільська міська ради	Воздвижівська сільська та Гуляйпільська міська ради	Рішення Запорізької обласної ради від 30.05.2013 № 20		€
98	«Балка Дорожнянська»	ботанічний	56	Пологівський район, Гуляйпільська міська рада	Гуляйпільська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 31.10.2013 № 15		€
99	«Балка Зразкова»	ботанічний	53	Мелітопольський район, на території Новобогданівської сільської ради	Новобогданівська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 05.07.2011 № 11		€
100	«Цілинна ділянка»	ботанічний	332,6	Біля русла р. Молочна с. Мордвинівка, Новенської сільської ради, Мелітопольського району	Новенська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 09.04.2015 № 25		€
	<i>Разом заказників ботанічних</i>		3357,8					
1	«Ділянка цілини»	ентомологічний	2	Пологівський р-н, біля с. Сміле, балка «Янчур»	Більмацька селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		€

2	«Цілинна балка»	ентомологічний	2	Василівський р-н, в межах земель Великобілозерської с/р	Великобілозерська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984р. №315		є
3	«Цілинна балка»	ентомологічний	2	Василівський р-н, в межах земель Великобілозерської с/р, лукопасовищна сівозміна	Великобілозерська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
4	«Південий схил балки луго пасовищного сівообігу № 3»	ентомологічний	2	Василівський р-н, поле № 3, с. Заповітне	Водянська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
5	«Цілинна балка»	ентомологічний	2	Василівський р-н, с. Новодніпровка	Благовіщенська сільська рада	Рішення виконкому Запорізької облради від 22.09.1982 № 431		є
6	«Цілинна балка»	ентомологічний	2	Василівський р-н, в межах земель Великобілозерської с/р	Великобілозерська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
7	«Цілинна балка»	ентомологічний	2	Василівський р-н, в межах земель Великобілозерської с/р, бригада № 2, між IV-V полями сівозміни	Великобілозірська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
8	«Цілинна ділянка в гирлі р. Арабка»	ентомологічний	2	Мелітопольський район, с. Вознесенка	Костянтинівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
9	«Степова ділянка»	ентомологічний	2,9	Василівський р-н, в межах земель Великобілозерської с/р	Великобілозерська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 9.10.1990 № 281		є

10	«Цілинна балка»	ентомологічний	4	Запорізький р-н, с. Нижня Хортиця	Долинська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
11	«Цілинна ділянка в поймі р.Молочна»	ентомологічний	4	Мелітопольський район, с. Вознесенка	Костянтинівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
12	«Узлісся на острогах балки»	ентомологічний	5	ДП Бердянське ЛГ, кв. 17, вид. 7 Токмацьке л-во	ДП Бердянське ЛГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
13	«Урочище Сударма»	ентомологічний	6	ДП Мелітопольський ЛГ, кв. 17 Веселівське л-во	ДП Мелітопольський ЛГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
14	«Цілинна ділянка №1»	ентомологічний	7	Запорізький р-н, біля с. Велика дубова балка	Петро-Михайлівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
15	«Балка Більманка»	ентомологічний	7	Пологівський р-н, біля с. Більманка	Більмацька селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
16	«Балка Калеріна»	ентомологічний	7	Пологівський р-н, с. Новоукраїнка, бригада № 2	Більмацька селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
17	«Цілинна балка Троїцька, ділянка № 2»	ентомологічний	9	ДП Мелітопольське ЛГ, кв. 40 вид. 1 Андріївське л-во	ДП Мелітопольське ЛГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
18	«Цілинна ділянка № 3»	ентомологічний	10	Запорізький р-н, с.Василівка	Вільнянська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є

19	«Урочище Олень»	ентомологічний	10	Запорізький р-н, Круторівське лісництво, кв. 28, вид. 1-5	ДП «Пологівське ЛМГ»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
20	«Цілинна ділянка № 2»	ентомологічний	11	Запорізький р-н, с. Красний кут	Матвіївська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
21	«Цілинна ділянка вздовж зрошувального каналу»	ентомологічний	14	Василівський район, біля моста через канал на с. Вовковка	Михайлівська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
22	«Цілинна ділянка»	ентомологічний	14	ДП Бердянське ЛГ, кв. 13, вид. 2,3 Токмацьке л-во	ДП Бердянське ЛГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
23	«Цілинна балка Троїцька, ділянка № 1»	ентомологічний	17	Мелітопольський район, у межах кварталів 78 (вид. 9-13), 79 (вид. 12- 14), 83 (вид. 8,9) Семенівського лісництва державного підприємства «Мелітопольське лісове господарство»	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
24	«Цілинна ділянка в степу»	ентомологічний	18	ДП Мелітопольський ЛГ, кв. 5 Веселівське л-во	ДП Мелітопольський ЛГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
25	«Заліснена балка»	ентомологічний	20	Пологівський р-н, поля № 7-8, в межах земель Токмацької міської ради	Токмацька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є

26	«Цілинна балка з кам'янистими оголеннями»	ентомологічний	20	Бердянський р-н, бригада № 2	Чернігівська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
27	«Цілинна кам'яна ділянка»	ентомологічний	20	Пологівський р-н, с. Сміле, між полями сівозміни VII і VIII	Більмацька селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
28	«Балка Коньякова»	ентомологічний	20	Пологівський р-н, с. Благовіщення, між полями сівозміни III і VI	Комиш-Зорянська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
29	«Полога балка»	ентомологічний	27	Пологівський р-н, по межі з землями Токмацької міської ради, ДП Бердянське ЛГ, кв. 41, вид. 29 Токмацьке л-во	Токмацька міська рада, ДП Бердянське ЛГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
30	«Цілинна ділянка»	ентомологічний	30	Запорізький р-н, на південь від с. Райське	Михайло-Лукашівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
31	«Балка Оріхівська»	ентомологічний	30	Пологівський р-н, в межах земель Преображенської сільської ради	Преображенська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315, Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»		є
32	«Цілинна ділянка»	ентомологічний	30	Бердянський р-н, с. Полоузівка	Андрівська с/р	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є

33	«Балка Чуграєва»	ентомологічний	35	Пологівський р-н, в межах земель Оріхівської ради	Оріхівська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
34	«Балка біля ставка»	ентомологічний	44	Бердянський р-н, ДП «Бердянське лісове господарство» - 42 га, Андрівська с/р - 2 га	ДП «Бердянське лісове господарство», Андрівська с/р	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
35	«Цілина Черноморченка»	ентомологічний	45	Мелітопольський р-н, в межах земель Веселівської виправної колонії № 8 Запорізької області УДДУ ПВП, біля с. Озерне, ДП Мелітопольський ЛГ, кв. 21 Веселівське л-во	Веселівська виправна колонія № 8 Запорізької області УДДУ ПВП, ДП Мелітопольський ЛГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
36	«Балка Сидельникова»	ентомологічний	55	Пологівський р-н, в межах земель Оріхівської ради	Оріхівська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
37	«Цілинна ділянка в поймі р.Корсак»	ентомологічний	57	Мелітопольський р-н, с. Дмитрівка	Приазовська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
38	«Вигін»	ентомологічний	62	Бердянський р-н, в межах Андріївської с/р	Андріївська с/р	Рішення Запорізького облвиконкому від 22.08.1982 № 431		є

39	«Цілинна ділянка в поймі р. Корсак»	ентомологічний	63	Мелітопольський р-н, Приазовська селищна рада - 20,6631 га, кв. 69, 70, 75 (вид. 1,2) Приазовського лісництва ДП «Мелітопольське лісове господарство» - 42,3369 га	Приазовська селищна рада, ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
40	«Балка Вовча»	ентомологічний	69	Бердянський р-н, в межах земель ДП «Бердянське ЛГ»	ДП "Бердянське ЛГ"	Рішення Запорізького обл- виконкому від 22.08.1982 № 431		є
41	«Балка Норова»	ентомологічний	70	Запорізький р-н, біля с. Юрківка	Таврійська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
42	«Балка Засоріна»	ентомологічний	87	ДП Бердянське ЛГ, кв. 28 Осипенківське л-во	ДП Бердянське ЛГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 22.08.1982 № 431		є
43	Цілинна балка	ентомологічний	2	Василівський район, в межах земель Водянської сільської ради	Водянська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
	<i>Разом заказників ентомологічних</i>		947,9					
1	«Каштанівський»	загально-зоологічний	12	Запорізький район, 1 км на північ від с. Каштанівка	Новомиколаївська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
2	«Герпетологічний заказник»	загально-зоологічний	23	Василівський р-н, біля с. Широке	Василівська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 09.10.1990 № 281		є

3	«Д'яконські сади»	загально-зоологічний	33,7	ДП Мелітопольський ЛГ, кв. 18 вид. 5-7 Кам'янське л-во	ДП Мелітопольський ЛГ	Розпорядження представника Президента від 02.10.1992 № 321		є
4	«Лубенцівський»	загально-зоологічний	142,9	Запорізький район, 1,5 км на захід від с. Богунівка	Михайло-Лукашівська сільська рада та Новомиколаївська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 17.08.1998 № 7		є
	<i>Разом заказників загальнозоологічних</i>		211,6					
1	«Балка Хуторська»	ландшафтний	7	Запорізький р-н, 300 м на північ від с. Сонячне	Запорізька РДА	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
2	«Салтичійське степове помістя»	ландшафтний	12,77	Бердянський р-н, в межах с. Салтичі на лівому березі правої р. Салтич	Чернігівська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 25.12.2001 № 5		є
3	«Балка Гадюча»	ландшафтний	16,8	Запорізький р-н, 2,5 км на південь захід від с. Володимирівка	Широківська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
4	«Володимирівський»	ландшафтний	18	Запорізький р-н, 500 м на захід від с. Володимирівка	Широківська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
5	«Балка Найвер» (охоронна зона 30 м)	ландшафтний	27	Пологівський р-н, в балці «Найвер» кв. № 60, вид. 2 (10 га), вид. 3 (3,5 га), вид. 4 (6,8 га), вид. 5 (6,7 га) Токмацького лісництва	ДП «Бердянське лісове господарство»	Розпорядження Представника Президента України в Запорізькій області від 02.04.1992 № 321		є

6	«Цілинна балка»	ландшафтний	21,8	Пологівський р-н в межах земель Гуляйпільське лісництво, кв.3, вид. 2,4-10,12	ДП «Пологівське ЛМГ»	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
7	«Сосновий бір Куліша»	ландшафтний	30	Мелітопольський р-н, кв. 20 Веселівського лісництва ДП «Мелітопольське лісове господарство»	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення обласної ради від 17.08.1999 № 7		є
8	«Заплава р. Малий Утлюк»	ландшафтний	30,2	Мелітопольський район, на правому березі р. Малий утлюк, біля с. Давидівка	Якимівська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 25.12.2001 № 5		є
9	«Водяне»	ландшафтний	37	Пологівський р-н, 2 км на південний схід від с. Тітово	Смирновська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
10	«Урочище скелі»	ландшафтний	40	Бердянський р-н, в межах с. Верхній Токмак, вздовж лівого та правого берегів р. Томачка	Чернігівська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 25.12.2001 № 5		є
11	«Хвойно-листяний ліс з степовою ділянкою і струмком» (охоронна зона 30 м)	ландшафтний	43,7	Запорізький район, біля с. Зарічне	Тернуватська селищна рада	Розпорядження Представника Президента України в Запорізькій області від 02.10.1992 № 321		є

12	«Балка Садова»	ландшафтний	45,9	Запорізький район, в межах полів №2,3 сівозміну Софіївська сільська рада і межує з землями Новомиколаївського кінзаводу	Новомиколаївська селищна рада	Розпорядження представника Президента України від 31.12.1993 № 665		є
13	«Балка Малишевська»	ландшафтний	49	Запорізький р-н, 500 м на схід від с. Малишівка	Запорізька РДА	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
14	«Кучерявий»	ландшафтний	55,2	Запорізький р-н, в межах земель Тернуватської селищної ради	Тернуватська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 25.12.2001 № 5		є
15	«Фогельрейх»	ландшафтний	60	Пологівський р-н на околиці с. Вершина-2, в балці «Чумачка» і «Вовчий яр»	Фермерське господарство «Фогельрейх»	Розпорядження голови обласної держадміністрації від 09.07.1997 № 338		є
16	«Балка Червоногорівська» (охоронна зона 30 м)	ландшафтний	67,2	Запорізький р-н, біля с. Іванівського, межує з полями кормового сівозміну № 1	Новомиколаївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента України в Запорізькій області від 02.04.1992 № 321		є
17	«Урочище Мамай гора»	ландшафтний	68	ДП «Мелітопольське лісове господарство», Кам'янське лісництво, на південний захід 2 км від с. Велика Знам'янка	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є

18	«Ставок із степовими ділянками» (охоронна зона 30 м)	ландшафтний	69,2	Запорізький район, на землях Новомиколаївської селищної ради, біля поля № 5	Новомиколаївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента України в Запорізькій області від 2.04.1992 № 321		є
19	«Балка Мар'янівська» (охоронна зона 30 м)	ландшафтний	71,3	Запорізький район, с. Веселий гай	Новомиколаївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента України в Запорізькій області від 2.04.1992 № 321		є
20	«Корсак-могила»	ландшафтний	76	Бердянський р-н, с. Мануйлівка	Приморська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
21	«Томаківський»	ландшафтний	78,7	Запорізький район, 2 км на захід від с. Ручаєвка	Широківська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
22	«Урочище Жовта круча»	ландшафтний	86	Запорізький р-н, Оріхівське лісництво кв.36	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького Облвиконкому від 17.08.1999 № 7		є
23	«Змішаний листяний ліс із залишками ковильно-типчакового степу»	ландшафтний	90	Василівський район, землі ДП «Мелітопольське лісове господарство»	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Розпорядження представника Президента України від 31.12.1993 № 665		є
24	Балка Різана	ландшафтний	90	Пологівський район, на території Гуляйпільської ради, за 2 км на захід від селища Залізничне	Гуляйпільська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 28.05.2009 № 8		є

25	«Захисне лісове насадження на хвилястій місцевості»	ландшафтний	96	Пологівський р-н, Токмацьке лісництво, кв. № 16	ДП «Бердянське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
26	«Ізвестінський ставок»	ландшафтний	98	Мелітопольський р-н, в межах земель державного дослідного господарства «Ізвестія»	Державне дослідне господарство «Ізвестія»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
27	Вигін Чабанка	ландшафтний	103	Пологівський р-н, в межах земель Оріхівського лісництва кв.88, 89	ДП «Пологівське ЛМГ»	Рішення Запорізького Облвиконкому від 17.08.1999 № 7		є
28	«Балка Ручаївська»	ландшафтний	112,6	Запорізький р-н, 100 м на південь схід від с. Ручаївка	Широківська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
29	«Цілинна ділянка з ставками»	ландшафтний	113,4	Пологівський р-н, Гуляйпільська міська рада	Гуляйпільська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
30	«Балка Панютинська»	ландшафтний	117	Пологівський р-н, межує з землями фермерського господарства Махнорило Н.Ф.	Преображенська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
31	«Юрківський лиман»	ландшафтний	128,85	Запорізький р-н, на північно-захід від с. Юрківка, Оріхівське л-во, кв. 66, кв. 67 вид. 1-15, кв. 68, кв. 69 вид. 1-10	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізької обласної ради від 24.12.2002 № 12		є

32	«Верхів`я балки Канцерівська»	ландшафтний	135,1	Запорізький р-н, 600 м від межі залізничної станції «Верхня Хортиця»	Широківська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
33	«Грунтозахисне лісонасадження»	ландшафтний	140	Пологівський р-н, північно-західна околиця м.Токмак, Токмацьке ліс-во, кв. № 19	ДП «Бердянське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
34	«Заплава р. Чингул»	ландшафтний	154	Пологівський р-н, в межах земель Токмацької міської ради Пологівського району та Токмацького лісництва ДП «Бердянське ЛГ».	Токмацька міська рада Пологівського району, ДП «Бердянське лісове господарство».	Організовано за рішенням Запорізької обласної ради від 29.12.2004 № 19		є
35	«Цілинна лощина з ярами»	ландшафтний	185,8	Пологівський р-н, в межах земель Преображенської сільської ради	Преображенська сільська рада	Рішення Запорізького Облвиконкому від 17.08.1999 №7, Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»		є
36	«Степанівська коса»	ландшафтний	200	Мелітопольський р-н, поблизу с.Степанівка, між Азовським морем і Степанівською затокою Молочного лиману	Приазовський НПП	Рішення Запорізького облвиконкому від 13.09.1988 № 272		є

37	«Ґрунтозахисне лісонасадження»	ландшафтний	210	Крутоярівське (Хортицьке) лісництво, кв. 48, 49 (вид. 1-17, 19-24, 27-29), 50, 51, 52, 53 (Вид. 1-13, 14 частково, 15, 16)	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
38	«Водосховище з лісонасадженнями навколо»	ландшафтний	215	На північ від с. Болгарка, Приморське лісництво кв. № 3-4	ДП «Бердянське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
39	«Оголовок Бердянської коси»	ландшафтний	221	Бердянський р-н, м. Бердянськ, оголовок Бердянської коси з прилеглою акваторією Бердянської затоки	Приазовський НПП	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10, увійшов до складу Приазовського НПП		є
40	«Кам'янський лісовий масив»	ландшафтний	239	ДП «Мелітопольське лісове господарство», Кам'янське лісництво, кв. № № 3-103га, 4-54га, 5-82га	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
41	«Лісовий масив вздовж лівого берега р. Дніпро»	ландшафтний	250	Запорізьке (Михайлівське) лісництво, кв. 1-4	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є

42	«Цілинна ділянка з ставком»	ландшафтний	343	Бердянський р-н, Чернігівська селищна рада та ДП «Бердянське лісове господарство»	Чернігівська селищна рада та ДП "Бердянське лісове господарство"	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є
43	«Ставки з лісонасадженнями навколо»	ландшафтний	354	Бердянський р-н, верхів'я р. Обіточна з каскадом ставків і утвореним лісонасадженням навколо серед земель Коларівської сільської ради, Приморське лісництво, кв №№ 1-2	ДП «Бердянське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
44	«Лісовий масив на Лисій горі»	ландшафтний	700	Василівський р-н, Василівське лісництво кв. 6-18	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315, наказ Держлісагентства від 07.04.2016 № 110		є
45	«Іванівський бір»	ландшафтний	797,3	ДП «Мелітопольське ЛГ», Іванівське лісництво, кв.кв.№№ 1-58га, 2-120га, 3-98га, 4-81га, 5-65га, 6-20га, 11-68га, 12-56га, 13-70га, 14-72га, 15-90га	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 № 10		є

46	«Кам'янська лісова дача»	ландшафтний	800	Пологівський р-н Кам'янське лісництво, кв. 1-28, 30-35, 37-39	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
47	«Гирло р. Корсак»	ландшафтний	800	Мелітопольський р-н, на схід від смт Приазовське	Приазовська сел./р, Інститут рибного господарства та екології моря, Приазовське лісництво ДП «Мелітопольське ЛГ», Приазовський НПП	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
48	«Водянські кучугури»	ландшафтний	1249,6	ДП «Мелітопольське ЛГ» Водянське лісництво, кв. 2. вид. 1-31, кв. 3 вид. 3-24, 26-28, кв. 4 вид. 3-30, кв. 5 вид. 10-37, кв. 8 вид. 10, 12, 13, 15-17, кв. 9 вид. 1-11, 13-16, 21, 22, кв. 10 вид. 4-30, кв. 11, кв. 13 вид. 4-12, кв. 14, кв. 14, кв. 15 вид. 1-28, кв. 16 вид. 5-12, 16-22, кв. 17 вид. 2-17, кв. 19, кв. 20 вид. 1-40, кв. 21 кв. 22 вид. 1-41, Енергодарська міська рада	ДП «Мелітопольське лісове господарство», Енергодарська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.11.1998 №10, Рішення Запорізької обласної ради від 22.05.2018 № 5		є

49	«Балка Терсянська»	ландшафтний	20	Запорізький район, в межах полів № 5, 6, 11 сівобігу № 2 Новомиколаївська селищна рада	Новомиколаївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента України від 31.12.1993 № 665		є
50	«Болотяні місця»	ландшафтний	14,6	Пологівський р-н, біля с. Григорівка	Пологівська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 05.07.2011 № 12		є
51	«Верхів`я річки Малої Токмачки»	ландшафтний	44,5	Пологівський р-н, Запорізької обл., 2 км на схід від с. Григорівка	Пологівська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 05.07.2011 № 12		є
52	«Урочище Білорецький ставок»	ландшафтний	37	Мелітопольський р-н., Запорізької обл., біля с. Білорецьке	Веселівська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 05.07.2011 № 12		є
53	«Більманська лісова дача»	ландшафтний	389	ДП «Пологівське ЛМГ» Більманське лісництво, кв. 40-77	ДП «Пологівське ЛМГ»	Рішення Запорізької обласної ради від 30.05.2013 № 17		є
54	«Тиха заводь»	ландшафтний	8	Мелітопольський район, Новобогданівська с/р, близько 40 км на захід від с. Старобогданівка	Новобогданівська с/р	Рішення Запорізької обласної ради від 30.05.2013 № 18		є
55	«Балка Драна»	ландшафтний	52	Запорізький р-н, Комишуваська селищна рада, на захід від с. Кущове	Комишуваська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 30.05.2013 № 19		є

56	«Балка Зеленянська»	ландшафтний	70	Пологівський р-н, Преображенська сільська рада, на північ від с. Василівське	Преображенська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 30.05.2013 № 19, Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»		є
57	«Балка Жовтокручанська»	ландшафтний	110	Запорізький р-н, Комишуваська селищна рада, на схід від с. Жовта Круча	Комишуваська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 30.05.2013 № 19		є
58	«Балка Кущовська»	ландшафтний	60	Запорізький р-н, Комишуваська селищна рада, на північ від с. Кущове	Комишуваська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 31.10.2013 № 14		є
59	«Балка Новоіванівська»	ландшафтний	66	Запорізький р-н, Комишуваська селищна рада, на північ від с. Новоіванівське	Комишуваська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 31.10.2013 № 14		є
60	«Балка Широка»	ландшафтний	44	Запорізький р-н, Комишуваська селищна рада, на південний захід від селища Комишуваха	Комишуваська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 31.10.2013 № 14		є
61	«Балка Отріщанська»	ландшафтний	80	Запорізький р-н, Комишуваська сел. рада, біля с. Ясна Поляна	Комишуваська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 31.10.2013 № 14		є
62	«Балка Нестерянська»	ландшафтний	20,1	Пологівський р-н, Оріхівська м/р, на захід від с. Нестерянка	Оріхівська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 31.10.2013 № 14		є

63	«Балка Новотроїцька»	ландшафтний	74,7	Запорізький р-н, Комишуваська селищна рада, на захід від с. Новотроїцьке	Комишуваська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 31.10.2013 № 14		є
64	«Балка Успенівська»	ландшафтний	62,9	Пологівський р-н, 3,5 км на північний схід с. Роботино	Токмацька міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 28.03.2013 № 30		є
65	«Берестівський»	ландшафтний	780	Кв. 3-5 та 9-14 Андріївського лісництва ДП «Бердянське ЛГ» Бердянський р-н	ДП «Бердянське лісове господарство»	Рішення Запорізької обласної ради від 28.08.2014 № 21		є
66	«Нова Дамба»	ландшафтний	146,7274	Кв. 16, 17, 83, 84 Пологівського лісництва ДП «Пологівське ЛМГ», Пологівський р-н	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізької обласної ради від 28.08.2014 № 22		є
67	«Білорецький ліс»	ландшафтний	27	Кв. 18 вид. 6 Веселівського лісництва ДП «Мелітопольське ЛГ», Мелітопольський р-н	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізької обласної ради від 28.08.2014 № 23		є
68	«Заплава річки Молочної»	ландшафтний	5	Провулок Фурманова в м. Мелітополь	Мелітопольська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.08.2015 № 35		є
69	«Балка Куркулі»	ландшафтний	24,135	Пологівський район, Пологівська міська рада	Пологівська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 27.08.2015 № 36		є

70	«Заплава річки Берда»	ландшафтний	185	Новопетрівська с.р. Бердянський р-н	Новопетрівська с.р. Бердянський р-н	Рішення Запорізької обласної ради від 31.05.2016 № 15		є
71	«Балка біля річки Токмак»	ландшафтний	20,9	Бердянський район, Чернігівська селищна рада	Бердянський район, Чернігівська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 31.05.2016 № 16		є
72	«Роздольська балка»	ландшафтний	98,6	Бердянський район, Чернігівська селищна рада	Бердянський район, Чернігівська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 31.05.2016 № 17		є
73	«Балка Власівська»	ландшафтний	28	Токмацька міська рада, Пологівський район	Токмацька міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 09.10.2017 № 60		є
74	«Балка Товарна»	ландшафтний	57,9	Молочанська міська рада Пологівського району	Молочанська міська рада Пологівського району	Рішення Запорізької обласної ради від 09.10.2017 № 61		є
	<i>Разом заказників ландшафтних</i>		11479,4824					
1	«Змішаний листяний ліс»	лісовий	40	Василівський р-н, кв. №14 Кам'янське л-во ДП «Мелітопольське лісове господарство»	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Розпорядження Представника Президента Ук-раїни від 31.12.1993 № 65		є
2	«Єлізаветівський ліс»	лісовий	60	Мелітопольський район, кв.15 вид. 1-29 Веселівського л-ва ДП «Мелітопольське лісове господарство»	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є

3	«Лісовий масив біля р. Домузгла»	лісовий	145	Мелітопольський р-н, на північ від смт Приазовське, вздовж правого берега р. Домузгла з південного заходу на північний схід	Приазовська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315 Рішення Запорізької обласної ради від 22.11.2012 № 27		є
	<i>Разом заказників лісових</i>		245					
1	Заплава р.Атманай	орнітологічний	46,6	Мелітопольський район, від меж земель Якимівської селищної ради до дамб ставка Запорізького рибкомбінату	Якимівська селищна рада	Рішення Запорізької обласної ради від 25.12.2001 № 5		є
2	«Ташенакський под»	орнітологічний	370,4	Мелітопольський р-н, с.Радивонівка	Приазовський НПП	Рішення Запорізького облвиконкому від 9.10.1990 № 281		є
	<i>Разом заказників орнітологічних</i>		417					
	<i>Всього заказників місцевого значення</i>		16658,782 4					
1	«Вікове дерево глоду з ділянкою змішаного лісу 300 років»	ботанічна	0,1	Запорізький р-н, Крутоярівське (Хортицьке) лісництво, кв.№35, виділ №53	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
2	«Запорізький 700-річний дуб»	ботанічна	0,5	м.Запоріжжя	Запорізька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є

3	«Віковий дуб»	ботанічна	0,05	м.Запоріжжя, с. Верхня Хортиця	Запорізька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 10.03.1971 № 115		є
4	«Цілинна ділянка балки Канцерівська»	ботанічна	5	Запорізький р-н, Верхів'я балки «Канцерівська»	Долинська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
5	«Балка Крилівка»	ботанічна	5	Крутоярівське (Хортицьке) лісництво, кв. 49, вид. 18,25,26	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
6	«Віковий дуб»	ботанічна	0,05	м. Запоріжжя	Національний заповідник «Хортиця»	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
7	«Балка Кринична»	ботанічна	14	Запорізький р-н,	Михайлівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
8	«Балка Губинська»	ботанічна	11	Запорізький р-н, с. Малодубове	Петро-Михайлівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
9	«Алея вікових каштанів з ділянкою лісу»	ботанічна	14,5	Запорізький р-н, околиця с. Петрівське	Вільнянська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
10	«Цілинна ділянка біля р. Терса»	ботанічна	3	Запорізький район, Новомиколаївська селищна рада	Новомиколаївська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 12.12.1979 № 533		є
11	«Віковий дуб черешчатий»	ботанічна	0,03	Запорізький район, с. Зарниця	Тернуватська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 12.12.1979 № 533		є
12	«Група вікових дубів»	ботанічна	2	Запорізький р-н, Крутоярівське лісництво, кв. № 17, вид. 1 частково	ДП «Пологівське ЛМГ»	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є

13	«Ділянка 250-річних дубів»	ботанічна	5	м.Запоріжжя	КП «ЦПКВ «Дубовий гай»	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
14	«Віковий дуб черешчатий»	ботанічна	0,05	Пологівський р-н, с.Білогір'я	Малотокмачанська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 2.06.1987 № 207		є
15	«Лісовий масив в верхів'ях балки»	ботанічна	5	Пологівський р-н землі Гуляйпіль- ської м-р	Гуляйпільська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
16	Балка Антонівка	ботанічна	5	Пологівський р-н, с. Антонівка	Розівська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 8.12.1976 № 484		є
17	«Дуб 150-річний»	ботанічна	0,03	Пологівський р-н, м.Молочанськ	Молочанська міська рада Пологівського району	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
18	«Вікових два дуби черешчатих» 120 років	ботанічна	0,1	Пологівський р-н, с. Долина,	Молочанська міська рада Пологівського району	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
19	«Цілинна ділянка по балці Курушана»	ботанічна	3,5	Мелітопольський район, на схід від с. Орлове	Терпіннівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
20	«Вікове дерево дуб черешчатий» 200 років	ботанічна	0,05	Пологівський р-н, с. Долина, вул. Дружби 28, маєток гр. Паленого Є.М.	гр. Палений Є.М, с. Долина	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
21	«Вікове дерево дуб черешчатий» 200 років	ботанічна	0,05	Пологівський р-н, с. Долина, вул. Дружби 14, маєток гр. Приходько О.М.	гр. Приходько О.М., с. Долина	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
22	«Цілинна ділянка вздовж залізниці»	ботанічна	5	ДП Мелітопольке ЛГ, кв. 40 вид . 1 л-во	ДП Мелітопольке ЛГ	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є

23	«Дуб черешчатий»	ботанічна	0,05	м.Мелітополь	Мелітопольська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 12.12.1979 № 533		є
24	«Вікове дерево дуб черешчатий» 150 років	ботанічна	0,05	Пологівський р-н, с. Долина, вул. Дружби 56, маєток гр. Моїсєєвої З.П.	гр. Моїсєєва З.П., с. Долина	Рішення Запорізького облвиконкому від 22.09.1982 № 431		є
25	«Віковий дуб черешчатий»	ботанічна	0,05	Мелітопольський район, с. Травневе	Терпіннівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 2.06.1987 № 207		є
26	«Дуб черешчатий»	ботанічна	0,01	Мелітопольський район, с. Соснівка	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 12.12.1979 № 533		є
27	«Дуб черешчатий»	ботанічна	0,01	Мелітопольський район, с. Соснівка	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 12.12.1979 № 533		є
28	«Дуб черешчатий»	ботанічна	0,3	Мелітопольський район, с. Промінь	Терпіннівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 12.12.1979 № 533		є
29	«Віковий дуб черешчатий»	ботанічна	0,05	Пологівський р-н, с.Долина, вул. Дружби № 68, маєток гр. Дуніної М.І.	гр. Дуніна М.І., с. Долина	Рішення Запорізького облвиконкому від 22.09.1982 № 431		є
30	«Лисяча балка»	ботанічна	3	Бердянський р-н, с. Дмитрівка	Андріївська с/р	Рішення Запорізького облвиконкому від 22.09.1982 № 431		є
31	«Вікове дерево горіху грецького»	ботанічна	0,005	м. Бердянськ	Бердянська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 22.09.1982 № 431		є
32	«Балочка лугова»	ботанічна	1	Бердянський р-н, с. Шовкове	Бердянська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 22.09.1982 № 431		є

33	«Цілинна ділянка»	ботанічна	22	Бердянський р-н, кв. 14, виділ 3-9 ДП «Бердянське лісове господарство»	ДП «Бердянське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 19.09.1988 № 272		є
34	«Дальні Макорти»	ботанічна	5	Бердянський р-н, східна околиця м. Бердянськ	Приазовський НПП	Рішення Запорізького облвиконкому від 12.12.1979 № 533		є
35	«Ближні Макорти»	ботанічна	5	Бердянський р-н, околиця м. Бердянськ	Приазовський НПП	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
36	«Стара груша дичка»	ботанічна	0,1	м. Запоріжжя	Запорізька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 22.09.1982 № 431		є
37	Дуб Патріарх	ботанічна	0,01	Мелітопольський район, с. Терпіння	Терпіннівська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 17.08.1999 № 7		є
38	«Цілинна балка»	ботанічна	5	Пологівський район, Гуляйпільське лісництво, ДП «Пологівське ЛМГ» кв.56	ДП «Пологівське ЛМГ»	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
39	«Вікове дерево клену гостролистого - 115 р»	ботанічна	0,05	Бердянський р-н, пікет 203 км	17 дистанція шляху Запорізького відділення Придніпровської залізниці	Рішення Запорізького облвиконкому від 12.12.1979 № 533		є
40	«Степова цілинка»	ботанічна	2	Бердянський р-н, на землях Придніпровської залізниці 189-190 км	17 дистанція шляху Запорізького відділення Придніпровської залізниці	Рішення Запорізького облвиконкому від 22.09.1982 № 431		є

41	«Вікове дерево глоду з ділянкою змішаного лісу 400 років»	ботанічна	0,1	Запорізький р-н, Крутоярівське (Хортицьке) лісництво, кв. № 35, виділ № 54	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
42	«Земляний курган з цілинкою»	ботанічна	1	Берестівська сільська рада, Бердянський р-н, околиця с. Софіївка	Берестівська сільська рада Бердянського району	Рішення Запорізького облвиконкому від 13.09.1988 № 272		є
43	«Вікове дерево клену гостролистого - 160 р.»	ботанічна	0,05	Бердянський р-н, біля залізничної будки, 203 км	17 дистанція шляху Запорізького відділення Придніпровської залізниці	Рішення Запорізького облвиконкому від 12.12.1979 № 533		є
44	«Вікове дерево клену гостролистого - 110 р.»	ботанічна	0,05	Бердянський р-н, Придніпровська залізниця, пікет 203 км	17 дистанція шляху Запорізького відділення Придніпровської залізниці	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
45	«Балка біля с. Карла Лібкнехта»	ботанічна	15,4	Розівська селищна рада Пологівського району	Розівська селищна рада Пологівського району	Рішення Запорізької обласної ради від 30.10.2014 № 19		є
46	«Балка Сухі Яли- нижня»	ботанічна	45	Розівська селищна рада Пологівського району	Розівська селищна рада Пологівського району	Рішення Запорізької обласної ради від 30.10.2014 № 20		є
	<i>Разом пам'яток природи ботанічних</i>		184,295					
1	«Саур-могила»	геологічна	3	Запорізький р-н, с. Григорівка	Новоолександрівськ а сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є

2	«Токмак-могила (Синя гора)»	геологічна	3	Чернігівський р-н, с. НовоПолтавка	Новополтавський кам'яний кар'єр	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
3	«Велика кам'яна скеля біля р.Суша Конка»	геологічна	3	Пологівський р-н, Воскресенська с/р	Воскресенська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
4	«Бельмак-могила»	геологічна	2	Пологівський, с. Більманка	Більманська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
5	«Горна гряда з кам'янистими розсипами»	геологічна	5	Бердянський р-н, с. Калайтанівка	Берестівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
6	«Кам'яна могила біля с. Нововспаське»	геологічна	2	Мелітопольський р-н, с. Нововспаське	Нововасилівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
7	«Єлисейський пігматитовий кар'єр	геологічна	5	Бердянський р-н, с. Єлісеївка	Коларівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
8	«Скеля Кристал і скеля Кварцито́ва»	геологічна	30	Бердянський р-н, на схід від с. Радивонівка 1 км	Берестівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
9	Висока скеля над р. Берда	геологічна	5	Бердянський район, Берестівська сільська рада	Берестівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
10	«Скеля Сова Пимонова»	геологічна	0,3	Бердянський р-н, неподалік с. Калайтанівка	Берестівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
	<i>Разом пам'яток природи геологічних</i>		58,3					

1	«Балка Лукашева»	комплексна	46	Запорізький р-н, с. Малишевка	Широківська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 09.10.1990 № 281		є
2	«Балка Таволжанська»	комплексна	5	Запорізький р-н, між селами Перун та Орлівське, ДП «Пологівське лісомисливське господарство» Запорізьке (Михайлівське) лісництво, кв.№14, вид. 31, 34	ДП «Пологівське лісомисливське господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є
3	«Круглик»	комплексна	5	Запорізький р-н, на схід від с. Круглик на лівому березі р. Дніпро	Петромихайлівська с.р.	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є
4	«Балка Роднинська»	комплексна	14,7	Запорізький район, с. Підгірне	Новомиколаївська селищна рада	Розпорядження Представника Президента від 02.10.1992 № 321		є
5	«Терники»	комплексна	10,9	Пологівський р-н, Гуляйпільське лісництво, ДП «Пологівське ЛМГ» кв.6 (вид. 1,2)	ДП «Пологівське ЛМГ»	Рішення Запорізького облвиконкому від 09.10.1990 № 281		є
6	«Степова ділянка»	комплексна	67,7	Пологівський р-н біля с. Широке	Гуляйпільська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 09.10.1990 № 281		є
7	«Лиса гора»	комплексна	2	Запорізький р-н, с. Веселянка, лівий берег р. Конка	Новолександрівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є

8	«Балка Велика кам'яна»	комплексна	5	Пологівський р-н, с. Новоданилівка	Оріхівська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є
9	«Каскад двох ставків із водоохоронною зоною»	комплексна	5	Пологівський р-н на північ від с. Гуляйпільське	Гуляйпільська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є
10	«Струмок з ставком і береговою зоною»	комплексна	3	Василівський р-н, с. Заповітне, правий берег р. Білозерка	Водянська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є
11	«Луговський піщаний кар'єр»	комплексна	5	Пологівський р-н, на східному боці с. Лугівка	Токмацька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є
12	«Редуги старих укріплень»	комплексна	4	Пологівський р-н, на південний схід від с. Благовещенка 1 км	Комиш-Зорянська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
13	«Ланцевська кам'яна могила»	комплексна	2	Пологівський р-н, на захід від с. Ланцево	Комиш-Зорянська селищна рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315, Постанова ВРУ «Про перейменування деяких населених пунктів»		є
14	«Філонова балка»	комплексна	3	Бердянський р-н, околиця с. Калайтіївка	Берестівська с/р	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є
15	«Стара прісноводна криниця з цілиною»	комплексна	15	Бердянський р-н, околиця с. Калайтанівка, у правого берега р. Берда	Берестівська с/р	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є

16	«Захарівська фортеця»	комплексна	5	Бердянський р-н, на південь від с. Калайтінівка, правий берег р. Берда	Берестівська с/р	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є
17	«Земляний курган з цілиною»	комплексна	2	Бердянський р-н, околиця с. Софієвка	Бердянський р-н, Миколаївська с/р	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1982 № 206		є
18	«Острів Великий Дзензик»	комплексна	15	м. Бердянськ, 500м на південний схід в Азовському морі	Приазовський НПП	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є
19	«Острів Малий Дзензик та архіпелаг Астапіха»	комплексна	36	м. Бердянськ, 500м на південний схід в Азовському морі	Приазовський НПП	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.05.1984 № 315		є
20	«Південний схил пойми р. Молочна»	комплексна	72,7	ДП Бердянський ЛГ, кв. 77, 76 вид. 3-4 Токмацьке л-во	ДП Бердянський ЛГ	Розпорядження Представника Президента від 2.10.1992 № 321		є
	<i>Разом пам'яток природи комплексних</i>		324					
1	«Ділянка узбережжя Азовського моря»	палеонтологічна	13,82	Бердянський р-н, з південно-західного боку від с. Луначарське, берег Азовського моря	ДП «Бердянське ЛГ» Бердянське л-во кв. 25 вид. 4-6	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 200, Рішення Запорізької облради від 25.02.2016 № 30		є
	<i>Разом</i>		13,82					
	<i>Всього пам'яток природи місцевого значення</i>		580,415					
1	«Парк по вулиці Кремлівській»		6,5	м. Запоріжжя	Запорізька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є

2	«Парк енергетиків»		10,6	м. Запоріжжя	Запорізька міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
3	Парк «Алея слави»		5,1	м. Запоріжжя	Районна державна адміністрація Запорізької міської ради по Вознесенівському району	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
4	«Запорізький дитячий ботанічний сад»		12	м.Запоріжжя	Позашкільний навчальний заклад «Дитячий парк "Запорізький міський ботанічний сад» Запорізької міської ради	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
5	«Парк ім.Шевченка»		5,2	м.Запоріжжя	Районна державна адміністрація Запорізької міської ради по Шевченківському району	Рішення Запорізького облвиконкому від 12.12.1979 № 206		є
6	«Парк залізничної станції Запоріжжя-2»		3,5	м. Запоріжжя	Районна державна адміністрація Запорізької міської ради по Олександрівському району	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
7	«Парк біля залізничної станції»		5,5	м. Мелітополь, залізнична станція «Мелітополь»	Мелітопольська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
8	«Парк зрошувального садівництва»		5	Мелітопольський район, Інститут зрошувального садівництва	Інститут зрошувального садівництва	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є

9	«Парк Еліта»		5	Мелітопольський район, Терпіннівська сільська рада	Терпіннівська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
10	Цілющі джерела		3	Мелітопольський район, с. Терпіння	Терпіннівська сільська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 17.08.1999 № 7		є
11	«Парк Садове»		1	Мелітопольський район, Новенська сільська рада	Новенська сільська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
12	«Парк ім.Шмідта»		3	м. Бердянськ	Бердянська міська рада	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
13	«Парк санаторія Кирилівський»		20	Мелітопольський р-н, смт Кирилівка	санаторій «Кирилівський»	Рішення Запорізького облвиконкому від 24.05.1972 № 206		є
14	«Лісопитомник»		80,8876	Мелітопольський район, південно-східна частина м. Мелітополь	Мелітопольська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 25.12.2001 № 5 Рішення Запорізької обласної ради від 09.04.2015 № 25		є
15	«Студентський гай»		0,3872	Каховське шосе, 8/2 м. Мелітополь	Мелітопольський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету	Рішення Запорізької обласної ради від 09.04.2015 № 24		є
16	«Алея Слави»		1,0511	вул. Паркова, м. Мелітополь	Мелітопольська міська рада	Рішення Запорізької обласної ради від 09.04.2015 № 24		є
	<i>Всього парків-пам'яток садово-паркового мистецтва місцевого значення</i>		167,7259					

1	«Лісонасадження Яковенко»		80	Мелітопольський р-н, кв. 4 (вид. 1-27) Веселівського лісництва ДП «Мелітопольське лісове господарство»	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
2	«Ліс в поймі колишньої р. Великий Утлюк»		15	Мелітопольський р-н, кв. 19 (вид. 1- 9) Веселівського лісництва ДП «Мелітопольське лісове господарство»	ДП «Мелітопольське лісове господарство»	Рішення Запорізького облвиконкому від 25.09.1984 № 315		є
	<i>Всього заповідних урочищ</i>		95					
	<i>Всього територій та об'єктів ПЗФ місцевого значення</i>		18824,423 3					
	<i>Всього територій та об'єктів ПЗФ</i>		166363,44 33					

Водно-болотні угіддя міжнародного значення

Таблиця 52

Кількість, од.	Усього, тис. га	% від загальної площі території
5	36,08	1,3

11. Формування екологічної мережі

Екологічна мережа (екомережа) – єдина територіальна система, яка включає ділянки природних ландшафтів, що підлягають особливій охороні, і території та об'єкти природно-заповідного фонду, курортні і лікувально-оздоровчі, рекреаційні, водозахисні, пользахисні території та об'єкти інших типів, що визначаються законодавством України, і є частиною структурних територіальних елементів (далі - елементи) екологічної мережі - природних регіонів, природних коридорів, буферних зон.

Розбудова екомережі передбачає створення екологічних мереж не лише з метою підтримки екологічного балансу, але і рекреації, водоохоронних функцій, оптимізації структури сільськогосподарського землекористування, відновлення занедбаних, екологічно безперспективних земель і збільшення продуктивності природних ресурсів.

Екологічна мережа є комплексною, багатофункціональною природною системою, до основних функцій якої належить збереження біорізноманіття, стабілізація екологічної рівноваги, підвищення продуктивності ландшафтів, покращення стану довкілля, перехід до збалансованого розвитку регіону і формування належних природних умов комфортної життєдіяльності населення.

В області розташовано два національних природних парку (далі НПП) – «Великий Луг» та Приазовський. Ці установи природно-заповідного фонду є ключовими ядрами структурних елементів національної екомережі.

Пріоритетними у межах Запорізької області є Придніпровський та Азово-Чорноморський міжнародні екологічні коридори.

НПП «Великий Луг» є ключовим ядром в Придніпровському коридорі. До складу коридору також входять території природно-заповідного фонду загальнодержавного значення - «Великі та Малі кучугури», «Крутосхили Каховського водосховища», «Дніпровські пороги».

Приазовський НПП - ключове ядро в Азово-Чорноморському коридорі.

Основними територіями екологічного коридору є заказники – «Сивашик», «Молочний лиман», «Коса Обіточна», «Заплава річки Берда».

Приазовський НПП поєднав між собою ключові території екологічного коридору між суміжними адміністративними територіями Херсонської та Донецької областей.

Формування регіональної екологічної мережі передбачає подальший розвиток природо-заповідання, особливо в природних та адміністративних районах, в яких недостатньо репрезентовані природні заповідні ландшафти.

Регіональна екологічна мережа сприятиме збалансуванню структури землекористування, оптимізації ландшафтно-екологічної структури території, що в свою чергу створить сприятливу екологічну ситуацію та високий рівень комфортності природних просторових умов проживання населення.

У межах Запорізької області визначено 13 екологічних коридорів: 1 – міжнародний; 2 – національних; 5 – регіональних; 5 – локальних (місцевих).

Площа міжнародних та національних екокоридорів складає 813 800 га, регіональних – 117 000 га, локальних – 42 200 га. Загальна площа екологічних

коридорів – 973 000 га. У межах екокоридорів визначено 37 ключових елементів (ядра) з площею 222 600 га.

Екологічні коридори:

Азово-Чорноморський прибережно-морський екологічний коридор;

Дніпровський екологічний коридор;

Південноукраїнський екологічний коридор;

Бердянський регіональний екологічний коридор;

Молочанський регіональний екологічний коридор;

Конківський регіональний екологічний коридор;

Терсянський регіональний екологічний коридор,

Гайчурський регіональний екологічний коридор;

Корсацький локальний екологічний коридор;

Лозуватський локальний екологічний коридор;

Обитіченсько-Кільтичівський локальний екологічний коридор;

Янчурський локальний екологічний коридор;

Велико-Білозерський локальний екологічний коридор.

До складу екомережі регіону увійшли дві сполучні території з загальною площею 132 600 га.

Екологічна мережа включає:

26 територій найбільш важливого значення, на яких зростають природні рослинні угруповання Зеленої книги України з площею у 19 160 га;

24 території, які є найбільш важливими місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України з площею до 25 000 га.

Площа структурних елементів екомережі Запорізької області становить:

екологічні коридори – 973 000 га;

сполучні території – 132 600 га;

території високого біорізноманіття (Зелена та Червона книги України) – 34 636,6 га.

За даними регіональної схеми формування екологічної мережі Запорізької області загальна площа структурних елементів екомережі становить 1140237 га.

Площа території екомережі Запорізької області у розрізі окремих складових: сіножаті - 82,93 тис. га (3,0 %), пасовища - 215,62 тис. га (7,9 %), ліси та інші лісовкриті площі – 117,169 тис. га (4,3 %), відкриті заболочені землі – 7,229 тис. га (0,3 %), відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом – 23,214 тис. га (0,9 %), води – 174,937 тис. га (6,4 %).

В області розроблена регіональна схема формування екологічної мережі Запорізької області та місцеві схеми формування екологічної мережі (по всіх районах області).

Складові структурних елементів екологічної мережі
в розрізі одиниць адміністративно-територіального устрою регіону

Таблиця 53

№ з/ п	Адміністративно-територіальні одиниці регіону	Загальна площа, тис. га	Загальна площа екомережі, тис. га	Складові елементи екомережі, тис. га										
				території та об'єкти природно-заповідного фонду	землі водного фонду	водно-болотні угіддя	водоохоронні зони	землі лісового фонду	полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду	землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами	землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів	пасовища, сіножаті	радіоактивно забруднені землі, що не використовуються в господарстві	інші природні території, об'єкти, землі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Запорізька область	2718,29	872,8449	138,5184	174,937	36,08	114,3384	114,21206	51,877	0,92	3,13	274,912	0	-

Переліки територій та об'єктів екологічної мережі*

Таблиця 53.1

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий /кадастровий номер та цільове призначення	Власник (користувач) земельної ділянки	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9

* - відповідно до п. 5 Порядку включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі (далі – Порядок), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1196, органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, громадяни та їх об'єднання подають природоохоронним органам клопотання про включення території чи об'єкта екомережі до переліку. Також, відповідно до п. 3 Порядку включення територій та об'єктів екологічної мережі до відповідних переліків здійснюється на підставі рішень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень. Враховуючи, що за 2022 рік не надходили клопотання про включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі, проекти відповідних рішень не розроблялись.

12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

Запорізька область відноситься до регіонів, де зосереджена значна кількість підприємств важкої промисловості: 45 % від загальної кількості виробленої продукції в області займає продукція металургії та оброблення металу, 20 % – виробництво та розподілення електроенергії, газу, тепла, води. Масштабність ресурсного використання і енергетично-сировинної спеціалізації економіки регіону в цілому сприяють значному утворенню і накопиченню відходів виробництва і споживання.

Загальні показники поводження з відходами за звітний період

Динаміка основних показників поводження з відходами
I–IV класів небезпеки, тис.т (за формою статзвітності № 1-відходи)

Таблиця 54

№ з/п	Показники	2021 рік	2022* рік	2023* рік
1	2	3	4	5
1	Утворено	5599,1	1724,5	1426,5
2	Одержано від інших підприємств	430,7	708,2	785,5
3	Спалено	51,5	5	0,99
3.1	у тому числі з метою отримання енергії	51,4	5	0,99
4	Використано (утилізовано)	3172,1	553,7	0,87
5	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	1663,7	844,1	1191,5
6	Передано іншим підприємствам	6929,9	650,9	681,7
7	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	-	-	
8	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	301,65	406,5	8,3

* - дані можуть бути уточнені (відповідно до інформації Головного управління статистики у Запорізькій області, дані наведено за місцезнаходженням (реєстрацією) підприємств).

**Підприємства - основні накопичувачі промислових відходів
(за даними статзвітності № 1-відходи)**

Таблиця 55

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т*	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т*	Місце накопичення відходів
1	ПАТ Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь»	Шлами очищення колошникового газу, що утворюються в процесі виробництва чавуну і сталі	4	690068,32	598,453	690666,485	Комплекс позамайданчикового шлаковидалення ПАТ «Запоріжсталь»
		Відходи знезараження та (або) очищення вод стічних	4	37621330,490	0	37621330,490	Комплекс позамайданчикового шлаковидалення ПАТ «Запоріжсталь»
		Матеріали та вироби з вогнетривів зіпсовані, забруднені або не ідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	4	546097,879	3203	549300,879	Ділянки полігону промвідходів б. Середня ПАТ «Запоріжсталь»
		Відходи виробничо-технологічні інші, не позначені іншим способом	4	8290936,006	89655,911	8380591,917	Ділянки полігону промвідходів б. Середня ПАТ «Запоріжсталь»
		Шлам абразивний	3	815,389	10,545	827,384	Ділянки полігону промвідходів б. Середня ПАТ «Запоріжсталь»
		Вироби абразивні некондиційні	4	32,939	0,069	33,008	Ділянки полігону промвідходів б. Середня ПАТ «Запоріжсталь»

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т*	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т*	Місце накопичення відходів
		Пил полірувальних кругів	4	67,1	0,161	67,265	Ділянки полігону промвідходів б. Середня ПАТ «Запоріжсталь»
		Шлаки сталеплавильні мартенівські	4	27464842,138	282819,724	27747661,862	Ділянки полігону промвідходів б. Середня ПАТ «Запоріжсталь»
2	ПрАТ «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна»	Шлак паливний	4	2145,8	0	2145,8	Полігон промислових відходів ділянка № 2 та № 3 ПрАТ «Дніпроспецсталь»
		Вироби абразивні некондиційні	4	823,347	9,874	833,221	Полігон промислових відходів ділянка № 2 ПрАТ «Дніпроспецсталь»
		Шлам масло-, водовідокремлювачів	3	5242,26	0	5242,26	Полігон промислових відходів ділянка № 2 та № 3 ПрАТ «Дніпроспецсталь»
		Шлаки електросталеплавильні спеціальні	4	7000000	20610,347	7000000	Полігон промислових відходів ділянка № 3 ПрАТ «Дніпроспецсталь»
		Шлаки електросталеплавильні спеціальні	4	4177596,695		4198207,042	Полігон промислових відходів ділянка № 2 ПрАТ «Дніпроспецсталь»

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т*	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т*	Місце накопичення відходів
		Шлам, який утворюється під час шліфування, хонінгування	4	3452,057	12,879	3464,936	Полігон промислових відходів ділянка № 2 ПрАТ «Дніпроспецсталь»
		Відходи змішані будівництва та знесення будівель і споруд	4	16743,477	0	16743,477	Полігон промислових відходів ділянка № 2 та № 3 ПрАТ «Дніпроспецсталь»
		Окалина прокатного та ковальського-пресового виробництва	4	37226,142	29,81	37225,952	Полігон промислових відходів ділянка № 2 ПрАТ «Дніпроспецсталь»
		Відсів вапняковий у т.ч. вапняково-сірчаний та вапняково-магнієвий	4	53397	440	53837	Полігон промислових відходів ділянка № 2 ПрАТ «Дніпроспецсталь»
		Матеріали, речовини чи продукти, які виробник оголошує відходами, що не позначені іншим способом	4	709668,237	3461,53	713129,767	Полігон промислових відходів ділянка № 2 ПрАТ «Дніпроспецсталь»
		Крихта з цеху шліфувальних валків	4	5404,096	212,748	5616,844	Полігон промислових відходів ділянка № 2 ПрАТ «Дніпроспецсталь»
		Шлам, що утворюється від освітлення води	4	68978,476	201,104	69179,58	Полігон промислових відходів ділянка № 2 та № 3 ПрАТ «Дніпроспецсталь»

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітнього періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т*	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, т*	Місце накопичення відходів
		Шлам очищення колошникового газу, що утворюється у процесі виробництва чавуну та сталі	4	4837961,614	511,382	4838472,511	Полігон промислових відходів ділянка № 2 та № 3 ПрАТ «Дніпрспецсталь»
		Пил доменних печей (пил колошниковий), що утворюється у процесі виробництва чавуну та сталі	4	490032,676	1244,828	491277,504	Полігон промислових відходів ділянка № 2 та № 3 ПрАТ «Дніпрспецсталь»
		Брухт вогнетривких виробів інший	4	444303,73	728,783	445032,513	Полігон промислових відходів ділянка № 2 ПрАТ «Дніпрспецсталь»
		Крихта металева, що утворюється у процесі прокатного виробництва	4	173727,76	650	174377,76	Полігон промислових відходів ділянка № 2 та № 3 ПрАТ «Дніпрспецсталь»
		Стрижні та форми ливарні, які піддавалися заливанню, що містять органічні зв'язувальні речовини	4	537,62	44,56	582,18	Полігон промислових відходів ділянка № 2 ПрАТ «Дніпрспецсталь»
		Матеріали фільтрувальні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	4	41,5	0	41,5	Полігон промислових відходів ділянка № 2 ПрАТ «Дніпрспецсталь»

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т*	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т*	Місце накопичення відходів
		Футерування інші відпрацьовані (захисний чохол термопари)	4	0,079	0,016	0,079	Полігон промислових відходів ділянка № 2 ПрАТ «Дніпростецсталь»
3	АТ «Запорізький завод феросплавів»	Пил газоочисних установок, що утворюється у процесі виробництва феросплавів	3	247207,370	0	247207,370	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Пил газоочисних установок, що утворюється у процесі виробництва феросплавів	4	153850,791	1421,99	155266,501	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Шлами газоочисних установок, що утворюються у процесі виробництва феросплавів	3	259496,690	0	259496,690	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Шлами газоочисних установок, що утворюються у процесі виробництва феросплавів	4	182210,27	1036,68	183246,95	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Шлаки феросплавні не металургійного використання інші	4	11149700,341	0	11149700,341	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Матеріали, речовини чи продукти, які виробник або постачальник оголошує відходами, що не позначені іншим способом (виробниче сміття)	3	37039,4	0	37039,4	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Матеріали, речовини чи продукти, які виробник або постачальник оголошує відходами, що не	4	78784,996	1144,41	79929,406	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т*	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т*	Місце накопичення відходів
		позначені іншим способом (виробниче сміття)					
		Шлак паливний	4	1323,599	6,13	1331,899	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Матеріали фільтрувальні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені (рукава фільтрувальні відпрацьовані)	4	371,2	45,32	416,52	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Пил полірувальних кругів	4	5,543	0,005	5,548	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Відходи змішані будівництва та знесення будівель і споруд	4	ти14228,864	692,72	14858,584	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Шлам масло-, водовідокремлювачів	4	227,92	4,7	232,62	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Шлам, що утворюється від освітлення води	4	1895,000	10	1905	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Матеріали абразивні та вироби з них зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, які не можуть бути використані за призначенням	4	0,659	0,005	0,664	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т*	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т*	Місце накопичення відходів
		Відсів вапняковий, у т.ч. вапняково-сірчаний та вапняково-магнісвий	4	142877,92	0	142877,92	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Абсорбенти зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	4	7,96	0	7,96	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
		Шлами феросплавного виробництва	4	180,2	0	180,2	Полігон промислових відходів б. Середня АТ «ЗФЗ»
4	ПрАТ «Запоріжжкокс»	Матеріали та вироби з вогнетривів зіпсовані, забруднені або не ідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	4	24864,332	1296,65	26160,982	Полігон промислових відходів б. Середня ПрАТ «Запоріжжкокс»
		Каталізатори відпрацьовані у процесах коксохімічного виробництва	4	0,09	0	0,09	Полігон промислових відходів б. Середня, ділянка ПрАТ «Запоріжжкокс»
		Відходи змішані будівництва та знесення будівель та споруд	4	274454,861	4221,95	278676,811	Полігон промислових відходів б. Середня, ділянка ПрАТ «Запоріжжкокс»
		Відходи, одержані в процесі очищення вулиць, місць загального використання, інші	4	67192,022	87,15	67279,172	Полігон промислових відходів б. Середня, ділянка ПрАТ «Запоріжжкокс»

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т*	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т*	Місце накопичення відходів
		Шлам масло-, водовідокремлювачів	4	48,1	0	48,1	Полігон промислових відходів б. Середня, ділянка ПрАТ «Запоріжжкокс»
		Відходи промислово-технологічні, інші, позначені іншим способом, або від комбінованих процесів виробництва	4	212,13	10	222,13	Полігон промислових відходів б. Середня, ділянка ПрАТ «Запоріжжкокс»
		Матеріали абразивні та вироби з них зіпсовані, забруднені або не індексовані, які не можуть бути використані за призначенням	4	2,679	0	2,679	Полігон промислових відходів б. Середня, ділянка ПрАТ «Запоріжжкокс»
		Матеріали фільтрувальні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені (відпрацьовані рукавні фільтри)	4	2,73	0,245	2,975	Полігон промислових відходів б. Середня, ділянка ПрАТ «Запоріжжкокс»
		Суміш ґрунту та каміння (відпрацьований залізничний баласт)	4	273,58	87	360,58	Полігон промислових відходів б. Середня, ділянка ПрАТ «Запоріжжкокс»
		Відходи збагачення вугілля, переробленого на збагачувальних та брикетних фабриках	4	12869,788	0	12869,788	Полігон промислових відходів б. Середня, ділянка ПрАТ «Запоріжжкокс»
5	ВП «Запорізька АЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом»**	-	-	-	-	-	-

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т*	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т*	Місце накопичення відходів
6	Підприємство з іноземними інвестиціями у формі ПрАТ «Запорізький залізорудний комбінат»**	-	-	-	-	-	-
7	ВП «Запорізька ТЕС» ПАТ «ДТЕК «Дніпроенерго»**	-	-	-	-	-	-
8	ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат»	Шлаки титано-магнієві (перше та друге плавлення), що утворюються у термічних процесах металургії металів кольорових інших	4	4956,552	0	4956,552	Відвальне господарство (полігон) ЗТМК
		Плав хлористий, який містить хром, марганець, виробництва титану	3	269137,085	0	269137,085	Відвальне господарство (полігон) ЗТМК
		Солі тверді, які містять хлориди, фториди та інші галогеновані тверді солі, відпрацьовані	3	28196,782	162,03	28358,812	Відвальне господарство (полігон) ЗТМК
		Дрос та шлаки зняті (перше та друге плавлення), що утворюються у термічних процесах металургії металів кольорових інших	3	8671,408	0,542	8671,95	Відвальне господарство (полігон) ЗТМК
		Зола та залишки інші, які містять в основному титан, що утворюються у термічних процесах металургії металів кольорових інших	3	48,49	0	48,49	Відвальне господарство (полігон) ЗТМК

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т*	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т*	Місце накопичення відходів
		Матеріали деревинні зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	4	193,36	0	193,36	Відвальне господарство (полігон) ЗТМК
		Відходи очищення газу тверді, що утворюються у термічних процесах металургії металів кольорових інших	4	2486,61	0	2486,61	Відвальне господарство (полігон) ЗТМК
		Матеріали та вироби з вогнетривів зіпсовані, забруднені або не ідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	4	3823,0	0	3823,0	Відвальне господарство (полігон) ЗТМК
		Литво металів кольорових некондиційне	4	1,31	0	1,31	Відвальне господарство (полігон) ЗТМК
		Шлам від очищення вод стічних неспецифічних промислових	4	87320,015	0	87320,015	Відвальне господарство (полігон) ЗТМК

* - наведенні дані з урахуванням показників зазначених в статистичній звітності № 1 - відходи річна «Звіт про утворення та поводження з відходами»;

** - інформація відсутня.

Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки

Таблиця 56

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місця видалення відходів категорії Г - надзвичайно небезпечні		Місця видалення відходів категорії В - небезпечні		Місця видалення відходів категорії Б - помірно небезпечні		Місця видалення відходів категорії А - малонебезпечні	
		діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Бердянський район	-	-	27	-	4	-	1	-
2	Василівський район	-	-	9	-	2	1	1	-
3	Запорізький район	-	-	14	2	1	1	3	1
4	Мелітопольський район	-	-	8	-	-	-	-	-
5	Пологівський район	-	-	25	-	-	-	-	-
	Усього	-	-	83	2	7	2	5	1

Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів на 01.01.2023 року*

Таблиця 57

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МБВ, од.	Кількість паспортизованих МБВ, од.	Паспортизовано МБВ за звітний період, од.
1	Бердянський район	16	32	-
2	Василівський район	3	13	-
3	Запорізький район	13	22	-
4	Мелітопольський район	7	8	-
5	Пологівський район	21	25	-
	Усього	60	100	-

*- Законом України «Про управління відходами», який введено в дію з 09.07.2023, паспортизація місць видалення відходів не передбачена.

Інфраструктура утилізації та оброблення відходів

Таблиця 58

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од.	Пункти та установки централізованого знешкодження медичних відходів, од.
Бердянський район	-	-	-	-
Василівський район	-	-	-	-
Запорізький район	-	-	3*	2**
Мелітопольський район	-	-	-	-
Пологівський район	-	-	-	-
Усього	-	-	3*	2**

* - витяг з державного реєстру суб'єктів господарювання, які здійснюють приймання та/або розбирання транспортних засобів, що утилізуються.

** - витяг з переліку ліцензіатів на провадження господарської діяльності «Знешкодження» клінічних та подібних їм відходів, а саме – відходи, що виникають у результаті медичного догляду, ветеринарної чи подібної практики і відходи, що утворюються у лікарнях або інших закладах під час досліджень, догляду за пацієнтами або при виконанні дослідницьких робіт.

Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання, заготівлю відходів як вторинної сировини

Таблиця 59

№ з/п	Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)	Місцезнаходження/ Місце проживання	Контактні дані (вебадреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
1	Пункт прийому вторсировини	вул. Звенигородська, 7, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
2	Пункт прийому вторсировини	вул. Звенигородська, 2, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
3	Пункт прийому вторсировини	вул. Дегтярєва, 5 а, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
4	Пункт прийому вторсировини	вул. Дніпровське шосе, 48, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
5	Пункт прийому вторсировини	вул. Сергія Синенка, 73, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
6	Пункт прийому вторсировини	вул. Сергія Синенка, 49 а, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
7	Пункт прийому вторсировини	вул. Сергія Синенка, 23, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
8	Пункт прийому вторсировини	вул. Дудикіна, 3, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
9	Пункт прийому вторсировини	вул. Бородинська, 19 а, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
10	Пункт прийому вторсировини	вул. Ладозька, 26, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
11	Пункт прийому вторсировини	вул. Професора Толока, 18, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій

№ з/п	Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)	Місцезнаходження/ Місце проживання	Контактні дані (вебадреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
12	Пункт прийому вторсировини	вул. Ладозька, 19, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій
13	Пункт прийому вторсировини	вул. Ладозька, 34, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій
14	Пункт прийому вторсировини	вул. Товариська, 39, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій
15	Пункт прийому вторсировини	пр. Металургів, 2 в, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій
16	Пункт прийому вторсировини	вул. Незалежної України, 24, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій
17	Пункт прийому вторсировини	пр. Металургів, 14 а, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій
18	Пункт прийому вторсировини	вул. Трегубенка, 17, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій
19	Пункт прийому вторсировини	вул. 12 Квітня, 21, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій
20	Пункт прийому вторсировини	вул. Перемоги, 28, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій
21	Пункт прийому вторсировини	вул. Паркова, 8, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій
22	Пункт прийому вторсировини	вул. Нижньодніпровська, 6 г, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій
23	Пункт прийому вторсировини	бул. Шевченка, 69, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET- пляшки, склобій

№ з/п	Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)	Місцезнаходження/ Місце проживання	Контактні дані (вебадреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
24	Пункт прийому вторсировини	вул. Незалежної України, 45, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
25	Пункт прийому вторсировини	вул. Миру, 8, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
26	Пункт прийому вторсировини	вул. Гончаренка, 9/192, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
27	Пункт прийому вторсировини	вул. Незалежної України, 66/6, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
28	Пункт прийому вторсировини	вул. Лермонтова, 2, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
29	Пункт прийому вторсировини	вул. Лермонтова, 9, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
30	Пункт прийому вторсировини	вул. Лермонтова, 17, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
31	Пункт прийому вторсировини	вул. Запорізька, 38, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
32	Пункт прийому вторсировини	вул. Патріотична, 57, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
33	Пункт прийому вторсировини	вул. Кам'яногірська, 25, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
34	Пункт прийому вторсировини	вул. Яценка, 8, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій

№ з/п	Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)	Місцезнаходження/ Місце проживання	Контактні дані (вебадреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
35	Пункт прийому вторсировини	пр. Соборний, 152 в, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
36	Пункт прийому вторсировини	вул. Поштова, 167, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
37	Пункт прийому вторсировини	вул. Шкільна, 7, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
38	Пункт прийому вторсировини	вул. Поштова, 159, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
39	Пункт прийому вторсировини	вул. Залізнична, 9, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
40	Пункт прийому вторсировини	вул. Запорізька, 9 а, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
41	Пункт прийому вторсировини	вул. Олександрівська, 114, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
42	Пункт прийому вторсировини	вул. Хортицьке шосе, 30 а, м. Запоріжжя		PET-пляшки, тетрапак, алюміній, картон, папір, пластикові кришечки, поліетиленова плівка/стрейч-плівка, склотара, поліетиленові пакети
43	Пункт прийому вторсировини	вул. Гоголя, 91, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
44	Пункт прийому вторсировини	вул. Поштова, 77, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій

№ з/п	Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)	Місцезнаходження/ Місце проживання	Контактні дані (вебадреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
45	Пункт прийому вторсировини	вул. Глісерна, 5, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
46	Пункт прийому вторсировини	вул. Жуковського, 20, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
47	Пункт прийому вторсировини	вул. Військоматна, 28, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
48	Пункт прийому вторсировини	вул. Військоматна, 28, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
49	Пункт прийому вторсировини	вул. Тенісна, 13, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
50	Пункт прийому вторсировини	вул. Вроцлавська, 16, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
51	Пункт прийому вторсировини	вул. Добровольчих Батальйонів, 36, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
52	Пункт прийому вторсировини	вул. Козацька, 37, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
53	Пункт прийому вторсировини	вул. Ладозька, 26, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
54	Пункт прийому вторсировини	вул. Козацька, 37, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
55	Пункт прийому вторсировини	вул. Хортицьке шосе, 30 б, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
56	Пункт прийому вторсировини	вул. Хортицьке шосе, 20, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій

№ з/п	Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)	Місцезнаходження/ Місце проживання	Контактні дані (вебадреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
57	Пункт прийому вторсировини	пр. Ювілейний, 39, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
58	Пункт прийому вторсировини	вул. Василя Сергієнка, 38, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
59	Пункт прийому вторсировини	вул. Лахтинська, 13, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
60	Пункт прийому вторсировини	вул. Запорізького Козацтва, 35 б, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
61	Пункт прийому вторсировини	вул. Ентузіастів, 5, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
62	Пункт прийому вторсировини	вул. Світла, 14 а, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій
63	Пункт прийому вторсировини	вул. Інженера Преображенського, 9, м. Запоріжжя		Папір, алюміній, PET-пляшки, склобій

* Місцезнаходження, контактні дані та спеціалізацію суб'єктів господарювання, що здійснюють заготівлю відходів як вторинної сировини, нанесено на безкоштовну інтерактивну карту пунктів прийому вторсировини - Recycle Map, яка розроблена за ініціативи ГО «Ініціативна група сприяння і популяризації вторинного перероблення відходів» для сприяння і популяризації сортування та вторинного перероблення відходів. Ознайомитися з картою можна за посиланням <https://zaxid.net/news/https://recyclemap.org/>.

Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів
(приймання/збирання/вилучення небезпечних відходів у складі побутових відходів від населення)*

Таблиця 60

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7

* - дані відсутні.

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами

Однією з проблем області постають безхазяйні, непридатні до використання та заборонені до застосування хімічні засоби захисту рослин (ХЗЗР). При проведенні реформування колективних сільськогосподарських підприємств органами місцевого самоврядування недостатньо приділялось уваги питанню поведження з ХЗЗР, що призвело до втрати їх власника, особливо при розпаюванні господарств і зміні власності на землю, що ускладнює процедуру поведження з безхазяйними ХЗЗР.

Загальна кількість непридатних до використання ХЗЗР у Запорізькій області становить 249,914 тон, у т.ч. безхазяйних – 199,796 тон.

Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів
та їх знешкодження
(станом на 01.05.2021 року)*

Таблиця 61

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість, т	Кількість складів, од.	Стан складських приміщень		
				добрий, од.	задовільний, од.	незадовільний, од.
1	2	3	4	5	6	7
1	Бердянський район	29,062	13	1	1	11
2	Василівський район	40,69	6	-	-	6
3	Запорізький район	0	2	-	-	2
4	Мелітопольський район	22,691	19	2	4	13
5	Пологівський район	157,471	9	-	3	6
	Усього	249,914	49	3	8	38

* - інформація щодо зберігання ХЗЗР після деокупації Запорізької області буде уточнена по Бердянському, Василівському, Мелітопольському та частині Пологівського районів.

13. Радіаційна безпека

Експлуатація атомних електростанцій та пунктів захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ)

Таблиця 62

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район), назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційно небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)*		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-кілометровій зоні АЕС*, мкЗв/год	Кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, м³ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
-	71500, Запорізька область, м. Енергодар, вул. Промислова, 133 ФІЛІА «ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗАПОРІЗЬКА АТОМНА ЕЛЕКТРИЧНА СТАНЦІЯ» АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ»	1	6	0,11-0,18	-	-	-

* - у зв'язку із окупацією м. Енергодар та Запорізької АЕС з 10.03.2022 припинено надходження інформації, дані відсутні.

Використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ)*

Таблиця 63

№ з/п	Власник ДІВ	Адреса власника ДІВ	Примітка
1	КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МІСЬКА ЛІКАРНЯ ЕКСТРЕНОЇ ТА ШВИДКОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ» ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	69600 м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 80	
2	КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЗАПОРІЗЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ПРОТИПУХЛИНИЙ ЦЕНТР» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ	69040 м. Запоріжжя, вул. Культурна, б. 177-А	
3	КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА КЛІНІЧНА ЛІКАРНЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ	69600 м. Запоріжжя, Оріхівське шосе, б. 10	Станом на 01.01.2024 ДІВ відсутні

№ з/п	Власник ДІВ	Адреса власника ДІВ	Примітка
4	КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ОНКОЛОГІЧНИЙ ДИСПАНСЕР» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ	72319 Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Героїв України, буд. 33	Тимчасово окупована територія
5	ДП «ЗАПОРІЖЖЯСТАНДАРТ МЕТРОЛОГІЯ»	69057 м. Запоріжжя, вул. Антенна, 10	
6	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЗАПОРІЗЬКИЙ МЕТАЛУРГІЙНИЙ КОМБІНАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ»	69008 м. Запоріжжя, Південне шосе, 72	
7	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЗАПОРІЗЬКИЙ ЗАВОД ФЕРОСПЛАВІВ»	69035 м. Запоріжжя, вул. Діагональна, б. 11	
8	ПІДПРИЄМСТВО З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ У ФОРМІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЗАПОРІЗЬКИЙ ЗАЛІЗОРУДНИЙ КОМБІНАТ»	71672 Запорізька обл., Василівський район, с. Мала Білозірка, Веселовське шосе, 7 км	Тимчасово окупована територія
9	ФІЛІЯ «ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗАПОРІЗЬКА АТОМНА ЕЛЕКТРИЧНА СТАНЦІЯ» АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА	71500 Запорізька обл., м. Енергодар, вул. Промислова, 133	
10	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»	69063 м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 64	ДІВ 5-ї категорії
11	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «МОТОР СІЧ» (Авіакомпанія)	69068, м. Запоріжжя, пр-т. Моторобудівників, 15	ДІВ 5-ї категорії
12	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ ЗАПОРІЖЖЯ»	69013 м. Запоріжжя, вул. Блакитна, 4	ДІВ 5-ї категорії
13	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АВІАКОМПАНІЯ КОНСТАНТА»	69013 м. Запоріжжя, вул. Блакитна, 4	ДІВ 5-ї категорії
14	ВІЙСЬКОВА ЧАСТИНА 3029 НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ	69013 Запоріжжя, вул. Військбуд, 123	ДІВ 5-ї категорії
15	КАЗЕННЕ ПІДПРИЄМСТВО «НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ КОМПЛЕКС «ІСКРА»	69071 м. Запоріжжя, вул. Магістральна, 84	Станом на 01.01.2024 ДІВ відсутні
16	КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО БЕРДЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «БЕРДЯНСЬКЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ МЕДИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ»	71100 Запорізька обл., м. Бердянськ, Проспект праці, 6	Тимчасово окупована територія. ДІВ 5-ї категорії
17	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»	72319 Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Кирова, 175	Тимчасово окупована територія. ДІВ 5-ї

* - закритих радіонуклідних джерел (згідно інформації Державної інспекції ядерного регулювання України).

**Забруднення території техногенними та техногенно-підсиленними
джерелами природного походження***

Таблиця 64

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість населення, осіб	Радіацій- ний фон на території, мкЗв/год	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг				
				цезій- 137 (техноге- нний)	стронц- ій-90 (техно- генний)	радій (приро- дний)	торій (при- родний)	калій (при- родний)

* - дані відсутні.

14. Корисні копалини

Матеріально-сировинна база області складається із сировини для виробництва будівельних матеріалів, питних, технічних та мінеральних підземних вод, руд чорних та рідкоземельних металів, газу природного, гірничорудних, гірничо-хімічних корисних копалин та нерудних корисних копалин для металургії.

Область забезпечує підприємства держави рудами марганцю, багатими рудами заліза, гірничо-хімічними корисними копалинами, нерудними корисними копалинами.

Із Запорізької області в інші регіони України поставляється польовий шпат, залізна руда, каолін, вогнетривка глина, камінь облицювальний та будівельний.

Підземні води широко використовуються в економіці Запорізької області і є важливим резервом для забезпечення економічного та соціального розвитку.

Таблиця 65*

Спеціальні дозволи на користування надрами	За роками		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Кількість виданих	7	3	-
Кількість анульованих	3	1	-

* - спеціальні дозволи на користування надрами надаються Державною службою геології та надр України (Держгеонадра) відповідно до Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 (із змінами).

15. Моніторинг навколишнього природного середовища

Мережа спостережень за станом навколишнього природного середовища

Таблиця 66

№ з/п	Суб'єкти моніторингу	Кількість точок спостережень, од.								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних	морські води	джерела скидів зворотних	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні	грунти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Запорізький обласний центр з гідрометеорології	5	-	1	-	-	-	-	-	-
2	Басейнове управління водних ресурсів річок Приазов'я	-	-	1	-	-	-	-	-	-
3	КП «Облводоканал» Запорізької обласної ради	8	8	2	2	-	-	-	-	-
4	КП «Водоканал» Запорізької міської ради	12	8	9*	5	-	-	10	-	16
5	ДУ «Запорізький ОЛЦ МОЗ України»	166	-	13	-	-	-	-	-	50
6	ДУ «Інститут охорони ґрунтів України» Запорізька філія ДУ «Держґрунтохорона»	-	-	-	-	-	-	-	-	5

* - відповідно до погоджених з Департаментом захисту довкілля графіків лабораторного контролю в зазначених точках моніторинг не здійснюється на період дії розпорядження голови обласної державної адміністрації від 26.03.2022 №134 «Про заборону навігації для маломірних суден та вилову водних біоресурсів на водних об'єктах у межах Запорізької області на час воєнного стану».

Транскордонні системи спостережень*

Таблиця 66.1

№ з/п	Країна-партнер, з якою проводиться спільний моніторинг	Кількість точок спостережень	Показники, за якими проводяться спостереження	Періодичність поведіння спостережень
1	2	3	4	5

* - відсутні транскордонні системи спостережень.

Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища

Таблиця 67

№ з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан довкілля	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет - посилання
1	2	3	4	5
1	Департамент захисту довкілля Запорізької облдержадміністрації	Стан довкілля в Запорізькій області Інформаційно-аналітичний огляд	щомісячно	https://www.zoda.gov.ua/article/2645/stan-dovkillya-v-zaporizkiy-oblasti.html
2	Департамент захисту довкілля Запорізької облдержадміністрації	Екологічний паспорт Запорізької області	1 раз на рік	Не опубліковано, у зв'язку з обмеженнями, пов'язаними з військовою агресією російської федерації
3	Департамент захисту довкілля Запорізької облдержадміністрації	Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Запорізької області	1 раз на рік	Не опубліковано, у зв'язку з обмеженнями, пов'язаними з військовою агресією російської федерації

16. Міжнародне співробітництво

Таблиця 68

№ з/п	Найменування угоди	Дата підписання	Термін дії угоди	Примітка
1	2	3	4	5
1	Угода між Запорізькою ОДА України та Радою Регіону Орієнталь Королівства Марокко про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво	19.12.2017 м. Запоріжжя	Угода укладена на невизначений строк	-
2	Угода про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво між державною адміністрацією Запорізької області України та державною адміністрацією Бургаської області Республіки Болгарія	10.12.1998 м. Бургас	Угода укладена на невизначений строк	-
3	Угода між Запорізькою ОДА України та Бансько-Бистрицьким автономним краєм Словацької Республіки про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво	17.06.2011 м. Братислава	Угода укладена на невизначений строк	-
4	Угода про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво між Запорізькою ОДА України та адміністрацією Кахетинського регіону Грузії	13.11.2008 м. Телаві	Угода укладена на невизначений строк	-
5	Угода між Запорізькою ОДА України та Муніципальним Урядом міста Чунцін КНР про співробітництво у торгово-економічній, науково-технічній та культурній областях	05.09.2000 м. Запоріжжя	Угода укладена на 5 років з автоматичним продовженням на наступні 5 років	-
6	Угода про встановлення побратимських відносин між Запорізькою областю України та містом Чунцін КНР	25.04.2002 м. Чунцін	Угода укладена на невизначений строк	-
7	Угода між Запорізькою ОДА України та Акиматом Карагандинської області Республіки Казахстан про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво	27.09.2001 м. Караганда	Угода укладена на невизначений строк	-
8	Угода між Запорізькою ОДА України та Хокіміят Навоїйської області Республіки Узбекистан про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво	25.06.2004 м. Ташкент	Угода укладена на невизначений строк	-

Перелік проектів міжнародної технічної допомоги

Таблиця 68.1

№ з/п	Назва проекту	Термін реалізації	Джерела фінансування	Вартість проекту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8

Перелік інвестиційних проектів (екологічного спрямування)*

Таблиця 68.2

№ з/п	Назва проекту	Термін реалізації	Джерело фінансування	Вартість проекту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проекту	Наявні експертизи проектної документації
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-

* - з урахуванням Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (зі змінами), Указами Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 17.08.2022 № 573/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 07.11.2022 № 757/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 06.02.2023 № 58/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 01.05.2023 № 254/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» та від 26.07.2023 № 451/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», зважаючи на близькість зони активних бойових дій на території Запорізької області реалізація інвестиційних проектів на сьогодні призупинена.

17. Планування природоохоронної діяльності

Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

Таблиця 69

№ з/п	Назва програми	№ та дата прийняття	Кількість коштів у звітному році за програмою		
			виділено, тис. грн	Фактично профінансовано, тис. грн	%
1	2	3	4	5	6
			0		

Взаємодія із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю

Таблиця 70

Показники	Одиниця виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:		48	26	
періодичних видань	од.	-	-	
телебачення	од.	12	4	
радіомовлення	од.	-	-	
мережі Інтернет	од.	36	22	
виставкових заходів	од.	-		
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:		69	55	
громадські слухання	од.	-	7	
круглі столи	од.	8	1	
зустрічі з громадськістю	од.	12	-	
семінари	од.	3	12	
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.	46	18	
інтернет-конференції	од.	-	17	

інтерактивне спілкування (теле-, радіодіалоги)	од.	-	146	-	
--	-----	---	-----	---	--

Громадські організації, що діють на території області
(загальнодержавні, місцеві)*

Таблиця 71

№ з/п	Організації	Юридична адреса
1	Запорізька обласна організація Українського товариства охорони природи «Укрприрода»	69057, м. Запоріжжя, вул. Яценко, б. 1
2	Запорізька міська громадська організація «Незалежний екологічний союз «За чисте повітря»	69067, м. Запоріжжя, вул. Республіканська, 185
3	Громадська організація «Захистимо парки і дерева Запоріжжя»	69123, м. Запоріжжя, вул. Будівельників, б. 13
4	Запорізька обласна громадська екологічна організація «Екологічне Хортицьке об'єднання» (ЕХО)	69037, м. Запоріжжя, вул. Незалежної України, б. 45
5	Громадська екологічна організація «Моя Земля» (ГЕО «Моя Земля»)	69000, м. Запоріжжя, проспект Соборний, б. 152-А, кв.
6	Запорізька обласна громадська екологічна організація «Спілка підтримки розвитку зеленотуризму в Запорізькій області» (ЗОГЕО «Спілка підтримки розвитку зеленого туризму в Запорізькій області»	69063, м. Запоріжжя, проспект Соборний, б. 26а
7	Громадська організація з вирішень питань, пов'язаних з екологічною кризою «Фауна»	69014, м. Запоріжжя, вул. Олексія Поради, б. 52
8	Обласна Громадська Екологічна Асоціація «Зелений рух Запоріжжя» (ОГЕА «Зелений рух Запоріжжя»)	69041, м. Запоріжжя, вул. Сергія Синенка, б. 81, кв. 52
9	Запорізька обласна громадська організація «Громадська інспекція охорони навколишнього середовища»	69000, м. Запоріжжя, бульвар Центральний, б. 4, кв. 184
10	Громадська організація «Запорізький екологічний центр» (ГО «Запорізький екологічний центр»)	69007, м. Запоріжжя, вул. Слов'янська, б. 117
11	Громадська організація «Еко-нагляд»	69118, м. Запоріжжя, вул. Плавнева, б. 34
12	Громадська організація «ЕКОСЕНС»	69007, м. Запоріжжя, вул. Фортечна, б. 92, офіс 1
13	Громадська організація «ЗАПОРІЗЬКА ЗООЗАХИСНА ЛІГА»	69098, м. Запоріжжя, вул. 8-го Березня, б. 26-а, кв. 99
14	Громадська організація «ДЗИГА»	69000, м. Запоріжжя, вул. Яценко, б. 8, кв. 134
15	Громадська організація «Запоріжжя без сміття»	69015, м. Запоріжжя, вул. Автозаводська, б. 48, кв. 37

* - дані можуть бути уточнені.

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів
Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2020-2022 роках

Таблиця 72

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо- охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
2021 рік*							
2022 рік*							
2023 рік*							

* - кошти не виділялися.

**Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів
обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2020-2022 роках**

Таблиця 73

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природо- охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків інших джерел, тис. грн	Інформація про стан виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
2021 рік							
1	Захист від підтоплення смт Малокатеринівка Запорізького району - будівництво (проектно-вишукувальні роботи)	2 945,534	2021	100	97,827	0	Завершено
2	Реконструкція КНС № 2 у м. Оріхів Запорізької області	1 613,778	2021	9,2	0	0	Виконано частково
3	Реконструкція очисних споруд каналізації продуктивністю 1000 м3/за добу в смт Мирне Мелітопольського району	85 404,176	2022	10,5	845,383	0	Виконано частково
4	Реконструкція каналізаційної мережі в смт Чернігівка Чернігівського району Запорізької області на ділянці вул. Світла, вул. Бабенка, резервуар по провулку Новий, Чернігівський завод продтоварів, вул. Соборна, вул. Репіна до вул. Набережна	8 312,189	2022	92	1 506,912	0	Виконано частково
5	Реконструкція гідротехнічних споруд для захисту від підтоплення с. Водяне Кам'янсько-Дніпровського району Запорізької області	14 999,743	2022	59,5	7 953,783	0	Виконано частково
6	Розробка Регіонального плану управління відходами Запорізької області до 2030 року	1 400,000	2021	100	1 343,980	0	Завершено

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків інших джерел, тис. грн	Інформація про стан виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
7	Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Запорізької зони	670,000	2021	100	635,775	0	Завершено
8	Запровадження автоматизованої геоінформаційної системи природного середовища Запорізької області	1 800,000	2022	60	596,900	483,500	Виконано частково
9	Розробка проєктів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду місцевого значення на території Запорізької області	423,739	2021	100	419,337	0	Завершено
10	Заходи з озеленення території Центрального парку культури та відпочинку «Дубовий Гай» м. Запоріжжя	543,000	2021	100	540,285	0	Завершено
11	Реконструкція самопливного колектору каналізації по вул. Квітуча в м. Запоріжжя	12 170,732	2022	78	5 645,448	0	Виконано частково
12	Реконструкція самопливного каналізаційного колектора від колодязя № 1, розташованого біля камери гасіння напорі КНС № 5, до колодязя № 23, біля вул. Я. Мудрого у м. Бердянську Запорізької області	33 798,927	2022	100	7 000,000	5 566,268	Завершено
13	Реконструкція зливової каналізації по вул. Вакуленчука (від вул. Івана Алексєєва до просп. Богдана Хмельницького) у м. Мелітополі Запорізької області	11 500,000	2022	100	10 170,000	1069,525	Завершено

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків інших джерел, тис. грн	Інформація про стан виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
14	Реконструкція каналізаційного колектору по вул. Шмідта від просп. Богдана Хмельницького до вул. Івана Алексєєва у м. Мелітополі Запорізької області	14 590,183	2022	100	12 899,988	233,403	Завершено
15	Реконструкція зливової каналізації по вул. Гризодубової (від просп. 50-річчя Перемоги до вул. Ломоносова) у м. Мелітополі Запорізької області	14 800,000	2022	100	8 366,000	2 729,929	Завершено
16	Заходи з озеленення м. Мелітополя	624,177	2021	100	400,338	0	Завершено
17	Придбання машини для збору, транспортування та складування побутових відходів (сміттєвоз) для комунального підприємства "Благоустрій-Василівка" Василівської міської ради	1 998,000	2021	100	1 998,000	0	Завершено
18	Заходи з озеленення міського парку у м. Василівка	1 859,130	2021	100	1 859,130	0	Завершено
19	Реконструкція самопливної каналізаційної мережі від ГКНС до ОС (с. В. Криниця) під дорогою "М2". Степногірський ЕЦВВ" Запорізької області	2 346,302	2022	100	1 975,790	0	Завершено
20	Реконструкція головної каналізаційної насосної станції за адресою: 71611, Запорізька область Василівський район, смт Степногірськ, вул. Сухоіванівська, 8 а	1 305,273	2021	100	1 179,275	0	Роботи завершено, але є необхідність додаткових робіт, що потребують корегування проекту
21	Придбання машини для збору та транспортування твердих побутових відходів для Молочанської міської ради	1 629,000	2021	100	1 466,100	162,900	Завершено

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків інших джерел, тис. грн	Інформація про стан виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
22	Будівництво напірного каналізаційного колектору м. Молочанськ	23 340,889	2022	100	936,163	0	Завершено
23	Придбання машини для збору, транспортування та складування рідких побутових відходів (вакуумний автомобіль) для КП "Михайлівський комунгосп"	1 399,800	2021	100	1 399,800	0	Завершено
24	Придбання машини для збору, транспортування та складування побутових відходів (смітєвоз) для Роздольської сільської ради	1 997,460	2021	100	1 997,460	0	Завершено
25	Придбання машини для збору, транспортування рідких побутових відходів (вакуумна машина) для Коларівської сільської ради	1 400,400	2021	100	1 400,4	0	Завершено
26	Каналізаційна насосна станція і напірний колектор подачі стоків селища Набережне на очисні споруди м. Приморськ Запорізької області. Будівництво. Коригування	26 362,328	2022	93	1 944,097	0	Виконано частково
27	Придбання машини для збору та транспортування твердих побутових відходів (смітєвоз) для КП "Комишуваський комунальник" смт Комишуваха	1 300,000	2021	100	1 300,000	0	Завершено
28	Реконструкція зовнішніх мереж каналізації с. Новоолександрівка Запорізького району Запорізької області (коригування)	64 389,83	2023	45	11 324,272	3 633,670	Виконано частково

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків інших джерел, тис. грн	Інформація про стан виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
29	Придбання контейнерів для збору твердих побутових відходів для Семенівської територіальної громади	594,996	2021	100	594,996	0	Завершено
30	Придбання машини для збору та транспортування твердих побутових відходів (сміттєвоз) на території Більмацької селищної територіальної громади	2 600,000	2021	100	2 600,000	0	Завершено
31	Реконструкція каналізаційних очисних споруд м. Пологи Запорізької області. Коригування	50 836,747	2023	19	999,042	0	Виконано частково
32	Придбання насосного і технологічного обладнання для заміни такого, що використало свої технічні можливості на комунальних каналізаційних системах (м. Енергодар)	4 000,102	2021	100	4 000,102	0	Завершено
33	Придбання сміттєвозу з боковим завантаженням для збору та транспортування твердих побутових відходів (м. Енергодар)	2 586,000	2021	100	1 111,286	1 474,714	Завершено
34	Придбання машини для збору та транспортування твердих побутових відходів (сміттєвозу) (Якиміська селищна територіальна громада)	3 099,000	2021	100	2 000,000	1 099,000	Завершено

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків інших джерел, тис. грн	Інформація про стан виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
35	Запровадження та обслуговування функціонування державної системи моніторингу навколишнього природного середовища на регіональному рівні - обслуговування функціонування обладнаної пересувної лабораторії контролю довкілля для Державної установи "Запорізький лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України"	701,820	2021	100	701,820	0	Завершено
36	Заходи з озеленення території Національного заповідника "Хортиця"	1 000,000	2021	100	999,549	0	Завершено
37	Створення мінералізованих смуг на території загальногеологічного заказника загальнодержавного значення "Дніпровські пороги" з метою попередження пожеж	180,647	2021	100	180,647	0	Завершено
38	Ліквідація степових та лісових пожеж та їх наслідків	16,490	2021	100	16,467	0	Завершено
39	Виготовлення лісовпорядної документації для земельних ділянок лісового фонду Національного заповідника "Хортиця"	32,130	2021	100	32,130	0	Завершено
40	Ліквідація наслідків буреломів, сніголамів, вітровалів	989,500	2021	100	989,500	0	Завершено
41	Оновлення інформаційних знаків на інформаційно-охоронних щитах по території природно-заповідного фонду - загальногеологічного заказника загальнодержавного значення "Дніпровські пороги"	6,400	2021	100	6,400	0	Завершено

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків інших джерел, тис. грн	Інформація про стан виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
42	Терасування крутих схилів штучного кургану по вул. Старого редуту 9, м. Запоріжжя	2 688,612	2021	100	2 688,612	0	Завершено
43	Розроблення проектно-кошторисної документації на будівництво зелених зон "Хортицький лабіринт" Національного заповідника "Хортиця", о. Хортиця, м. Запоріжжя	1 995,000	2021	100	1 995,000	0	Завершено
44	Придбання обладнання для перероблення відходів від розчищення зелених насаджень	181,500	2021	100	181,500	0	Завершено
45	Зміцнення матеріально-технічної бази Державної екологічної інспекції Південного округу	100,000	2021	95	95,247	0	Завершено
2022 рік*							
-	-	-	-	-	-	-	-
2023 рік							
1	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення та утилізації ламп розжарювання	3120,000	2023	21	660,290	0	Виконано частково

* - кошти не виділялися.

18. Найважливіші екологічні проблеми Запорізької області

18.1. Основні чинники та критерії для визначення основних екологічних проблем:

1) забрудненням атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту;

Наявність в Запоріжжі та області потужного промислового потенціалу призводить до значних обсягів викидів у атмосферне повітря. Ситуація загострюється через кліматичні особливості регіону та існуючу забудову міста.

Основними проблемами забруднення атмосферного повітря області та м. Запоріжжя продовжують залишатися:

застарілі технології та устаткування, на базі яких функціонують підприємства, і які вже не в змозі забезпечити дотримання встановлених законодавством нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

великі обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від неорганізованих джерел, які сприяють значній загазованості житлових районів;

збільшення кількості і погіршення технічного стану автомобільного парку, незадовільну якість палива, відставання темпів розвитку вулично-шляхової мережі, труднощі обліку великої кількості автотранспорту як джерела забруднення атмосфери (приватний автотранспорт, транзит).

Автомобільний транспорт є джерелом небезпечних хімічних забруднень атмосферного повітря. Негативний екологічний вплив автотранспорту особливо відчутний у містах, а також уздовж автомагістралей, де концентрація забруднюючих речовин часто у декілька разів перевищує гранично допустимі та небезпечні для життя людини рівні.

2) забрудненням водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства.

Причиною неякісного очищення стічних вод на очисних спорудах підприємств житлово-комунального господарства є застарілі технології, фізична і моральна зношеність обладнання і споруд, несвоєчасне проведення поточних і капітальних ремонтів для підтримання в належному стані очисних споруд.

3) проблемами щодо умов скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти.

На території Запорізької області мінералізовані шахтні води використовуються ПрАТ «Запорізький залізорудний комбінат». Підприємством після механічного очищення мінералізовані шахтні води відводилися в ізольований ставок-випаровувач, розташований у верхів'ї Утлюкського лиману Азовського моря.

На сьогодні підприємство знаходиться на тимчасово окупованій території Запорізької області. Інформація щодо скидання та використання шахтних вод відсутня.

4) забрудненням підземних водоносних горизонтів.

Майже всі підземні водоносні горизонти, що використовуються для централізованого водопостачання області, природно захищені, залягають на

глибині більше 100 м, тому забруднення з поверхні не зазнали. Виняток складав четвертинний водоносний горизонт, який використовується для питного водопостачання м. Енергодар та прилеглих сіл.

Потенційними джерелами надходження забруднень до підземних водоносних горизонтів є безгосподарні свердловини, які втратили свого власника при реформуванні агропромислової галузі.

У зв'язку з тимчасовою окупацією області російською федерацією та веденням активних бойових дій інформація щодо забруднення водоносних горизонтів відсутня.

На території області, підконтрольній Україні, випадки забруднення не фіксувалися.

5) порушенням гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону.

Сучасний екологічний стан малих та середніх річок області оцінюється по більшості показників як незадовільний, хоча в останні роки залишається на попередньому рівні. Головною причиною такого становища є наднормове антропогенне навантаження на екологічні системи малих річок, які дуже відчутно реагують на будь-яке втручання.

Враховуючи, що під окупацією знаходиться майже 75 % області, порушення гідрохімічного та гідрологічного стану річок визначити неможливо.

Найбільш суттєвими чинниками, що визначають екологічний стан малих річок, є:

- скидання в малі та середні річки забруднених та недостатньо очищених зворотних вод через неефективну роботу очисних споруд, особливо в житлово-комунальному господарстві;

- малі річки приймають дренажні води при захисті зрошуваних сільськогосподарських угідь, населених пунктів від підтоплення, з котрими до водних об'єктів вимиваються мінеральні солі, фосфати, органічні речовини, мінеральні добрива, пестициди і гербіциди;

- висока розораність басейнів річок на фоні дуже низької залісненості сприяє інтенсивному розвитку процесів ерозії на території області. Продукти ерозії, відкладаючись в руслах річок, призводять до їх замулення;

- порушення режиму господарської діяльності в межах прибережних захисних смуг і водоохоронних зон;

- надмірна зарегульованість річок.

Покращення стану малих річок потребує системного цілеспрямованого підходу, зокрема, встановлення всіх потенційних джерел забруднення, їх ліквідація, розчищення малих річок по всій довжині.

б) підтопленням земель та населених пунктів регіону.

Не дивлячись на те, що Запорізька область знаходиться в зоні недостатнього зволоження, процеси підтоплення набули широкого розповсюдження і суттєво впливають на екологічний стан території та умови життєдіяльності людей.

Підвищення рівня ґрунтових вод на урбанізованих територіях міст та селищ відбувається, головним чином, за рахунок надмірного техногенного навантаження, а природні фактори лише підсилюють цей вплив.

Проблемними ділянками в області є територія Кам'янсько-Дніпровської територіальної громади Запорізької області (Кам'янський Под). У зв'язку з тим, що зазначена територія знаходиться в тимчасовій окупації, фактичний стан справ можливо встановити тільки після деокупації даного регіону

7) поводженням з відходами I-III класів небезпеки.

Область відноситься до регіонів, де зосереджена значна кількість підприємств важкої промисловості. В зв'язку з цим складною залишається проблема накопичення та оброблення відходів, яка представляє реальну небезпеку для життя населення і навколишнього середовища та потребує особливої уваги.

Крім того, статистична інформація за 2023 рік сформована не в повному обсязі, у зв'язку з дією Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії військового стану або стану війни» щодо права суб'єктів подання звітності перенести термін подання статистичної та фінансової звітності протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності.

8) На території області зосереджена значна кількість підприємств хімічної, машинобудівної, важкої промисловості та підприємств з виробництва та розподілення електроенергії, газу, тепла, води та гірничодобувного комплексу.

Значні масштаби використання природних ресурсів та енергетично-сировинна спеціалізація Запорізької області, яка обумовлена великими обсягами виробництва і споживання разом із застарілою технічною базою, а також стрімкий розвиток урбанізації та агломерацій визначають високі показники щорічного утворення і нагромадження відходів.

Питання накопичення та утилізації промислових відходів має загальнодержавне значення, оскільки більша частина відходів містить шкідливі для навколишнього природного середовища та людини речовини. Вирішення проблеми відновлення відходів – це очищення довкілля від токсичних речовин і баласту та отримання при цьому корисних продуктів і, як наслідок, економічного ефекту. Необхідно зазначити, що більша частина розміщених відходів мають велику кількість ресурсоцінних компонентів, які можна вилучити з метою одержання якісної та дешевої сировини.

Рециклінг відходів має велике екологічне значення, оскільки сприяє захисту довкілля від негативного впливу відходів та забезпечує ощадливе використання матеріально-сировинних і енергетичних ресурсів.

9) організацією контролю радіаційної безпеки щодо впливу на навколишнє природне середовище АЕС, об'єктів з радіоактивними відходами, при ліквідації накопичувачів (хвостосховищ) відходів виробництв з підвищеними рівнями радіоактивності та рекультивації земель, що мають радіоактивне забруднення.

В Запорізькій області підприємством ядерної енергетики є ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» - найбільший енергетичний об'єкт в Україні та Європі з встановленою потужністю 6000 МВт, яка розташована на лівому березі Дніпра в місті Енергодар. На ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» експлуатуються 6 енергоблоків потужністю 1 млн. кВт кожний.

На ВП «Запорізька АЕС» діє автоматизована система контролю радіаційної обстановки (АСКРО) ЗаЕС.

АСКРО призначена для автоматичного моніторингу радіаційної обстановки в 30-км зоні навколо АЕС (у так званій зоні спостереження) і в районі проммайданчика АЕС. На сайті підприємства (за посиланням <https://www.npp.zp.ua/uk/safety/arms>), до моменту вторгнення російських окупантів, була можливість спостерігати на карті в онлайн режимі радіаційний стан. Окремо надавалися спостереження по точкам контролю: промисловий майданчик, с. Мічуріне, с. Водяне, м. Кам'янка-Дніпровська, с. Знам'янка, ТОК ЗаЕС, с. Іванівка, профілакторій ЗаТЕС, п/ст. «Промінь», очисні споруди, ЛЗРК ЗаЕС, м. Нікополь, м. Марганець, градирні ЗаЕС31-ДПРЧ.

У зв'язку з тимчасовою окупацією території дані автоматичного моніторингу радіаційної обстановки не надходять.

10) поширенням екзогенних геологічних процесів (далі – ЕГП).

Залучення території розвитку природних геологічних процесів у сферу господарювання, що супроводжується незбалансованою господарською діяльністю, створює передумови для активного розвитку ЕГП та призводить до неминучих змін геологічного середовища.

У межах Запорізької області мають розвиток небезпечні екзогенні геологічні процеси: зсуви, абразія та акумуляція, переробка берегів водосховищ, підтоплення, карст, осідання земної поверхні над гірничими виробками, просідання лесових ґрунтів.

Активні зсувні процеси на узбережжі Дніпровського водосховища зафіксовані на ділянці берегового схилу між селами Круглик і Грушівка Вільнянського району. Чинники, що призводять до активізації процесу, мають природне походження.

11) охороною, використанням та відтворенням дикої фауни і флори.

Процес ефективного використання та відтворення дикої флори в межах природно-заповідного фонду залежить від кількості встановлених в натурі на місцевості заповідних територій.

Режим використання природних територій, які мають статус природно-заповідного фонду (далі – ПЗФ), визначається Положенням про заповідну територію. Межі ПЗФ встановлюються відповідними проєктами землеустрою щодо встановлення меж в натурі (на місцевості), дані щодо просторового розташування яких вносяться до державного земельного кадастру.

Враховуючи, що майже 95% заповідних територій знаходяться в тимчасовій окупації рф, інформація щодо охорони, відтворення та використання таких територій відсутня.

12) проблемами природно-заповідного фонду.

У регіоні великий відсоток територій, які використовуються в сільському господарстві. Розораність області майже 86 %. Внаслідок цього, процес пошуку та створення нових та розширення існуючих територій природно-заповідного фонду ускладнено.

Враховуючи, що майже 95 % заповідних територій знаходяться в тимчасовій окупації рф, головною проблемою є збереження цих територій.

Території природно-заповідного, що знаходяться на тимчасово окупованій території:

Об'єкти природно-заповідного фонду загальнодержавного значення:

- Природний заповідник загальнодержавного значення «Кам'яні могили»;
- Національний природний парк загальнодержавного значення «Великий луг»;
- Національний природний парк загальнодержавного значення «Приазовський»;
- Гідрологічний заказник загальнодержавного значення «Молочний лиман»;
- Гідрологічний заказник загальнодержавного значення «Приморський»;
- Загальнозоологічний заказник загальнодержавного значення «Алтагирський»;
- Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Заплава р. Берда»;
- Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Коса Обіточна»;
- Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Коса Федотова»;
- Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Крутосхили Каховського водосховища»;
- Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Сивашик»;
- Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Старобердянський»;
- Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Урочище Білозерське»;
- Лісовий заказник загальнодержавного значення «Радивонівський»;
- Орнітологічний заказник загальнодержавного значення «Великі і Малі Кучугури»;
- Ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Урочище Пристени»;
- Геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Гранітні скелі»;
- Геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Кам'яна могила над р. Молочна»;
- Комплексна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Балка Скотовата»;
- Комплексна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Верхів'я Утлюцького лиману»;
- Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Парк ім. Горького»;

Об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення:

- Регіональний ландшафтний парк місцевого значення «Панай»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Байраки»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Бабакова»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Безводна»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Берда»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Білоглинка»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Гайчур»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Данилівська»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Домузгла»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Дорожнянська»;

- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка з степовою рослинністю»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Зразкова»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Конькова»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Мирнівська»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Молодецька»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Рівна»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Сухі Яли»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Тупік»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Чистопільська»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Янчур»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Берег старого русла р. Обіточна»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Вишнева балка»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Відріг Чебрецовий»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Водоохоронна зона»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Водянські і Іванівські Кучугури»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Грушева балка»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Ділянка «Ясне»»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Захисна смуга»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Зелена гора»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Лісосмуга з підліском глоду»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Май-гора»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Малиш»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Правий берег Молочного лиману»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Роздольненська цілинна балка»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Степногірський»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Степова балка»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Степовий схил Молочного лиману»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Схил балки»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Троїцька балка»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Урочище Мала Токмачка»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Урочище Преображенське»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Урочище Старобогданівське»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Урочище Церкви»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Цілинна балка з ділянкою лісу»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Цілинна балка»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка вздовж залізниці»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Цілинні водоохоронні землі»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Цілинні пришляхові смуги»;
- Ботанічний заказник місцевого значення «Шайтанова балка»;
- Ентомологічний заказник місцевого значення «Балка Більманка»;
- Ентомологічний заказник місцевого значення «Балка біля ставка»;
- Ентомологічний заказник місцевого значення «Балка Вовча»;

- Ентомологічний заказник місцевого значення «Балка Засоріна»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Балка Калеріна»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Балка Коньякова»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Балка Норова»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Балка Оріхівська»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Балка Сидельникова»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Балка Чуграєва»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Вигін»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Ділянка цілини»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Заліснена балка»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Південний схил балки лугопасовищного сівообігу № 3»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Полога балка»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Степова ділянка»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Узлісся на острогах балки»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Урочище Сударма»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілина Чорноморченка»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна балка з кам'янистими оголеннями»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна балка Троїцька, ділянка № 1»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна балка Троїцька, ділянка № 2»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна балка»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка в гирлі р. Арабка»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка в поймі р. Корсак»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка в поймі р. Молочна»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка в степу»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка вздовж балки»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка вздовж зрошувального каналу»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка по балці»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка»;
 Ентомологічний заказник місцевого значення «Цілинна кам'яна ділянка»;
 Загальнозоодогічний заказник місцевого значення «Гепетологічний заказник»;
 Загальнозоодогічний заказник місцевого значення «Д'яконські сади»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка біля річки Токмак»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Власівська»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Драна»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Жовтокручанська»;

- Ландшафтний заказник місцевого значення «Болка Зеленянська»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Куркулі»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Кушовська»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Найвер»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Нестерянська»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Новоіванівська»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Новотроїцька»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Отріщанська»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Панютинська»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка різана»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Товарна»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Успенівська»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Широка»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Берестівський»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Білорецький ліс»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Більманська лісова дача»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Болотяні місця»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Верхів'я річки Малої Токмачки»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Вигін Чабанка»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Водосховище з лісонасадженнями навколо»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Водяне»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Водянські кучугуру»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Гирло р. Корсак»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Грунтозахисне лісонасадження»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Заплава р. Малий Утлюк»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Заплава р. Чингул»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Заплава річки Берда»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Заплава річки Молочної»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Захисне лісове насадження на хвилястій місцевості»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Змішаний листяний ліс із залишками ковило-типчакового степу»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Іванівський бір»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Ізвестінський ставок»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Кам'янський лісовий масив»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Кам'янська лісова дача»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Корсак-могила»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Лісовий масив на Лисій горі»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Нова Дамба»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Оголовок Бердянської коси»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Роздольська балка»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Салтичійське степове помістя»;

- Ландшафтний заказник місцевого значення «Сосновий бір Куліша»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Ставки з лісонасадженнями навколо»;
- Ландшафтний заказник місцевого значення «Степанівська коса»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Тиха заводь»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Урочище Білорецький ставок»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Урочище Жовта круча»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Урочище Май гора»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Урочище скелі»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Фогельрейх»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Цілинна балка»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Цілинна ділянка з ставками»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Цілина ділянка з ставком»;
 Ландшафтний заказник місцевого значення «Цілинна лощина з ярами»;
 Лісовий заказник місцевого значення «Слізаветівський ліс»;
 Лісовий заказник місцевого значення «Змішаний листяний ліс»;
 Лісовий заказник місцевого значення «Лісовий масив біля р. Домузгла»;
 Орнітологічний заказник місцевого значення «Заплава р. Атманай»;
 Орнітологічний заказник місцевого значення «Ташенакський под»;
 Палеонтологічний заказник місцевого значення «Ділянка узбережжя Азовського моря»;
- Заповідне урочище місцевого значення «Ліс по заплаві колишньої р. Великий Утлюк»;
- Заповідне урочище місцевого значення «Лісонасадження Яковенко»;
 Ботанічна пам'ятка природи «Вікове дерево клену гостролистого – 110 років»;
 Ботанічна пам'ятка природи «Вікове дерево клену гостролистого – 115 років»;
 Ботанічна пам'ятка природи «Вікове дерево клену гостролистого – 160 років»;
 Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Балка Антонівка»;
 Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Балка біля с. Карла Лібкнехта»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Балка Сухі Яли-нижня»;
 Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Балочка лугова»;
 Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Ближні Макорти»;
 Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Вікове дерево горіху грецького»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Вікове дерево дуб черешчатий 150 років»;
 Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Вікове дерево дуб черешчатий 200 років»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Вікове дуб черешчатий»;
 Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Вікових два дуби черешчатий 120 років»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дальні Макорти»;
 Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб 150-річний»;
 Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб Патріарх»;

- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб черешчатий 502»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб черешчатий»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Земляний курган з цілинкою»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Лисяча балка»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Лісовий масив у верхів'ях балки»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Степова цілинка»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Цілинна балка»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Цілинна ділянка вздовж залізниці»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Цілинна ділянка по балці Курушани»;
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Цілинна ділянка»;
- Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Бельмак-могила»;
- Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Велика кам'яна скеля біля р. Суха Конка»;
- Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Висока скеля над р. Берда»;
- Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Горна гряда з кам'янистими розсипами»;
- Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Єлисейський пігматітовий кар'єр»;
- Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Кам'яна могила біля с. Новоспаське»;
- Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Саур-могила»;
- Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Скеля Кристал і скеля Кварцитова»;
- Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Скеля Сова Пимонова»;
- Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Токмак-могила (Синя гора)»;
- Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Балка Велика кам'яна»;
- Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Захарівська фортеця»;
- Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Земляний курган з цілиною»;
- Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Каскад двох ставків із водоохоронною зоною»;
- Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Ланцевська кам'яна могила»;
- Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Лиса гора»;
- Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Луговський піщаний кар'єр»;
- Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Острів Великий Дзензик»;
- Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Острів Малий Дзензик та архіпелаг Астапіха»;

Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Південний схил заплави р. Молочна»;

Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Редути старих укріплень»;

Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Стара прісноводна криниця з цілиною»;

Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Степова ділянка»;

Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Струмок зі ставком і береговою зоною»;

Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Терники»;

Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Філонова балка»;

Дендрологічний парк місцевого значення «Золотий берег»;

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Алея Слави»;

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Лісопитомник»;

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк біля залізничної станції»;

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк Еліта»;

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк зрошувального садівництва»;

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк ім.Шмідта»;

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк Садове»;

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк санаторія Кирилівський»;

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Студентський гай»;

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Цілющі джерела».

Збитки нанесені ПЗФ можливо оцінити лише після деокупації області та проведення інвентаризації територій природно-заповідного фонду.

18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем:

1) що вимагають вирішення на міжнародному рівні:

З метою вирішення основних проблем в сфері поводження з відходами необхідно створити сприятливі умови для залучення міжнародних інвестицій на виконання заходів з будівництва сміттєпереробних заводів та установки сучасних сміттесортувальних ліній на діючих полігонах.

З метою вирішення основних проблем в сфері охорони атмосферного повітря, а саме модернізації та/або повної заміни існуючого обладнання великих промислових підприємств необхідно створити сприятливі умови для залучення міжнародних інвестицій

2) загальнодержавного значення:

Атмосферне повітря

Вирішення проблеми відсутності ефективних методів по вловлюванню та знешкодженню викидів оксидів азоту, вуглецю та сірки, а також очистки викидів від аераційних ліхтарів у металургійній галузі можливо тільки на загальнодержавному рівні. Для цього необхідне залучення міністерствами відповідних науково – дослідних інститутів для розробки та впровадження нових методів вловлювання та знешкодження найбільш поширених речовин.

Відсутність єдиного підходу та затверджених і погоджених методик проведення розрахунків викидів забруднюючих речовин полягає в тому, що діючі «Нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел», затверджені наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 27.06.2006 № 309, не забезпечують дотримання граничнодопустимих концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених пунктів, що свідчить про необхідність запобігання або зведення до мінімуму загального впливу на навколишнє природне середовище викидів забруднюючих речовин та є підставою для перегляду нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел.

Водні ресурси

Залучення коштів з державного бюджету на виконання заходів з відновлення споруд для очищення стічних вод, що утворюються в комунальному господарстві, систем роздільної каналізації, каналізаційних мереж і споруд на них.

Відходи

Традиційна технологія поводження з побутовими відходами застаріла та не відповідає сучасним вимогам. Альтернативою є будівництво сміттесортувальних та сміттєпереробних комплексів, що потребує значних інвестицій як за рахунок залучення бюджетних коштів, так і за рахунок потенційних інвесторів.

Однією з проблем є накопичення безхазяйних ХЗЗР. При проведенні реформування колективних сільськогосподарських підприємств органами місцевого самоврядування недостатньо приділялось уваги питанню поводження з ХЗЗР, що призвело до втрати їх власника, особливо при розпаюванні господарств і зміні власності на землю, що ускладнює процедуру поводження з безхазяйними ХЗЗР. Для вирішення даної проблеми необхідна фінансова підтримка держави, зокрема стимулювання підприємств України з оброблення ХЗЗР.

ПЗФ

Відсутність даних про розташування територій та об'єктів природно-заповідного фонду на публічній кадастровій карті надає можливість для виникнення різного роду правопорушень. Тому внесення даних щодо обмеження та обтяжень при використанні таких територій до публічної кадастрової карти допоможе обмежити або навіть усунути випадки щодо надання в оренду або власність громадянам земельних ділянок, на яких розташовано заповідні території.

3) місцевого значення:

Атмосферне повітря

Причинами надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є: робота підприємств в умовах зношеності основних фондів, недосконалості технологічних процесів базових галузей промисловості, недостатня забезпеченість останніх очисними спорудами для уловлювання та утилізації забруднюючих речовин, введення в дію нових підприємств та низькі темпи впровадження НДТМів у зв'язку з економічною складовою.

Нарівні з промисловістю повітря забруднює автотранспорт. Проблема забруднення атмосферного повітря викидами автотранспорту та впливу його фізичних факторів найбільш гостро проявляється у великих транспортних вузлах – індустріально розвинутих містах області через несприятливу територіально-планувальну структуру міст. Внаслідок сформованого у минулі роки оточення промислових підприємств житловими масивами та проходження транзитного транспорту через міста, значно збільшена їх загазованість.

Одночасно, виконання природоохоронних заходів, оновлення зношеного устаткування, заміна застарілих технологій більш сучасними позитивно впливають на стан атмосферного повітря.

Водні ресурси

З метою покращення екологічного стану водних об'єктів області необхідне виконання водоохоронних заходів за наступними напрямками:

будівництво та реконструкція на діючих підприємствах споруд для очищення стічних вод, що утворюються в промисловості, комунальному господарстві;

реконструкція існуючих та будівництво в населених пунктах нових каналізаційних мереж і споруд на них;

упорядкування систем водовідведення зворотних вод, що утворюються внаслідок випадання атмосферних опадів на урбанізованих територіях;

відродження та підтримання сприятливого гідрологічного стану річок та ліквідація наслідків шкідливої дії вод;

запобігання забрудненню підземних вод.

Відходи

Основними місцевими проблемами в сфері поводження з твердими побутовими відходами в області є:

відсутність сучасних полігонів побутових відходів і коштів на їх будівництво та експлуатацію;

низький рівень виконання реабілітації забруднених територій від несанкціонованого розміщення відходів;

незадовільний стан сільських полігонів та звалищ твердих побутових відходів;

низький рівень свідомості та освіченості місцевих мешканців.

Для вирішення основних проблем в сфері поводження з відходами необхідно наступне:

запобігання та мінімізація утворення відходів шляхом удосконалення діючих та впровадження сучасних технологій і обладнання;

повернення промислових відходів у виробництво з метою вилучення цінних компонентів та їх використання як вторинної сировини;

впровадження сучасних природоохоронних заходів на полігонах промислових та побутових відходів;

організація відповідного безпечного тимчасового зберігання непридатних пестицидів, впровадження екологічно безпечних технологій знешкодження;

реабілітація територій, забруднених розміщеними відходами.

будівництво міжрайонних сучасних сміттєпереробних заводів та сортувальних станцій.

ПЗФ

Екологічні наслідки підризу Каховської ГЕС для навколишнього природного середовища Запорізької області катастрофічні.

Нанесено шкоду загальногеологічному заказнику загальнодержавного значення «Дніпровські пороги» та національному природному парку «Великий Луг».

Від зниження рівня води постраждали рослинні угруповання, розташовані в заплаві. Флора водно-болотних угідь характеризується значною видовою та родовою різноманітністю. Всі ці види рослин зазнають впливу, частина з них вже опинилися в критичних або пригнічених умовах.

Підризу дамби вплинув і на водно-болотних птахів, частина з них покинула місця гніздування.

Отже, екологічний ефект від підризу дамби буде значною мірою відтермінований у часі, і буде виражений, у тому числі, у зменшенні видової та популяційної чисельності тварин і рослин водно-болотних угідь.

4) вирішення яких не потребує залучення значних матеріальних (фінансових) ресурсів:

Атмосферне повітря

Для заохочення підприємств – забруднювачів атмосферного повітря до впровадження найкращих існуючих технологій виробництва доцільно внесення змін до діючого законодавства щодо удосконалення методик оцінки і компенсації збитків довкіллю на підставі фактичних витрат на відновлювальні заходи.

Водні ресурси

Залучення громадських екологічних організацій та мешканців територіальних громад щодо участі в екологічних акціях, направлених на покращення стану водних об'єктів регіону.

Відходи

Для вирішення основних екологічних проблем сфері управління відходами області без залучення значних матеріальних (фінансових) ресурсів, необхідно наступне:

розробка місцевих планів управління відходами територіальних громад області з метою удосконалення системи управління відходами щодо збирання, перевезення та оброблення відходів;

запровадження роздільного збирання побутових відходів;

посилення проведення роз'яснювальної роботи серед населення органами місцевого самоврядування щодо необхідності впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів.

ПЗФ

Основним напрямом є активізація роботи органів місцевого самоврядування з визначення територій, перспективних до заповідання.

Відповідальні за підготовку
Екологічного паспорту Запорізькій області за 2023 рік

№ з/п	Прізвище, ім'я	Посада	Номер телефону
1	Пірогова Ірина	Заступник директора департаменту - начальник управління дозвільної діяльності та оцінки впливу на довкілля Департаменту захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації	224-60-81
2	Карпій Сергій	Заступник директора департаменту - начальник управління державного моніторингу довкілля та правового забезпечення Департаменту захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації	224-60-81
3	Компанієць Андрій	Начальник управління економіки природокористування, відходами, біоресурсами та природно-заповідного фонду Департаменту захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації	224-60-81
4	Швачко Оксана	Заступник начальника управління - начальник відділу економіки природокористування, біоресурсів та природно-заповідного фонду управління економіки природокористування, відходами, біоресурсами та природно-заповідного фонду Департаменту захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації	224-60-81
5	Котова Олена	Заступник начальника управління - начальник відділу оцінки впливу на довкілля управління дозвільної діяльності та оцінки впливу на довкілля Департаменту захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації	224-60-81
6	Гуркова Ольга	Начальник відділу охорони атмосферного повітря управління дозвільної діяльності та оцінки впливу на довкілля Департаменту захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації	224-60-81
7	Причиненко Наталія	Начальник відділу управління відходами управління економіки природокористування, відходами, біоресурсами та природно-заповідного фонду Департаменту захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації	224-60-81